

SINGER 746/766

THE SINGER COMPANY

Förberedelse för sömnad

Huvudsakliga delar · Maskinens tillbehör · Inkoppling av maskinen ·
Val av rätt nål och tråd · Trädning av maskinen · Spolning

Raksöm

Provsömnad · Returstickning · Utrustning för specialsömnad ·
Byte av stygnplåt och pressarfot · Kedjesöm

Zig-Zag söm

Inbyggda mönsterbrickor · Tät zig-zag eller satinsöm · Elastiska sömmar FLEXI*

Knapphål och Knappisyning

2-stegs knapphål · Knappisyning

Sömnad med fackmässigt utseende

Tips för behandling av speciella tyger · Skräddarmässiga tränsar · Blixtlåsinfällning ·
Kedersömmar · Avsyningar · Blindstygnsfällar · Elastiska sömmar ·
Lagningar · Praktiska användningar av kedjesömmen

Dekorativa Sömmar

Fällning med mönstersöm · Spetsinfällning · Fagottsöm · Smocksöm ·
Monogram och motiv · Frihandssömnad · Applikationer · Tvånåls-stickningar

Friarmssömnad

Underhåll och skötsel

Rengöring av maskinen · Borttagning av spolhylsa och täckplåtar samt byte av glödlampa ·
Fastsättning av skjutluckan · Trampdrift

Kom ihåg - Maskinens olika inställningar · Felsökningslista för Er hjälp ·
Edra Personliga mått · Innehållsförteckning

SINGER de Lux Zig-Zag Modell 746/766

Vi gratulerar Er till Er nya SINGER de Lux modell 746/766. Ni kommer utan tvekan att uppskatta –

- de enkla rattinställningarna för styglängd, kastbredd och mönstersömmar liksom inställningarna för trådspänningen och pressarfotstrycket.
- mångsidigheten hos Er nya symaskin som syr elastiska sömmar, sömmar som ej töjer sig, garneringssömmar, sömmar för temporärt bruk, träcklingar, lagningar och broderingar.
- möjligheterna att sy i svärmatade tyger med hjälp av övermatningsfoten.
- och naturligtvis den helautomatiska spolningen, 2-stegs knapphålsautomatiken och mycket mera.

Bland övriga av de många SINGER-detaljerna som skänker Er glädje vid sömnaden vill vi nämna:

- De inbyggda mönsterbrickorna för elastisk sömnad i trikå och stretchmaterial inkluderande även mönsterstickningar och fällningar.
- Skonsam frammatning av även de mest ömtåliga tyger.
- Pressarfötter av påknäppstyp.

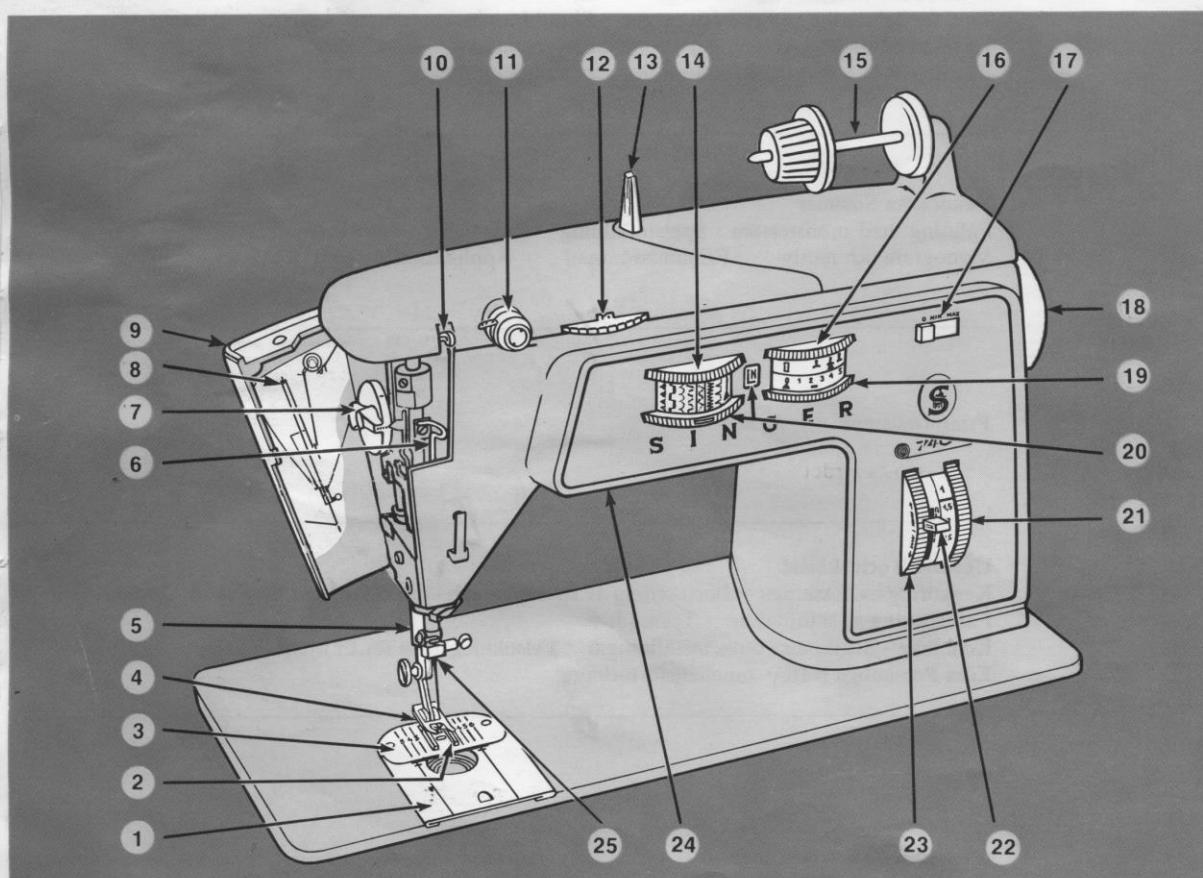
- Bland de inbyggda mönsterkammarna finner Ni även elastik mönstersöm vilket ger Er ett nästan obegränsat antal av praktiska och dekorativa sömmar.

- Nålkämma med nålspärr som omöjliggör felisättning av nälen.

- Magnetfästen för enkelt utbyte av stygnplåtar.

Vart efter som Ni går igenom denna instruktionsbok kommer Ni att finna ytterligare detaljer som vill ge Er maximala förenklingar vid sömnadsarbetet och ett överläget resultat.

Ha nöje av Er sömnad.

Huvudsakliga Delar

Se bild på föregående sida:

- 1 Genomskinlig skjutlucka
- 2 Tygvänlig matare
- 3 Magnetfästen till stygnplåten
- 4 Pressarfot av påknäppstyp
- 5 Trådavskräre
- 6 Trådledare för kedjesöm
- 7 Reglage för pressarfotstrycket
- 8 Trädschema
- 9 Frontlucka
- 10 Trådtilldragare med uppskuret hål
- 11 Nåltrådsspänning
- 12 Inställning av nåltrådsspänningen
- 13 Trådledare med uppskuret hål
- 14 Mönsterväljare
- 15 Trådrullshållare
- 16 Nållägesväljare
- 17 Strömbrytare för motor och lampa
- 18 Handhjul
- 19 Kastbreddsväljare
- 20 Knapphålsinställare
- 21 Styglängdsväljare
- 22 Returspak
- 23 Stygtäthets-balansering
- 24 Inbyggd belysning
- 25 Nåklämma med nålpärr

Se bild till höger:

- 26 Startknapp för automatisk spolning
- 27 Låsarm för spolen
- 28 Genomskinlig plastspole
- 29 Lyftarm för pressarfoten
- 30 Topplockslucka
- 31 Startmärke för mönstersöm
- 32 Inställning för elastisk mönstersöm
- 33 Väljare för knapphål och elastisk söm
- 34 Tabell över elastiska sömmar
- 35 Tabell för 2-stegs knapphål
- 36 Fotreglage

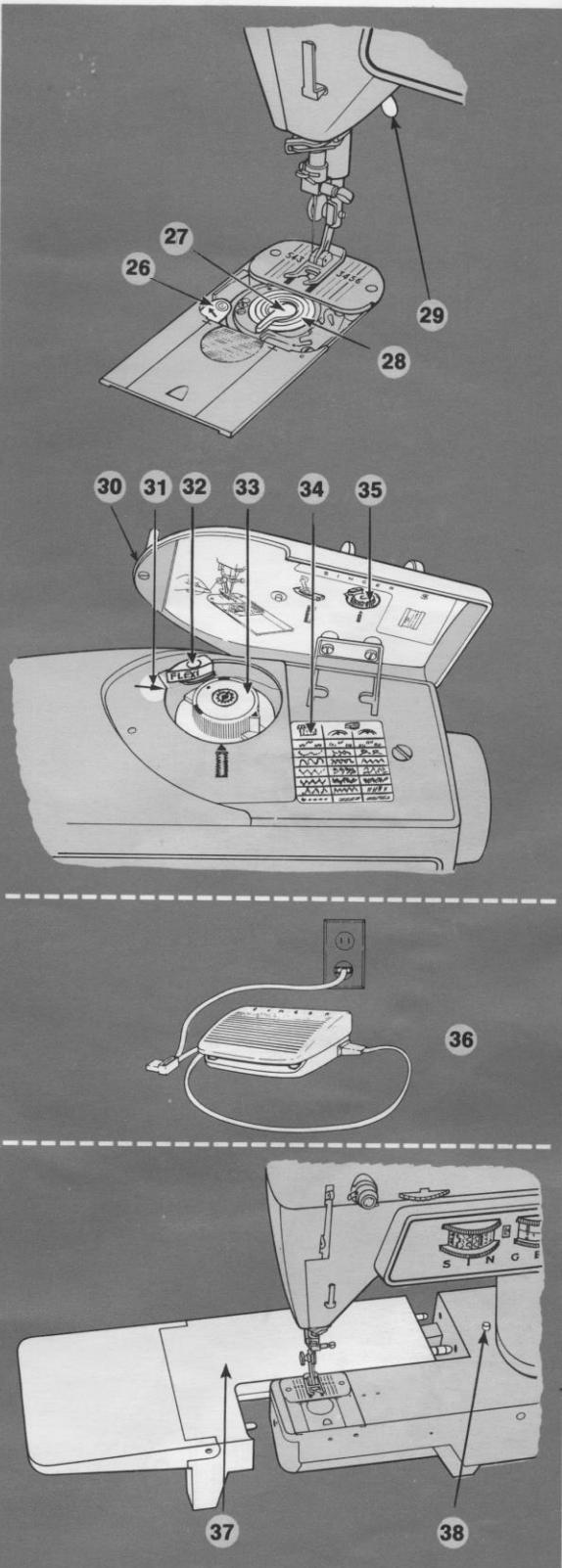
För 766-Maskin:

- 37 Arbetsbord
- 38 Knapp för frigörande av arbetsbordet.

Vid borttagande av bordet tryckes knapp nr. 38 ned och bordet drages ut åt vänster.

Vid återsättande passas de tre pinnarna in i motsvarande hål i maskinbädden och tryckes åt höger tills låsknappen knäpper in i låsläge.

För att Ni alltid skall ha tillgång till de modernaste sömnadsmöjligheterna så förbehåller sig SINGER rätten att ändra design eller tillbehör till denna symmaskin när så anses nödvändigt.

Förberedelse
för sömnad

Raksöm

Zig-Zag
sömmar

Knapphål och
Knappisymning

Vrkés mässigt
sömmurforande

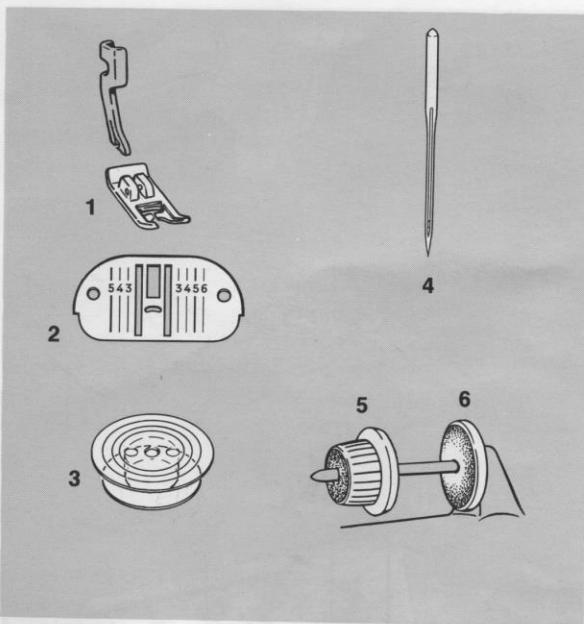
Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömmad

Kengöring-
underhåll

Maskinens Tillbehör

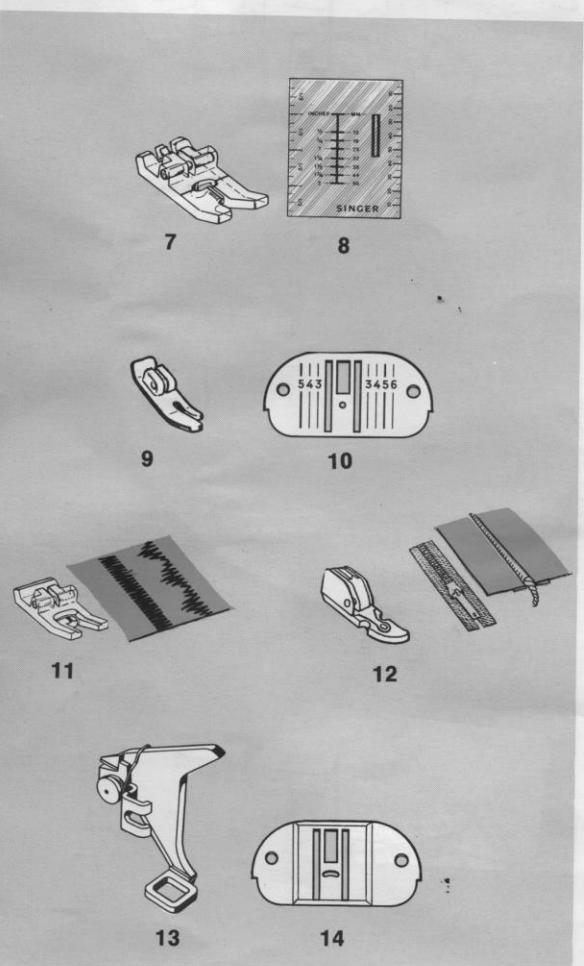
Av de tillbehör som visas här, kanske ej alla medföljer Er maskin.
De kan då köpas separat i närmaste SINGER Sy-Center.

Vi rekommenderar Er att alltid slå ifrån strömbrytaren vid nälbyte, byte av stygnplåt eller då Ni lämnar maskinen obebvakad.

Vid leveransen är Er maskin utrustad med följande detaljer:

- 1 Reguljär pressarfot med fäste, foten av påknäppstyp.
- 2 Reguljär stygnplåt. Tillsammans med den reguljära pressarfoten kan Ni sy både rak och zig-zag söm. Vid speciella sömnader, se sid. 14.
- 3 Genomskinlig plastspole
- 4 Nål, katalognummer 2020 grovlek 14.
- 5 Stor avspolningsskiva
- 6 Stödskiva för trådrullen

I tillbehörsasken finner Ni följande tillbehör:

- 7 Knapphålsfot av påknäppstyp för 2-stegs knapphål.
- 8 Mall för uppmärkning av knapphål. Se närmare sid. 23.
- 9 Raksömsfot av påknäppstyp
- 10 Stygnplåt för raksöm. Använd den vid speciellt krävande raksömmar. Se sid. 14.

11 Specialpressarfot av påknäppstyp. Användes tillsammans med reguljära stygnplåten vid tät zig-zagsöm och dekorativa mönstersömmar. Foten är gulfärgad. Se vidare sid. 18.

12 Blixtlåsfot av påknäppstyp. Se närmare instruktioner om blixtlåsisyning på sid. 33.

13 Stopp och broderfot
14 Stopplåt för brodering och stoppnings. Se vidare på sid. 39 och 43.

Maskinens Tillbehör

forts.

15 Blindstygnlinjal, se sid. 35.

16 Vanlig linjal, se sid. 12.

17 Extra spolpinne vid sömnad med 2 nålar = (dubbelnålen). Se vidare sid. 45.

18 Stygnplåt för kedjesöm och

19 Täckplåt för spolhylsan vid kedjesöm, se sid. 15.

20 Sprättniv, även för uppskärning av knapphål.

21 Liten avspolningsskiva, se sid. 8.

22 Nålask – innehållande:

1 st 2020 nr. 11

1 st 2020 nr. 16

1 st 2028 nr. 14. Dubbelnål

2 st 2045 nr. 14. Märkta med gul färg.

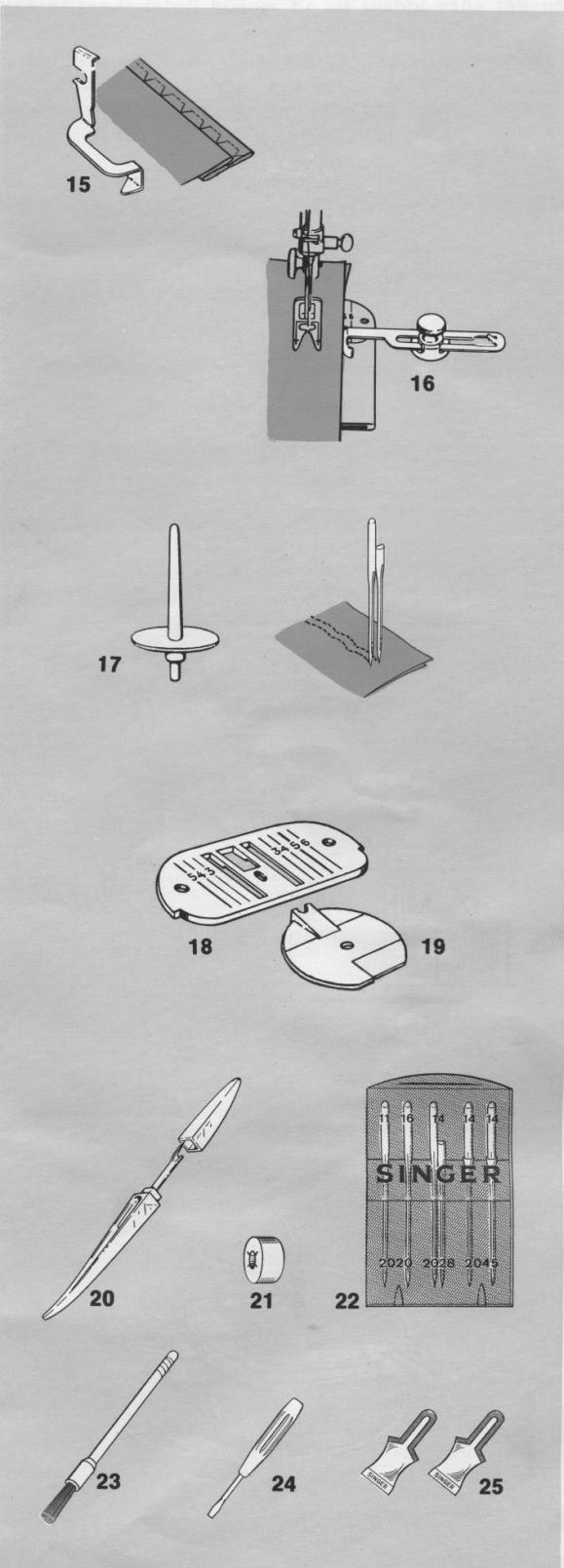
Användes för sömnad i syntetiska tyger och trikå.

I denna maskin kan Ni använda nålgrovlekar från nr. 9 till nr. 18.

23 Rengöringspennsel

24 Skruvmejsel för justering av undertrådspänningen, se sid. 19.

25 Två plastkapsyler med SINGER-olja.

Raksöm

Zig-Zag
söm

Knapphål och
Knappsyning

Yrkes mässigt
sömnad förändrade

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Inkoppling av maskinen

Inställning för olika syhastigheter

Instruktion för trampdrift se sid. 51

Anslutning

Innan Ni kopplar maskinen till vägguttaget, se till att volt och periodtal som finns angivet på maskinens märkplåt överensstämmer med det som finns angivet på Er elektriska mätertavla.

Inställning av olika syhastigheter

Vid inkoppling av maskinen och dess belysning föres strömbrytaren från **O** till önskad syhastighet.

- **MIN** = lägre syhastighet. Denna inställning är rekommenderad för speciella sömnadsarbeten ex. knapphållssömnad eller alla de olika mönstersömmarna.
- **MAX** = högsta syhastighet. Lämpar sig bäst vid vanliga raksömmar och vid sömnad där Ni lätt kan hantera materialet eller där Ni behöver sy med olika hastigheter.

Varning: Vid byte av nål eller byte av stygnplåt eller pressarfot rekommenderar vi Er att alltid slå ifrån strömbrytaren. Detta elimineras riskerna för olyckshändelse om någon av misstag råkar trampa på fotreglaget.

Kontroll av syhastigheten

För att köra i igång maskinen trycker Ni med foten ned fotreglaget, ju hårdare Ni trycker dess snabbare går maskinen inom den syhastighet Ni har valt.

För att stanna maskinen lyfter Ni endast upp foten från fotkontrollen.

Nål och trådtabell

Byte av nål

Val av nål och tråd är beroende av det tyg som skall sys. Nålen skall vara fin nog för att inte göra för stora hål i materialet, men samtidigt tillräckligt grov för att inte gå av eller böja sig.

Kom också ihåg att nålsögat måste vara stort nog för att tråden skall löpa fritt. En för fin nål kan rugga upp eller slita av tråden.

Nedanstående tabell hjälper Er att snabbt välja rätt nål och tråd till de vanligast förekommande materialen. Kontrollera att Ni alltid har samma trådsort och grovlek i både över och undertråd. För bästa resultat rekommenderar vi att Ni använder en ny SINGER nål.

Tyg-, Tråd-, Nål- och Stygnlängdstabell*

Tyg	Trådgrovlek	Nåltyp Grovlek	Nåltyp Typ	Stygnlängd vid raksöm.
Ömtåliga tyger – tyll, chiffon, silkesspets, organza, tunn tricel	Sysilke eller fin syntetisk tråd	9**	2020	1–1,5
Tunny tyger – batist, organza, jersey, voall, taft, siden, crepe, tunn plast, ylle courtelle	Merceriserad nr. 50 Sysilke eller syntetisk tråd	11	2020	1,5–2 (för plast 2,5–3)
Medeltunna tyger – bomull, piké, linne, satin, tunn manchestersammet, ylle, crimplene, terylene	Merceriserad nr. 50 Sysilke eller syntetisk tråd	14	2020	1,5–2
Medeltjocka tyger – gabardin, tweed, segelduk, överdrag, draperityg	Merceriserad nr. 40–50	16	2020	2–2,5
Grova tyger – överrockstyger, tapetserararbeten, smärtning	Merceriserad nr. 20–40 bomull	18	2020	2,5–4
Tjocka och medeltjocka tyger – dekorativa raksömmar	Knapphålssilke***	18	2020	2–4
Alla tyger – dekorativa fällstickningar	Merceriserad nr. 50	18	2020	D (se sid. 41)
Syntetiska trikå och stretchmaterial – polyester, dubbelsnickat, nylontrikå, ciré, sammet	Syntetisk tråd merceriserad nr. 50	14 = 90	2045	1,5–2 för raksöm (Se sid. 37 för elastisk sömnad)
Läder – mocka, killingskinn, fordrat skinn	Merceriserad nr. 50 syntetisk tråd	11, 14, 16	2032	2,5–4
Tunna och modeltunna tyger – dekorativa dubbelnålsstickningar	Merceriserad nr. 50 syntetisk tråd	14	2028 Dubbelnål	1–3

* Gäller ej kedjesöm

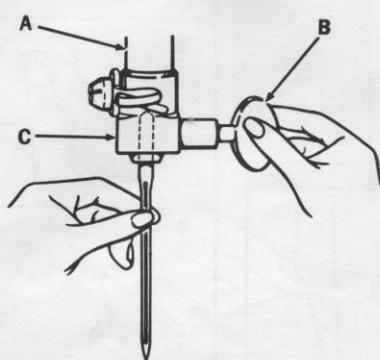
** Grovlek 9 endast för sömnad, vid spolning använd en grövre nål.

*** Använd merceriserad nr. 50 i spolen.

NÅLGROVLEK

70 = 10 , 80 = 12 , 90 = 14

10 = 16 , 110 = 18

Byte av nål

Innan Ni byter nål rekommenderar vi Er att slå ifrån strömbrytaren.

I denna maskin kan Ni använda nålar från grovlek 9 till 18.

- Vrid handhjulet tills nålstången **A** står i högsta läge.
- Lossa nåklämskruven **B** och tag bort nålen.
- Sätt i en ny nål i klämman **C** och med flata sidan av nålkolven bakåt. För upp nålen så långt det går.

Raksöm

Zig-Zag
söm

Knapphål och
Knappslyring

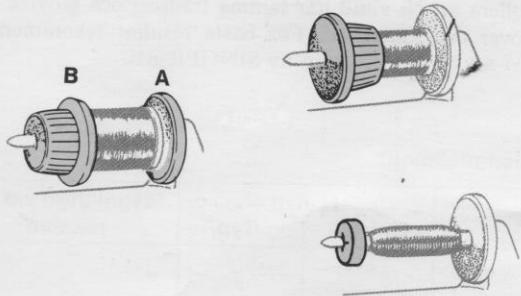
Yrkes mässigt
sömnad

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

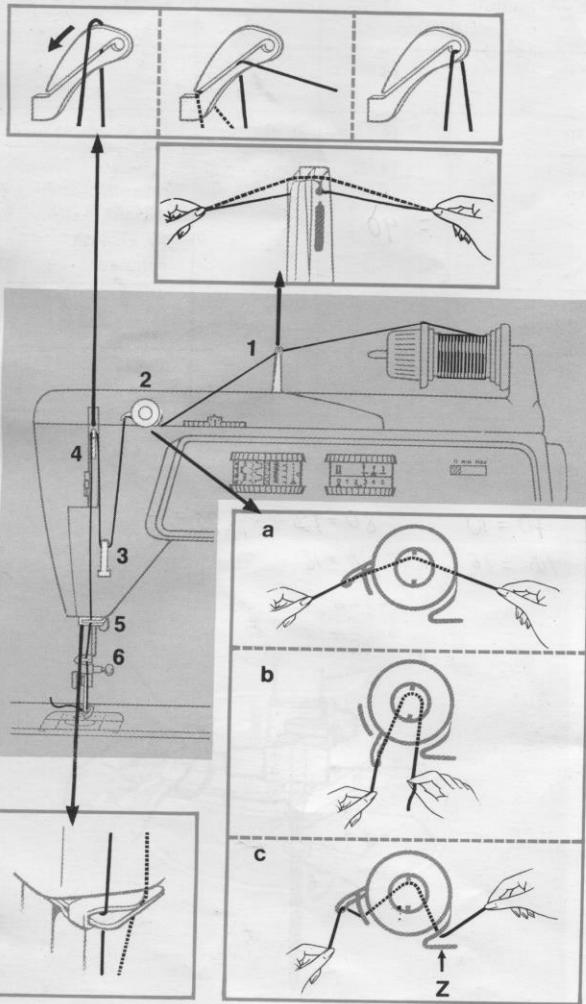
Rengöring-
underhåll

Trädning av maskinen

Stödplattan **A** måste alltid sitta på plats (se bilden).

- Sätt trådrullen på pinnen (se till att det hack som finns på trådrullen för fästning av trådänden kommer mot stödplattan).
- Sätt på någon av trådavledarskivorna tätt mot trådrullen. Välj den skiva som passar bäst för trådrullens storlek.

- Lyft upp pressarfoten och se till att nälen står i högsta läge.
- För in tråden i trådledaren **1**.
- Träd tråden genom trådspänningssbrickorna **2** och följ sedan bilderna a, b och c, fortsätt sedan till trådledare **3**.
- Träd genoms **3** och fortsätt till **6** enligt schemat.
- Träd nälen framifrån och bakåt.

För att komma ihåg hur Ni skall träda maskinen så finns på insidan av frontluckan ett trädschema.

Spolning

Med den nya helautomatiska spolningskonstruktionen spolar Ni snabbt tråd på spolen genom att överträden löper direkt genom nälsögat och ner på spolen. För byte av spole eller borrtagande av tråd från spolen, se sid. 10.

- Vid spolningen kan Ni ha vilken som helst av pressarfötterna för raksöm, zig-zag eller specialarbeten sittande på maskinen.

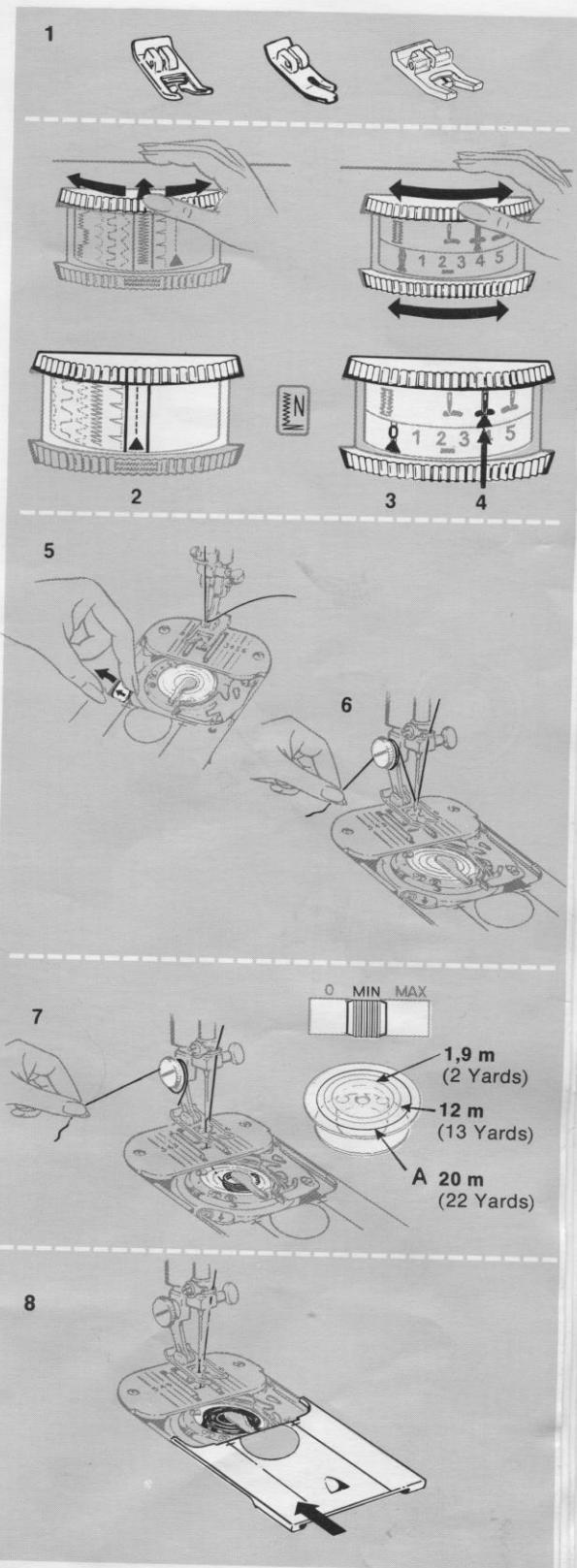
- Ställ mönsterväljaren på raksöm ▲. Ni trycker in väljarkivan och vrider den tills Ni har raksömmssymbolen mellan de två strecken ▲.
- Ställ kastbreddsväljaren på ♀ = raksöm. Vrid väljaren tills det röda strecket står mitt bakom ♀.
- Sätt nällägesväljaren på mittläge: ♀. Vrid väljaren tills det röda strecket står mitt bakom mittläget för nälen ♀.

- Lyft upp pressarfoten så att trådspänningen frigöres. Förr upp nälen till dess högsta läge. Kontrollera att spolen är tom.
- Tryck spolknappen åt vänster.
- Linda upp ett par varv av trådänden runt pressarfotsskruven och håll fast trådänden.

- Ställ strömbrytaren på **MIN** och starta maskinen.
- Efter att spolen har roterat några varv tar Ni bort trådänden som nu är avklippt.
- Kontrollera att Ni vid spolning ej överskider den yttre vita ringen **A** på spolen.

- Stäng skjutluckan.

Hur Ni startar sömnaden med en nyspolad spole beskrives närmare på sid. 12.

Raksöm

Zig-Zag
söm

Knapphal och
Knappsyning

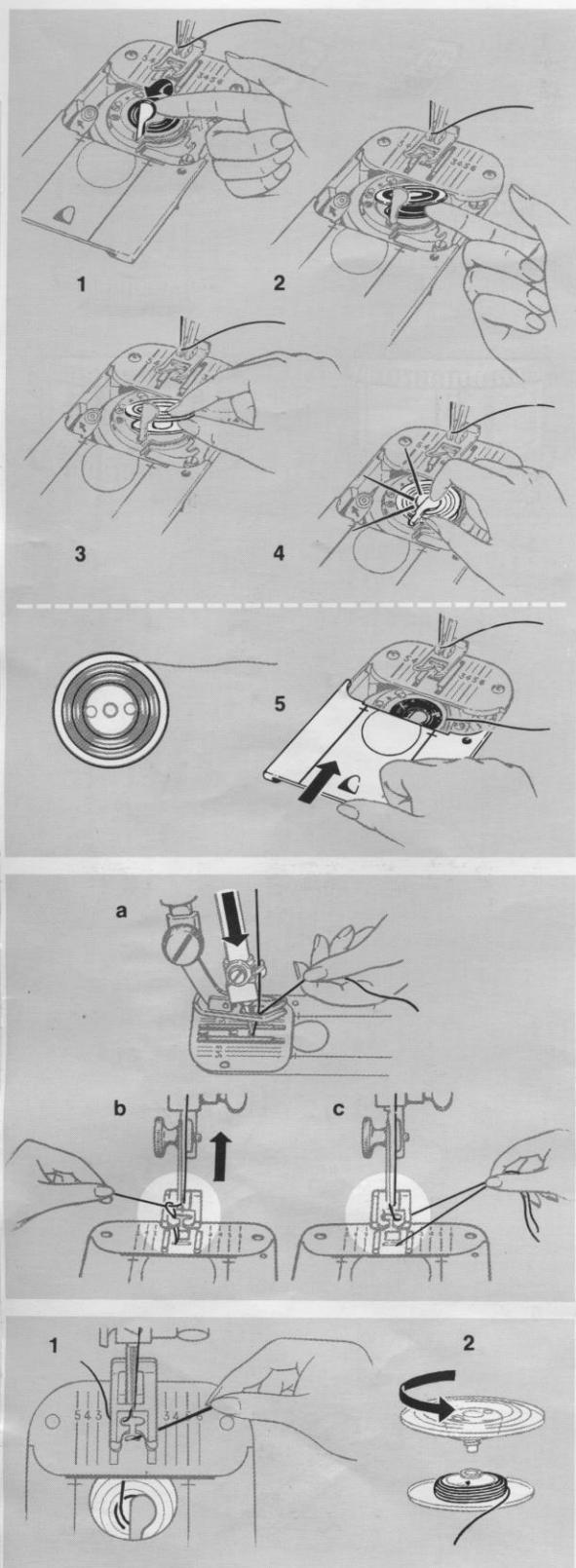
Yrkes mässigt
sömnad

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Spolning av maskinen forts.

Byte av spole

Vid byte av spole gör Ni på följande sätt:

- 1 För upp nälen i högsta läge. Öppna skjutluckan och lyft upp spolspärren i upprättstående läge.
- 2 Sätt fingret under högra kanten på spolen och lyft ur den.
- 3 Vid iläggande av en tom spole kontrollera då att spolhalvorna är ordentligt hopskruvade. Lägg sedan ned spolen i enlighet med fig. 3.
- 4 Fäll ned spolspärren för låsning av spolen.

- Spolningen beskrives på sid. 9.

Så här sätter Ni i spole med redan påspolad tråd

En fullspolad spole sätter Ni i på samma sätt som en tom sådan.

- 5 Lägg spolen i spolushållaren enligt fig. 5 och med trådänden åt höger. Stäng skjutluckan och se till att trådänden ligger i den öppna rännan framför skjutluckan.

Upptagning av underträden

- a Håll nältråden lätt med vänster hand och vrid handhjulet sakta runt så att nälen går ned i stygnplåtshålet.
- b Fortsätt att vrida handhjulet runt tills det att nälen åter kommer upp och då har tagit med underträden.
- c Drag fram bågge trådändarna c:a 10 cm bakåt och under pressarfoten. Placera nälen i tyget sänk ned pressarfoten och starta sömnaden.

Borttagning av gammal tråd från spolen

- 1 Om det endast återstår en mindre kvantitet på spolen så kan Ni ta bort den genom att dra den upp genom stygnplåten.
- 2 Om det är en större kvantitet så tar Ni upp spolen och skruvar isär de båda halvorna och tar bort tråden. Skruva sedan ihop halvorna ordentligt och lägg spolen i spolushållaren.

- Använd den reguljära stygnplåten och pressarfoten av påknäppstyp för all vanlig raksömnad. Samma utrustning användes även då Ni behöver alternera mellan raksöm och zig-zag.

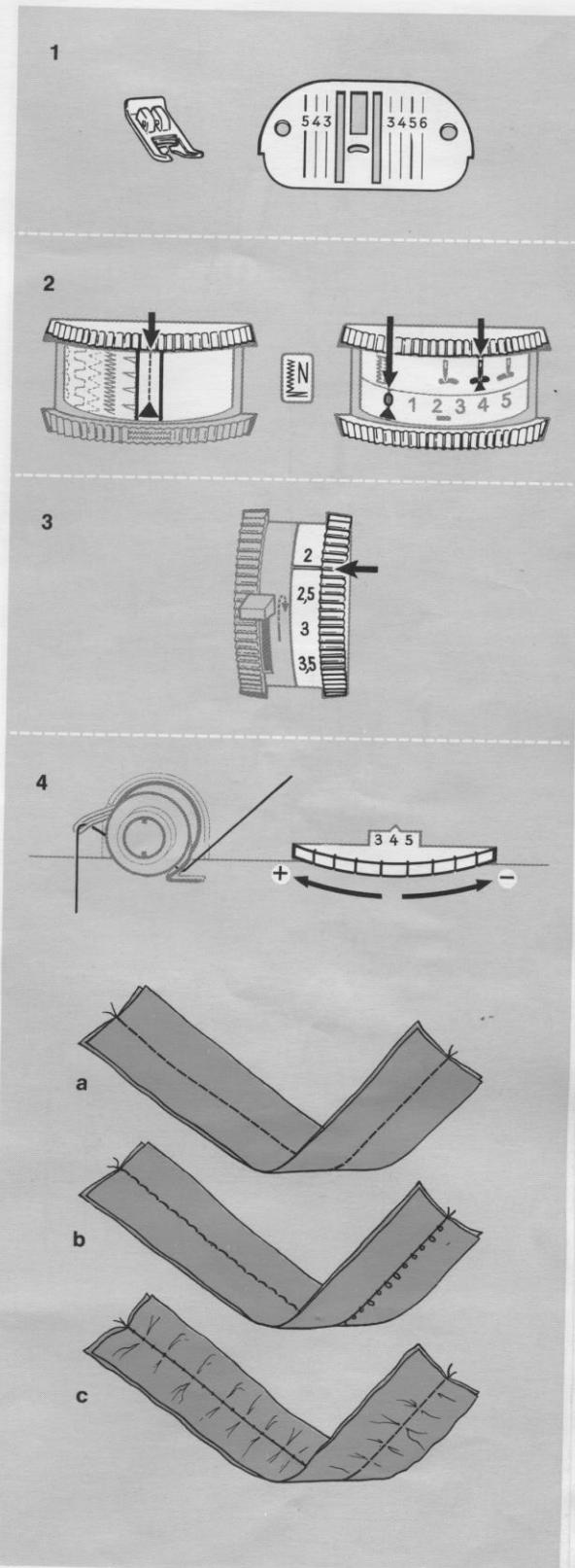
Viktigt: Innan Ni gör några inställningar av de olika rattarna, se till att nälen står i sitt högsta läge. Om ej, så vrider Ni handhjulet runt tills Ni fått nälen i detta läge.

- Ställ in väljarna på raksömsinställning, se vidstående bild **a**.
- Sätt stygnlängdsväljaren på önskad stygnlängd. Se den graderade skalan från **1** till **4**. Allmänt kan sägas att korta stygn lämpar sig bäst för tunna tyger och längre stygn för fastare eller grövre sådana.

4 Justering av överträddsspänningen:

För att få en snygg söm måste överträden ha korrekt spänning, fig. **a**. Vid provsyning ställer Ni skalan på **3** till **5**.

- Om stygngen blir lösa, se bild **b**, så ökar Ni spänningen till en högre siffra på skalan.
- Om tyget rynkar sig, fig. **c**, så minskar Ni på spänningen, vrid skalen mot en lägre siffra.

Raksöm

Zig-Zag
söm

Knapphål och
Knappisymning

Yrkes mässigt
användande

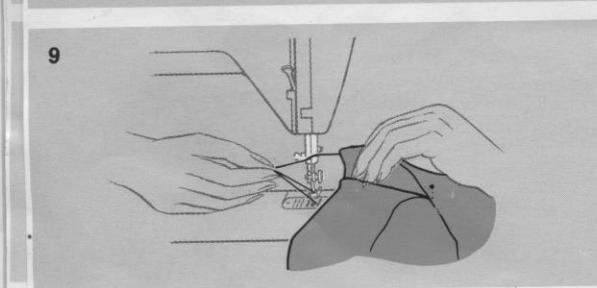
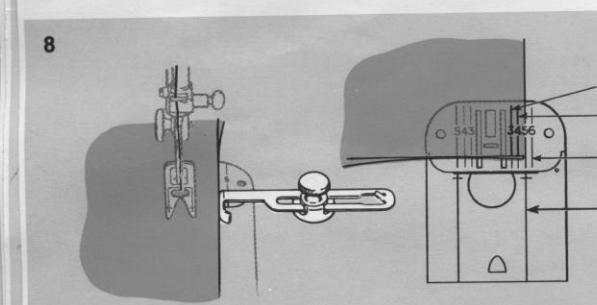
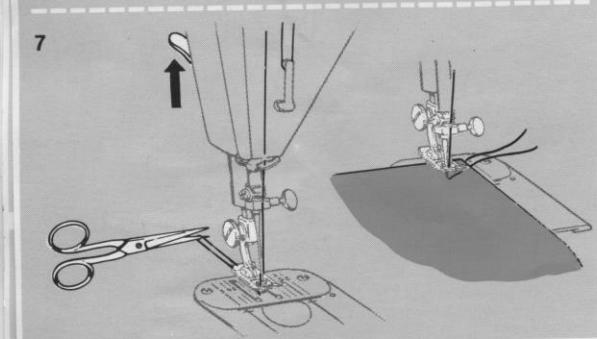
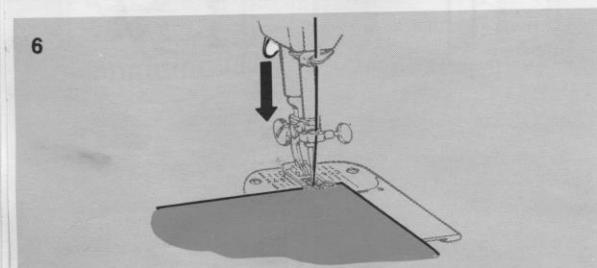
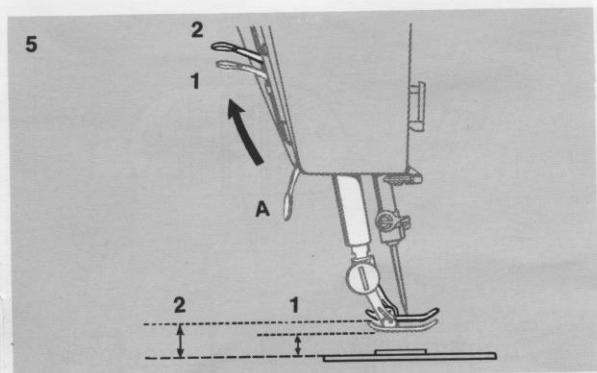
Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Raksöm

Provsyning forts.

5 Placering av tyget under Pressarfoten

Lyft upp pressarfoten med hjälp av lyftarmen **A** där den stannar i läge. Om Ni syr i mycket tjockt tyg och det är svårt att få in tyget under foten så kan Ni genom att föra upp lyftarmen ytterligare få en större öppning för tyget. För detta extra lyft får Ni hålla lyftarmen i läge, den läses ej.

- När tyget är på plats så sänker Ni ned pressarfoten och startar sömnaden.

6 Start med nyspolad spole

Om Ni börjar sömnaden i kanten av tyget:

- Placera nälen vid tygets kant.
- Sänk ned pressarfoten och sy. Träden kommer då att låsa sig över tygets kant, eller.

7 Om Ni börjar sömmen inpå tyget:

- Lämna pressarfoten i uppfält läge.
- Drag träden bakåt under foten och klipp av.
- Placera nälen på önskat ställe i tyget, fäll ned pressarfoten och sy.

8 Hur Ni får sömmen rak

För att få sömmarna raka är det lämpligt att Ni använder Er av de linjer som finns på stygnplåten. Linje 5 som är den mest använda är förlängd ut över skjutluckan för att Ni skall få ännu bättre kontroll över tygets styrning.

9 Sömavslutning

- Förra upp nälen i högsta läge.
- Lyft upp pressarfoten.
- Drag ut arbetet ur maskinen snett bakåt och skär av båda trådarna med hjälp av trådavskäraren.

Om underträden tar slut under sömnad

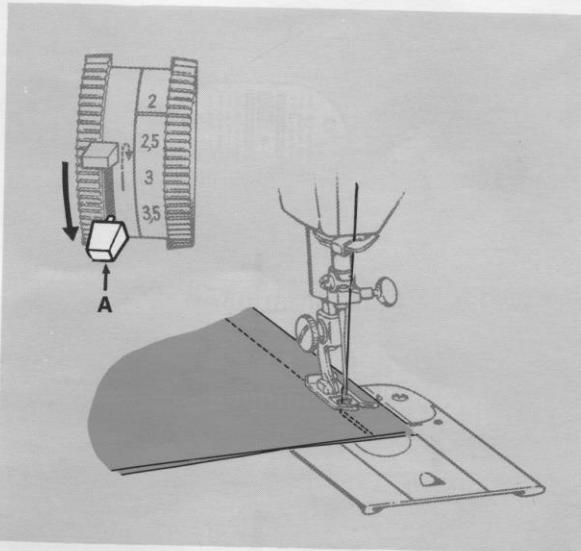
Det runda plastglaset i skjutluckan ger Er möjlighet att kontrollera trådkvantiteten. Om träden av någon anledning skulle ta slut under sömnaden så tar Ni ur tyget, spolar spolen full, placera åter tyget under pressarfoten och startar på nytt.

Raksöm – Specialinställningar

Returmatning · Höger och vänster nålläge · Justering av pressarfotstrycket

Returmatning

Vid sömnad bakåt för fästning av sömnen trycker Ni enkelt ned spaken **A** så långt det går och maskinen syr baklänges så länge Ni håller spaken i detta läge.

Zig-Zag
söm

Knapphål och
Knappisyrning

Vrkess mässigt
sömförande

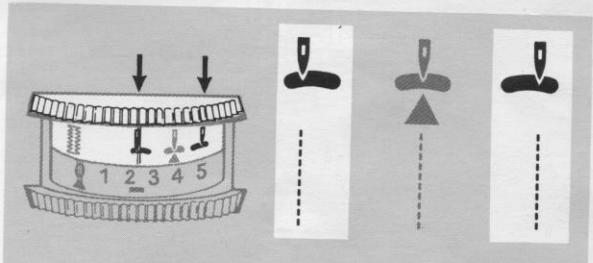
Dekorativa
stickningar

Friams-
sömmad

Rengöring-
underhåll

Nålen i höger eller vänsterläge

För speciella sömnadsoperationer kan det ibland vara nödvändigt att få sömraden till höger eller vänster om mittläget. För att åstadkomma detta så för Ni över nållägesvälvjaren till den önskade symbolen på välvjaren. Vänster , höger .

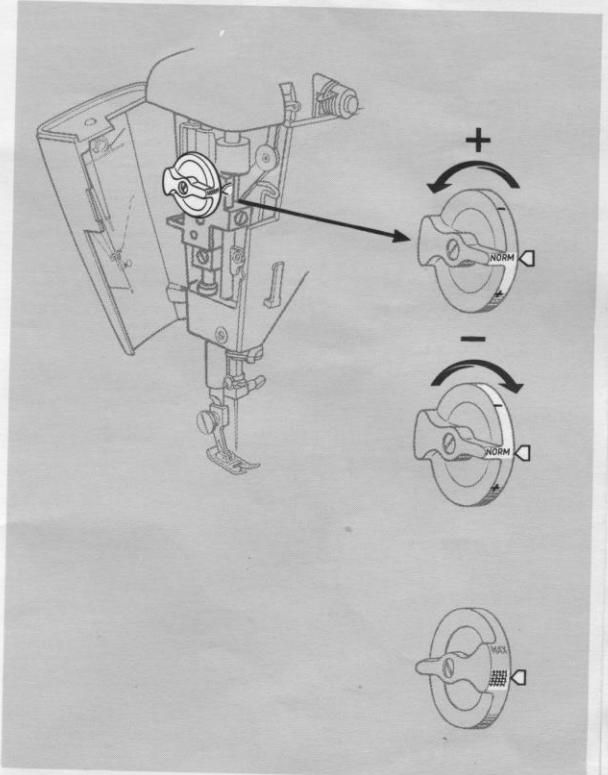

Justering av pressarfotstrycket

Rätt pressarfottryck är nödvändigt för en bra söm. Inställning på **NORM** är det vanligaste och passar till de flesta material. En del tyger kan dock kräva ett löslare eller hårdare tryck. Ni vrider ratten till **-** för lättare tryck och till **+** för hårdare tryck. För mycket hårliga och tjocka tyger kan det bli nödvändigt att ställa trycket på **MAX**.

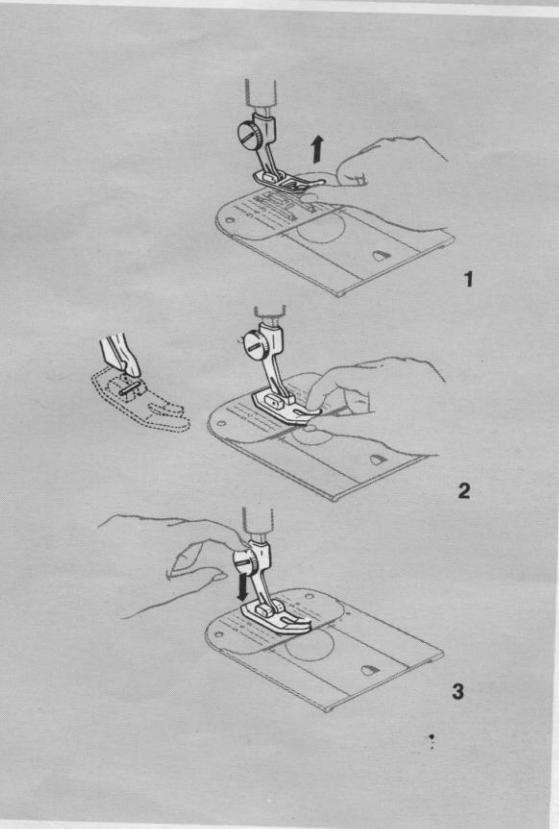
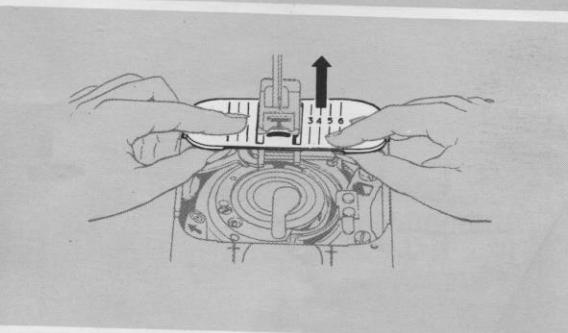
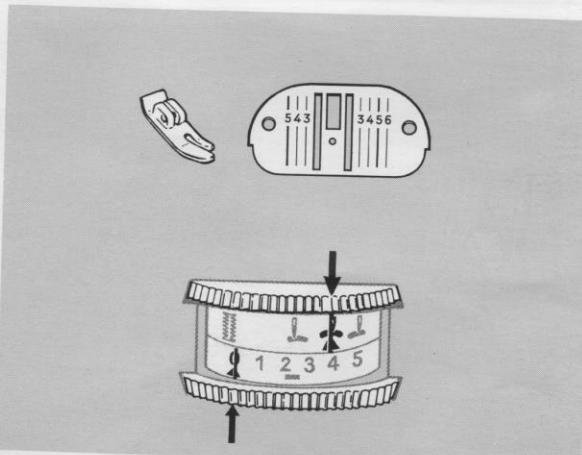
Sänk ned pressarfoten innan Ni gör någon justering av trycket.

- För ökat tryck vrider Ni ratten från **NORM** mot **+**.
 - För minskat tryck vrider ratten till **-**.
 - För stoppning ställer ratten på det smärutrade fältet .
- Som allmän regel kan sägas att ju grövre tyg dess hårdare pressarfottryck.

Raksöm

Tillbehör för speciella sömnadsbehov • Byte av stygnplåt och pressarfot

Tillbehör för speciella sömnadsoperationer

För en perfekt raksöm rekommenderas raksömsfoten och raksömsplåten. Speciellt lämpligt att använda vid kurvsömnad eller stickning nära en kant.

Använd denna utrustning för:

- Precisionsstickningar, kurvor eller kantsömmar.
- Sömnad i tunna sladdriga tyger.
- Raksöm i syntetiskt material och trikå.

Varning: Då Ni använder raksömsfoten och raksömsplåten skall nålen vara placerad i mittläge på nällägesvälvjaren och kastbreddsväljaren skall stå på .

Byte av stygnplåt

- Lyft upp pressarfoten.
- Öppna skjutluckan. Med tummarna och pekfingrarna lyfter Ni sedan upp stygnplåten.
- Placera den nya stygnplåten över de två pinnarna och låt den falla ned, den fasthålls då av de magnetiska pinnarna.
- Stäng skjutluckan.

Byte av pressarfot av påknäppstyp

- För upp nålen i högsta läge.
- 1 Bøj upp främre delen av pressarfoten så långt det går, den släpper då från fästet.
- 2 Placera den nya pressarfoten under fästet.
- Sänk ned pressarfotsfästet så att dess klo passar in över pinnen på pressarfoten.
- 3 Tryck sedan nedåt på pressarfotsskruven tills foten knäpper fast på fästet.

Samtliga pressarfötter för två-stegs knapphål, raksöm, reguljära foten, specialfoten, blixtlåsfoten sättes fast på samma sätt.

Temporära sömmar

Kedjesöm

Här är några av de många områden då det är lämpligt att använda kedjesöm.

- Fästsömmar för att bibehålla formgivningen vid hop-syning av plagg.
- Fastsättning av löstagbara detaljer – Skinnkragar, isättningar, kragar och manschetter.
- Fällning av gardiner och draperier där upptagning av fälten kan bli aktuell.
- Tillfälliga uppläggningar av barnkläder.
- Kordsömmar och sömnad av kord för kantning och knappöglor.
- Påsyning av skoningsband.

Se vidare på sid. 40.

Enträdig kedjesöm liknar på rätsidan en vanlig skyttelsöm men är på avgårsidan sammanbunden genom en serie öglor. Denna öglebildning kan vid behov lätt repas upp. Stygbildningen är inte så hårt tilldragen som på en vanlig skyttelsöm, vilket gör denna typ av söm mer följsam och töjbar.

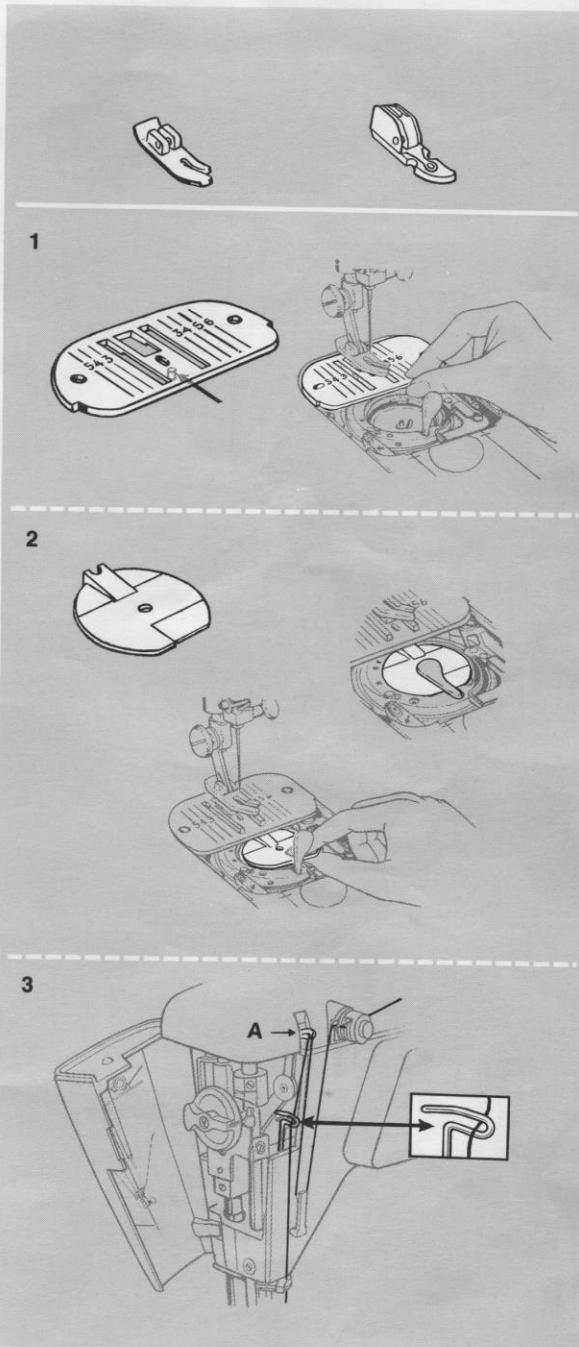
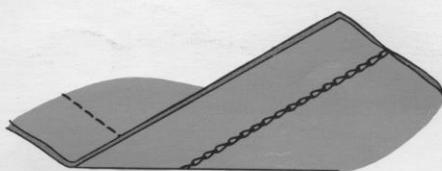
Tillbehör och inställningar

Innan Ni gör några inställningar se till att nälen står i högsta läge.

- Raksömsfoten eller Blixtlåsfoten. Påknäppstyp
- Stygnplåten för kedjesöm
- Spolhuskyddet
- Ställ mönsterväljaren på raksöm: ▲
- Nållägesväljaren på mittläge: ▲
- Kastbreddsväljaren på: ▲
- Stygnlängden på: 2-3, ej längre

Förberedelse

- Lyft upp pressarfoten.
 - 1 Lägg på kedjesömsplåten.
 - 2 Passa in spolskyddet.
 - 3 Träd maskinen fram till A på vidstående bild. Öppna frontluckan och lägg in tråden i trådledaren för kedjesöm. Stäng frontluckan och fortsätt trädningen på vanligt sätt.
- För kedjesöm rekommenderas merceriserad tråd nr. 50 eller silke. Nålgrovlek nr. 14.
- 4 (forts. på nästa sida).

Zig-Zag
söm

Knapphal och
Knappisyrning

Yrkes mässigt
sömförande

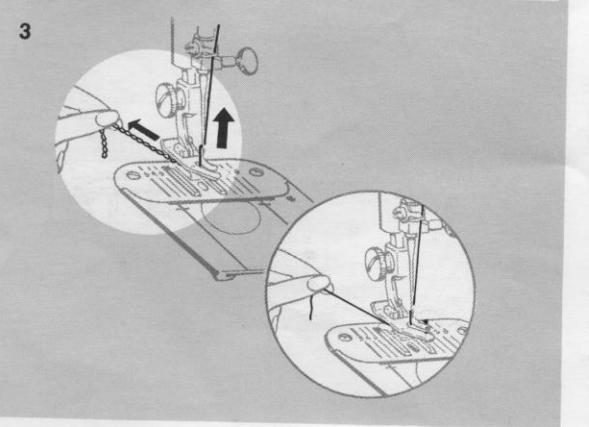
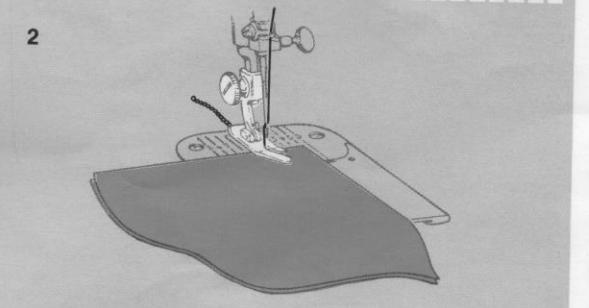
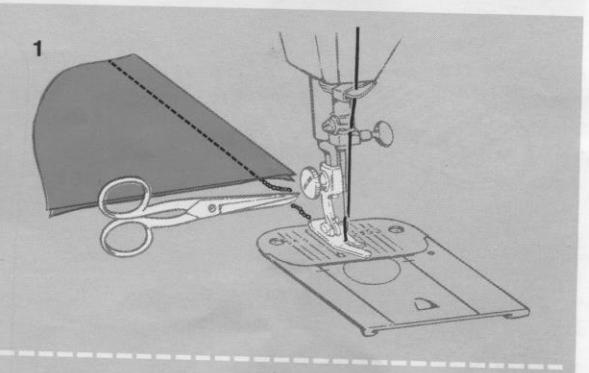
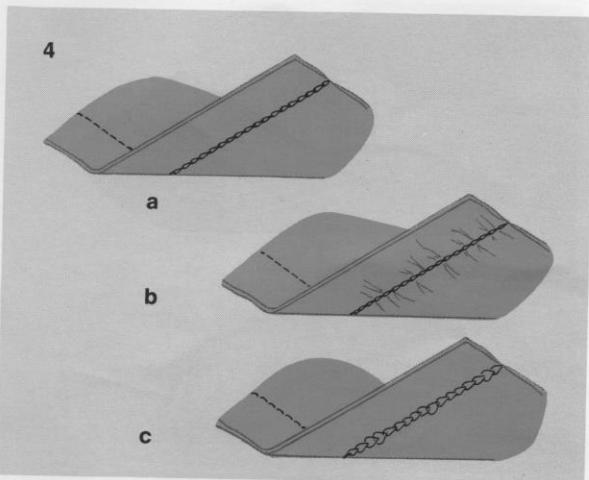
Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Temporära sömmar

Kedjesöm forts.

- 4 Inställning av trådspänningen. Kedjesömmen erfordrar ungefär samma trådspänning som vanlig räksöm, förutsatt att det gäller samma trådsorter. Med en rätt inställd trådspänning erhålls en flat och jämn kedja se fig. 4a. Rynkor i materialet eller hopdragna öglor anger att spänningen är för hård se fig. b. Stora oregelbundna öglor utvisar att spänningen är för lös se fig. c.

Hur Ni börjar kedjesömmen

Kom ihåg att aldrig försöka att sy baklänges med kedjesöm.

- Vrid handhjulet tills nälen går ned i kanten av tyget. Sänk ned pressarfoten.
- Starta sömnaden och sy till slutet. Fortsätt sömnen över tygets kant så att en kedja bildas c:a 2,5 till 5 cm lång. För upp nälen.
- 1 Klipp av kedjan mellan tyget och foten.
- 2 Börja en ny sömrad efter avkedjningen genom att lyfta något på pressarfoten och placera tyget i nästa läge framför nälen. Sänk ned pressarfoten och sy till sömmens slut.

Borttagning av kedjan ur maskinen

Då Ni avslutar kedjesömmen tar Ni lätt bort den ur maskin på följande sätt:

- Lyft upp pressarfoten.
- Håll kedjan med vänster hand.
- Vrid handhjulet mot Er tills nälen är i sitt bottenläge.
- 3 Vrid sedan handhjulet sakta från Er och drag samtidigt lätt i kedjan, vilken då repar upp sig.

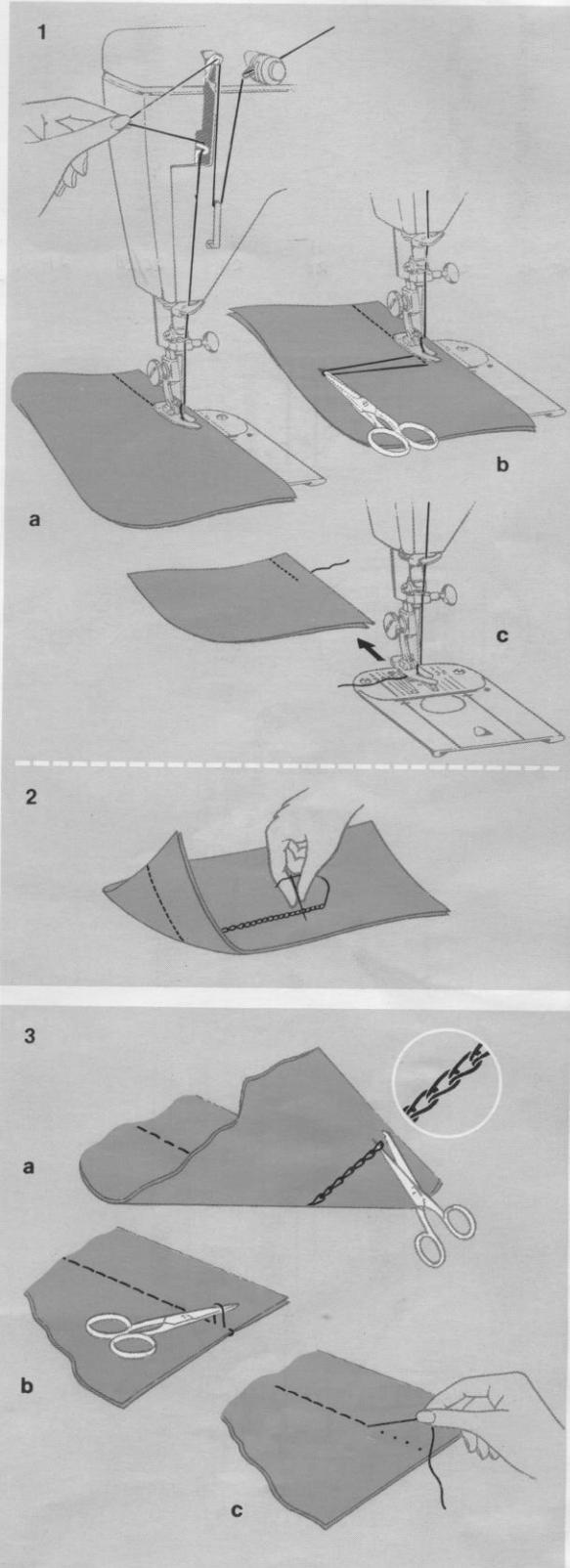
Temporära sömmar

Kedjesöm fo ts.

Avslutning av sömmen inne i materialet

Vid en del sömmadsoperationer kan det ibland vara önskvärt att avsluta sömmen mitt i tyget. Detta kan göras på följande sätt.

- Stoppa syningen på önskat ställe. För upp nälen i högsta läge.
- Lyft upp pressarfoten.
- a Drag fram en öglan av tråd mellan trådtilldragaren och trådledaren för kedjesöm.
- b För in en sax under pressarfoten och drag ned öglan till vänster under foten.
- Skär av tråden.
- c Tag ut arbetet ur maskinen genom att dra det bakåt. På så sätt drages tråden ned till undersidan av tyget och bildar en lösning av stygnet.
- Önskar Ni förstärka denna lösning så kan Ni lägga trådänden bakåt och fästa tvärs över sömmen med ett par stygn för hand.

Borttagning av kedjesömmen

Kedjesömmen kan på ett ögonblick repas upp och tagas bort.

- a Klipp upp den sist formade trådöglan på undersidan av tyget.
- b Peta sedan upp den lösa trådänden till översidan.
- c Drag sedan i denna och sömmen repar upp sig snabbt och lätt.

Borttagning av kedjesömmstillsättningen

- Lösgör kedjan från maskinen, se sid. 16.
- Se till att nälen är i högsta läge.
- Öppna skjutluckan. Tag bort spolskyddet. Lägg i plastspolen och fäll ned spolspärren.
- Byt ut stygnplåt och pressarfot till den önskade utrustningen.
- Öppna frontluckan och frigör tråden från trådledaren för kedjesöm. Stäng frontluckan.

Zig-Zag
sömm

Knapphål och
Knappisyrning

Yrkes mässigt
utförande

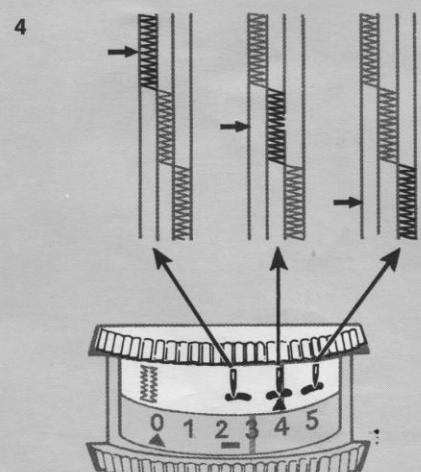
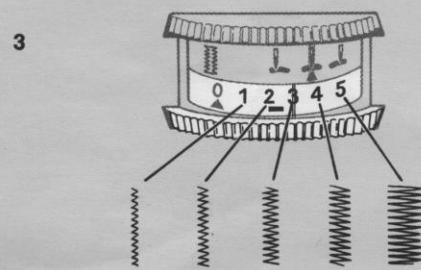
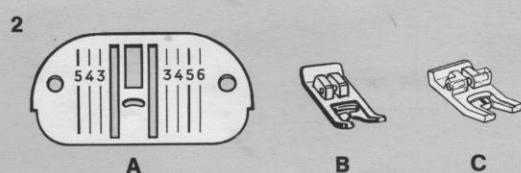
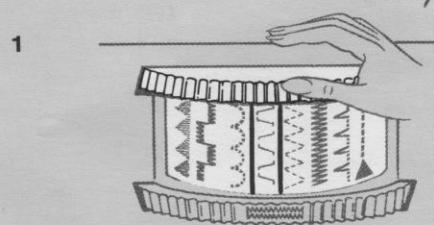
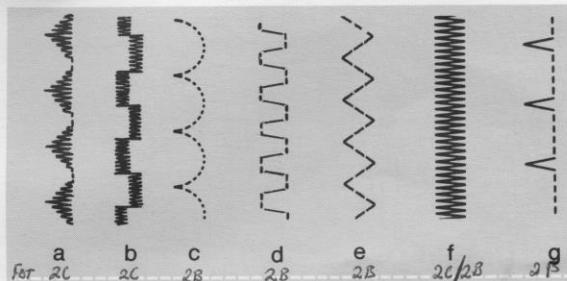
Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömmad

Rengöring-
underhåll

Zig-zagsöm

Inbyggda mönster

Förutom raksöm och träckelsöm har Er maskin sex inbyggda mönstersömmar som ses här intill. En del kan användas för praktiskt ändmål och andra för mera dekorativa sådana.

a Kammönster:	För kantgarneringar
b Domino:	Dekorativt mönster för en eller två nålar
c Bägmönster:	Kanteffekter
d Flerstegs zig-zag:	Lagningar, förstärkningar
e f Vanlig zig-zag:	Knapphål, knappar och tät zig-zagsöm
g f Blindstygn:	Fållavslutningar och sömmar

Viktigt: Innan Ni gör några inställningar se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Ställ in för önskat mönster, fig. 1:
Tryck in – Vrid – Släpp.

För zig-zagsöm använder Ni den reguljära stygnplåten 2A med

- den reguljära pressarfoten 2B användes även för någon av mönstersömmarna c, d, e, g;
- Specialfoten 2C användes för mycket tät zig-zag eller tätta mönstersömmar liknande a, b. Se sid. 19.

3 Inställning av **kastbredden**: För att erhålla en zig-zag-söm måste Ni ställa in kastbreddsväljaren på någon av siffrorna 1–5. Ju högre siffra dess bredare kast. Nolläge = ▲

4 Inställning av **nålläget**: Väljaren vrides åt önskat håll och tills att det röda strecket står mitt för det önskade läget.

För all vanlig sömnad användes mittläget. Vänster och högerinställningar ▲, ▼ användes för speciella sömnadsoperationer. **Vänsterläge**, används för knappisyn och sömnad med dubbelnål. **Höger** och **vänsterläge** ▲, ▼ kan användas för att omväxlande ge en dekorativ stickning på båda sidor om mittläget. Använd då kastbredd 3.

Zig-zagsöm

Inbyggda mönster forts.

- 5 **Stygnlängdsjustering:** Vid zig-zag och raksöm användes stygnlängder mellan 1 och 4. Vid mönstersömmar och tät zig-zag ställer väljaren ovanför 1.
- 6 **Nåltrådsspänningen:** Zig-zagsöm erfordrar i regel mindre trådsspänning än vanlig raksöm. Sy alltid ett prov innan Ni börjar sömnaden. Stygnet skall ligga slätt och rakt se bild a. Rynkning enligt bild b är felaktig. I ett sådant fall lossar Ni övertrådsspänningen d.v.s. ställ in en lägre siffra.

Tät zig-zag eller täta dekorativa mönster

För bästa resultat använder Ni specialpressarfoten.

- 7 För tät stygbildning sätt väljaren på symbolen som synes på bild 7 ▲.
- Ställ in den röda linjen på väljaren i nivå med nedre delen av symbolen ▲ och vrid sedan väljarratten sakta nedåt för tätare stygn.
- 8 Justering av övertrådsspänningen: Tät zig-zag erfordrar lösare trådsspänning än den vanliga zig-zagsömmen. Likaså erfordrar en bred zig-zag en lösare trådsspänning, än en smalare sådan.
- Börja alltid med att sy ett prov och justera då in kastbredd och stygtäthet enligt Eder önskan.

För att börja ett mönster exakt vid mönstrets början, se sid. 22.

Undertrådsspänning

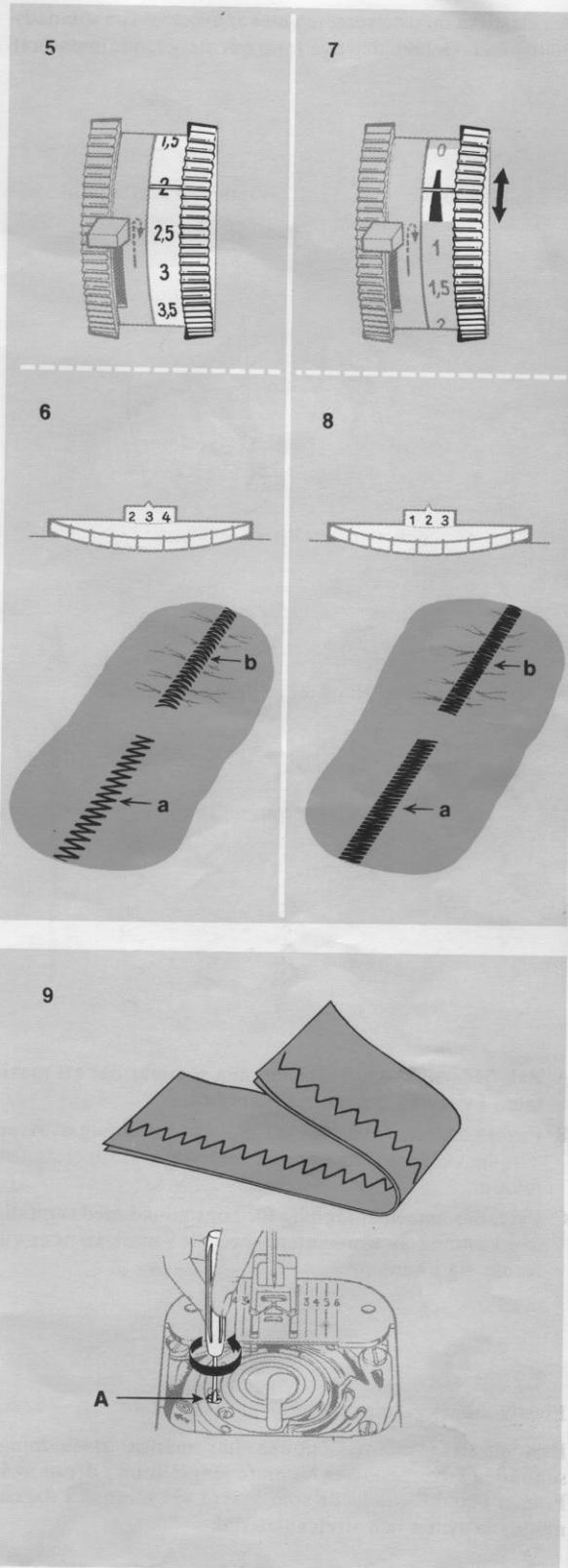
Undertrådsspänningen är vid leveransen inställd av fabriken för de mest vanliga sömnadsarbetena.

Justering av underträden för balanserad gles zig-zag.

En balanserad zig-zag enligt bild 9 kan erhållas genom att skruven A vrides åt vänster så långt det går.

- Sätt nåltrådsspänningen på 1.
- Sy sakta stygn för stygn och vrid samtidigt skalan för övertrådsspänningen sakt mot höge siffror tills Ni ser att stygnet mötes i mitten av tygets tjocklek.

Då sömnaden är avslutad vrider Ni tillbaka skruven A åt höger så långt det går.

Zig-Zag
söm

Knapphal och
Knappisnyng

Yrkes mässigt
utförande

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhall

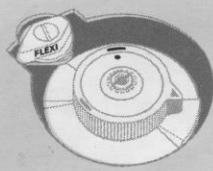
Zig-zag sömnad

Elastiska mönstersömmar

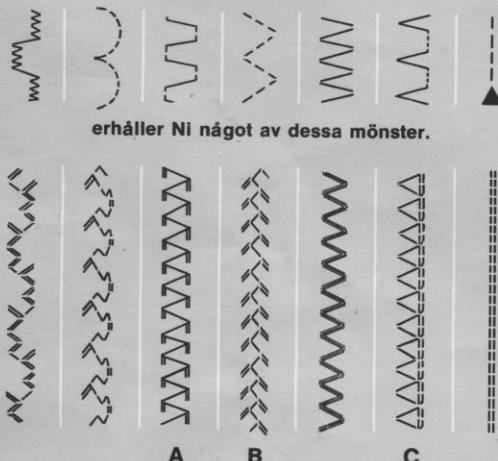
Den elastiska mönstersömmen utökar avsevärt Era sömnadsmöjligheter. Genom den nya fram och återgående matarörel-

sen framställes helt nya mönstersömmar och detta utföres helt automatiskt.

Med det gröna märket inställt mot den svarta punkten på knapphålskammen

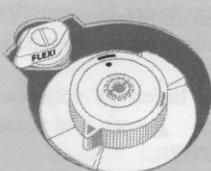

och mönsterväljaren ställd på

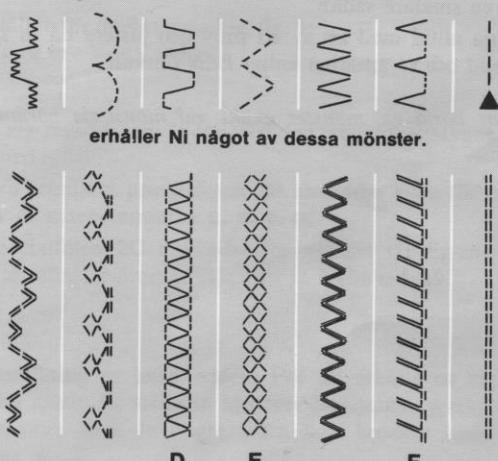

erhåller Ni något av dessa mönster.

Med det gula märket inställt mot den svarta punkten på knapphålskammen

och mönsterväljaren ställd på

erhåller Ni något av dessa mönster.

A **Rak fjädersöm.** Användes vid alla sömmar där ett maximum av styrka och elastisitet erfordras.

B **Fagottsömmen** användes vid ex. spetsinfällningar. Även lämplig vid sömnad i elastiska material s. k. superelastisk raksöm.

C **Pyramidsömmen** är lämplig för hopsömnad med samtidig överkastning av sömkanten, speciellt i material som vill fransa sig i kanten.

D **Turkiskt fällsömsmönster.** Användes vid dekorativa fällningar, hopsyningar och applikationer.

E **Gallermönster.** Syr en dekorativ och stark avslutning på fällar, även lämplig för påsyning eller fästning av resårband.

F **Överkastsöm.** Speciellt lämplig för hopsyning av smala sömmar i trikåmaterial.

Elastik mönstersöm.

Den elastiska mönstersömmen har många användningsområden vilka beskrives närmare längre fram i denna bok. Främst bland dessa är de som krävs vid sömnad i dagens mondäna sytet och stretchmaterial.

På sid. 36 och 38 lämnaden detaljerad beskrivning över de olika användningsområdena och hur Ni erhåller de bästa resultaten.

Zig-zag sömnad

Elastisk mönstersömnad

Kontrollera först att kontrollvredet för elastisk söm är inställt på FLEXI. Om vredet är ställt på -läget så vrider Ni vredet med sols så långt det går. Illustrationerna på sid. 20 visar när Ni skall använda den gröna eller gula inställningen för att erhålla önskad söm. Vrid mönsterkammen åt höger eller vänster tills dess märke är i linje med den svarta punkten.

Innan Ni ändrar kontrollvredet för elastisk söm till grön eller gul inställning måste Ni först ställa stygnlängdsväljaren på de svarta stygnlängdssiffrorna. Efter inställningen ställer stygnlängdsväljaren på D.

Inställningar och Tillbehör

Innan Ni gör några inställningar så se till att nälen står i högsta läge.

- Specialfot eller reguljära foten.
 - Reguljära stygnplåten.
 - Elastiska sömväljaren: FLEXI
 - Knapphålskammen: Enligt beskrivningen.
 - Mönsterväljaren: Efter önskan
 - Kastbreddsväljaren: 1–5
 - Nållägesvälvaren: Mittläge
 - Stygnlängdsväljaren: D
 - Stygtäthet: Balanserad
 - Syhastighet: MIN.
- För erhållande av önskat elastiskt mönster ställer mönsterväljaren enl. beskrivning på sid. 20.

1 Justera stygnlängden

genom att vrida ratten nedåt till området **D**.

Observera:

- Vid inställningar inom **A – D** kan ej returmatningen användas.
 - Då Ni avslutat elastiska sömnaden så ställer stygnlängden tillbaka på vanlig svart inställning.
- 2 **Inställning av mönsterväljaren:** För att erhålla ett mönster så flyttar Ni kastbreddsspanken från **O** till någon av inställningarna **1–5**. Ju högre siffra dess bredare kast. Med **O**-inställning erhåller Ni en raksöm.

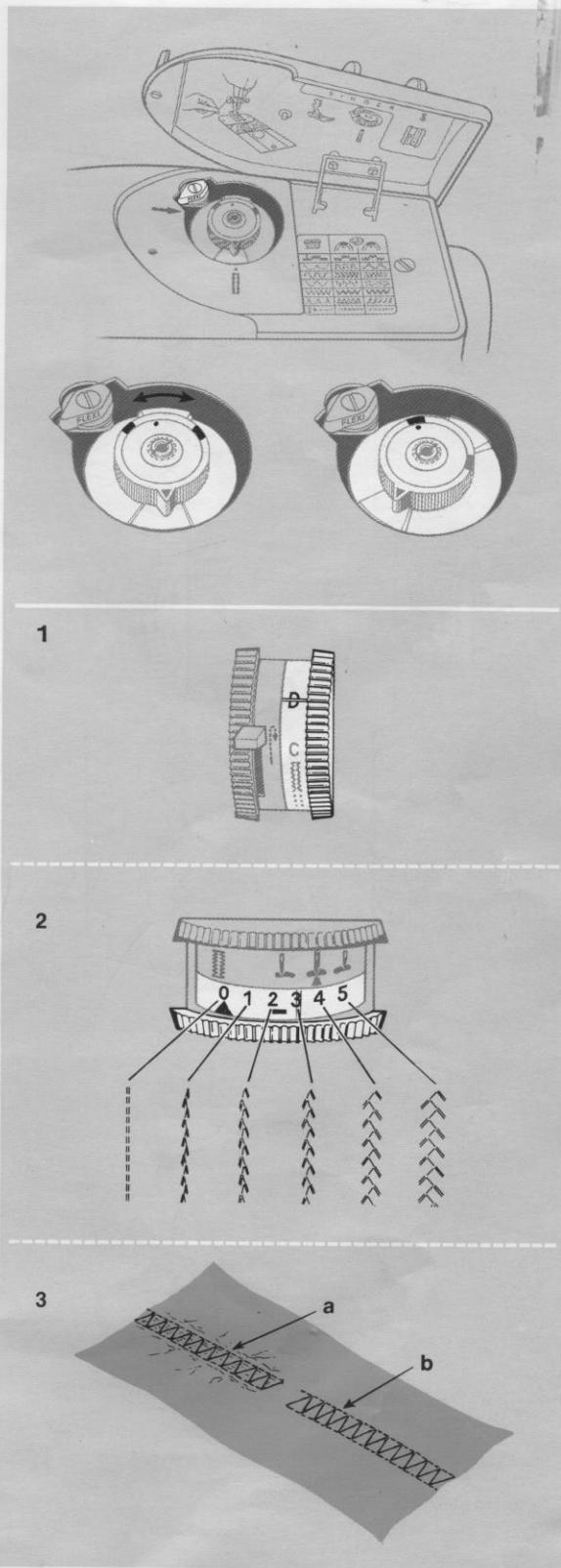
Om maskinen är inställt för raksöm och Ni önskar en elastisk söm så ställer Ni in stygnlängden på området **A–D** med slutinställning på **D**.

3 Justering av Nåltrådspänningen:

- Mönstersömmar som består av raka stygn ex. kam-mönstret erfordrar ungefär samma trådspänning som vanlig raksöm **3–4**.
- Mönstersömmar som består av zig-zagstygn ex. turkiskt fällmönster erfordrar samma trådspänning som vanlig zig-zag. Ju vidare kast dess lättare trådspänning **1–3**.

Sy ett prov med den tråd och det tyg som Ni har för avsikt att använda. Om tyget rynkar sig (**a**), så lätta på trådspänningen tills tyget ligger slätt utan rynkor (**b**).

4 (Fortsättning på nästa sida.)

Knapphåll och
Knappisyring

Yrkes mässigt
sömnutförande

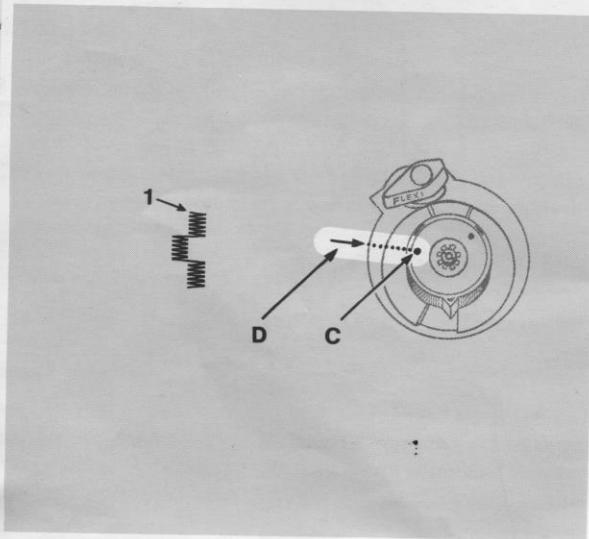
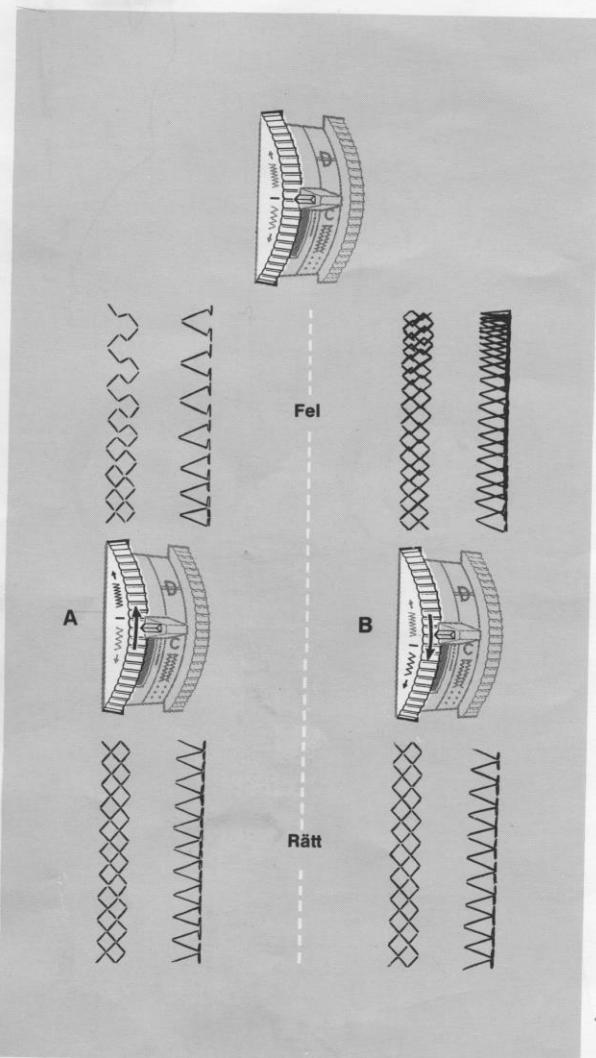
Dekorativa
stickningar

Friams-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Zig-zag sömnad

Elastiska sömmar, forts.

- 4 **Justering av stygntätheten:** Stygntätheten är balanserad när strecket på balanseringsratten är i linje med märket på returspaken. Vid elastisk sömnad kan det ibland vara nödvändigt att justera den fram och återgående matningen för att erhålla ett fullgott mönster i enlighet med dem som visas i instruktionsboken. Innan Ni gör någon justering så sy först ett prov och om mönstret ej stämmer så gör Ni enligt följande:

A Om stygnen ligger för långt ifrån varandra så vrider Ni balanseringsratten sakta uppåt under det Ni syr och tills Ni fått styggen att sammanfalla.

B Om stygnen ändå är för tät så för Ni ratten sakta nedåt tills dess att den fram och återgående matningen sammanfaller.

Inställning för rätt mönsterbörjan

- För att kunna börja ett mönster exakt enl. bild 1, så vrider Ni handhjulet tills den svarta punkten **C** står mitt för pilen **D**.
- Placera in tyget i maskinen och starta sömnaden.

Två-stegs knapphål

Maskininställning

Se till att vredet för elastiska sömmen (FLEXI) är ställd på . Om den är inställd på FLEXI så vrider Ni vredet med sols så långt det går.

Vrid sedan knapphålskammen runt tills det röda märket på kammen och den röda knapphålssymbolen på topplocket står i linje med varandra.

Inställningar och tillbehör.

Innan några inställningar göres så se till att nälen står i högsta läge.

- Knapphålsfoten (påknäppstyp).
- Reguljära stygnplåten.
- Kontrollvredet för Flexi ställd på
- Knapphålskammen: vrides enl. beskrivning ovan.
- Mönstervälvaren: zig-zag
- Nållågesvälvaren: Röd
- Knapphålväljaren: Röd
- Kastbreddsväljaren: Röd 2|3
- Styglängdsväljaren: Röd
- Stygbalansering: Balanserad
- Syhastighet: MIN
- Trådspänning: Efter behov
- Pressarfotstryck: NORM

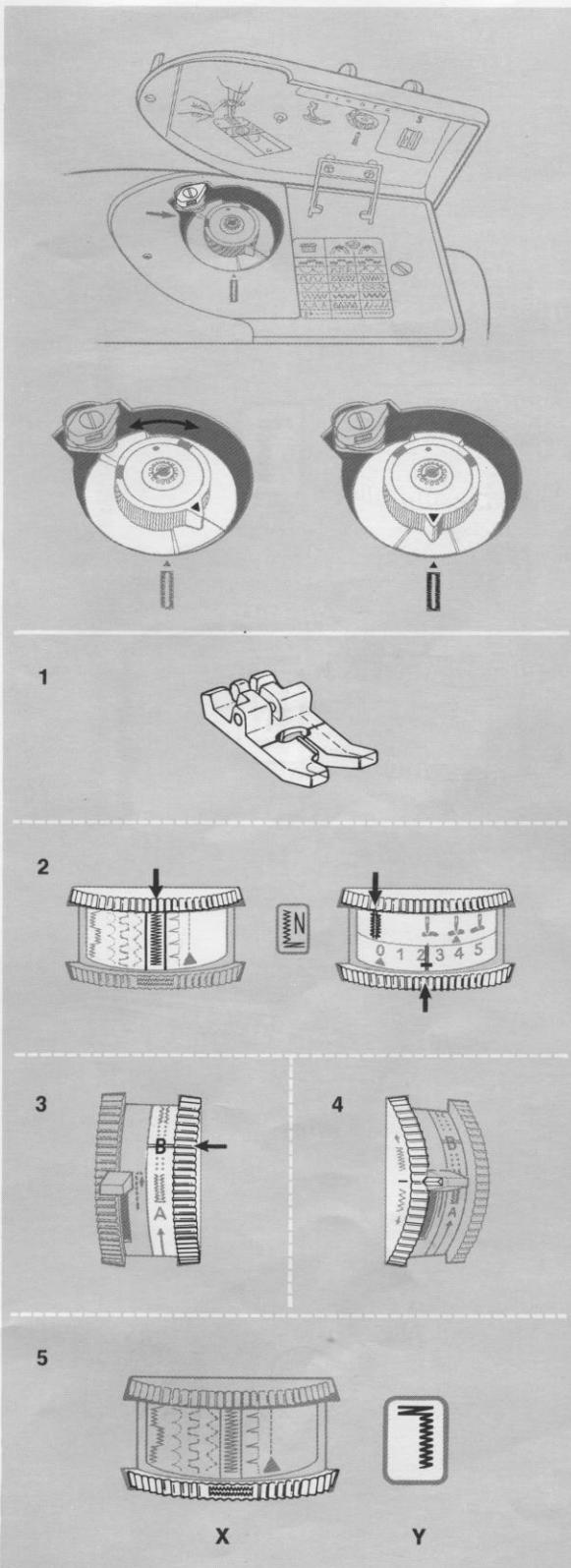
1 Sätt på knapphålsfoten (sid. 14).

2 Ställ in alla väljarna på röd symbol

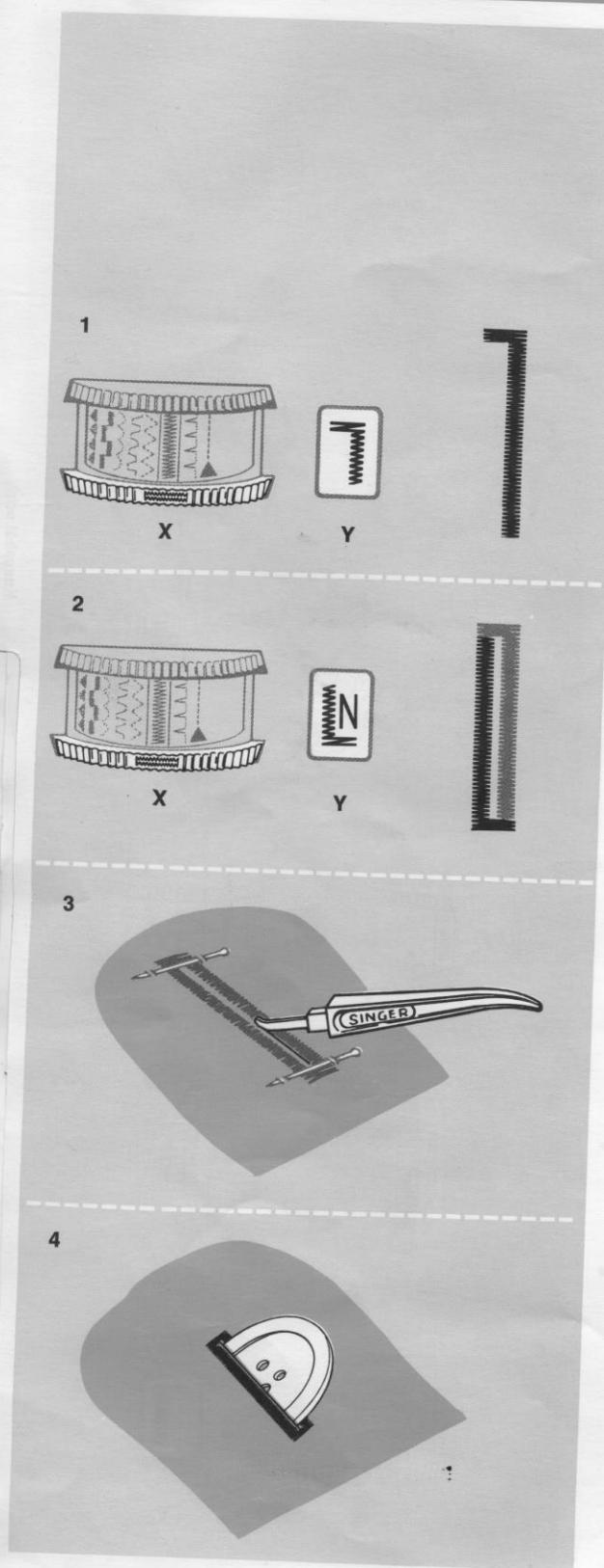
3 Ställ också in styglängdsväljaren på det röda knapphålsområdet och välj rätt läge för det aktuella tyget. Sy ett prov med inställning på **B** genom att vrida ratten mot **A** så minskas styglängden och genom vridmot **D** så ökas densamma. Om Ni önskar sy knapphålet två gånger så använder Ni en längre styglängd.

4 Se till att stygtätheten på båda sidor av knapphålet är balanserad.

5 Tryck in knapphålsskivan **X** tills den röda symbolen blir synlig i fönstret **Y**.

2-stegs knapphål forts.
Provsyning av knapphål.

Knapphålets längd.

Ni kan bestämma knapphålets längd genom att mäta knap-
pens diameter plus tjockleken, lägg till 3m.m. för tränsarna.
För att vara helt säker på storleken så bör Ni sy ett prov-
knapphål.

Provknapphål.

Sy alltid provet med samma tråd och material som Ni tänker
använda efter det att Ni först ställt in maskinen för knapp-
hål. Glöm ej heller att vid provsyningen använda inlägg
om Ni har för avsikt att använda detta i plagget som skall
sys.

- 1 Lägg in provbiten under knapphålsfoten och fäll ned
foten, starta maskinen och sy den första raden av knapp-
hålet.
- 2 Tryck in knapphålsskivan **X** på nytt. Den här symbolen
 kommer då upp i fönstret **Y**. Maskinen är nu klar att
sy den andra raden av knapphålet.
Starta maskinen och avsluta knapphålet.
- 3 Använd SINGER's quicksprätt vid uppskärning av
knapphålet. Sätt en knappnål i var ände vid tränsen, Ni
undviker då att skära sönder knapphålet.
- 4 Knapphålet skall vara stort nog för att släppa igenom
knappen utan att töja ut knapphålet.

Justering av inställningarna för provknapphål, se nästa sida.

2-stegs knapphål forts.
Justerering av inställningarna

Justerering av knapphålsinställningarna

Det kan ibland hända att det material som skall användas kräver en något annorlunda inställning än den som beskrivits i det föregående.

Om nödvändigt så kan dessa ändringar utföras på följande sätt.

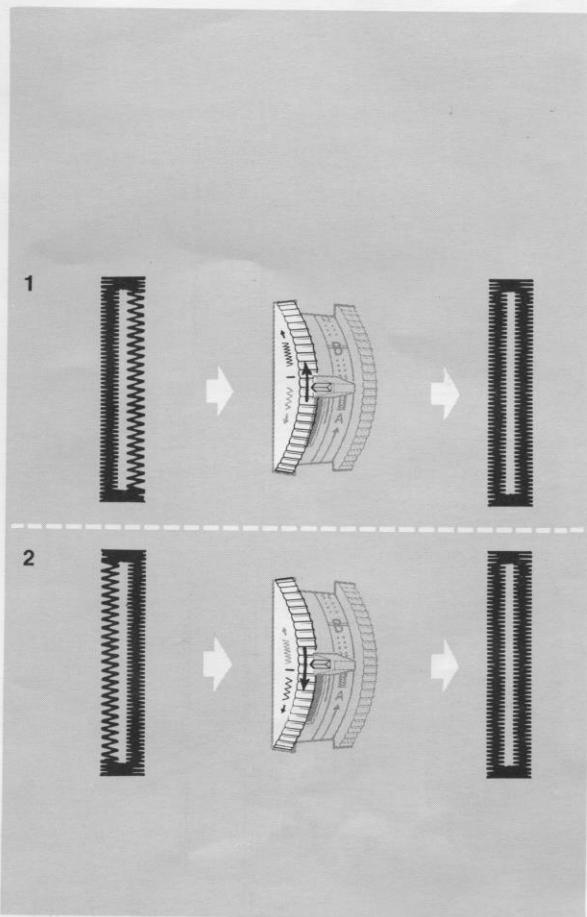
Olika stygntäthet på höger och vänster sida

- Om knapphålet ser ut som på bild 1 så vrider Ni balanseringsratten något uppåt, sy sedan ett nytt prov. Knapphål, Ni skall då få ett liksidigt knapphål.

Denna justering gör den högra sidan tätare och den vänstra glesare.

- Om knapphålet ser ut som på bild 2 så vrider Ni balanseringsratten något nedåt och syr sedan ett nytt prov. Knapphålets båda sidor skall då vara lika.

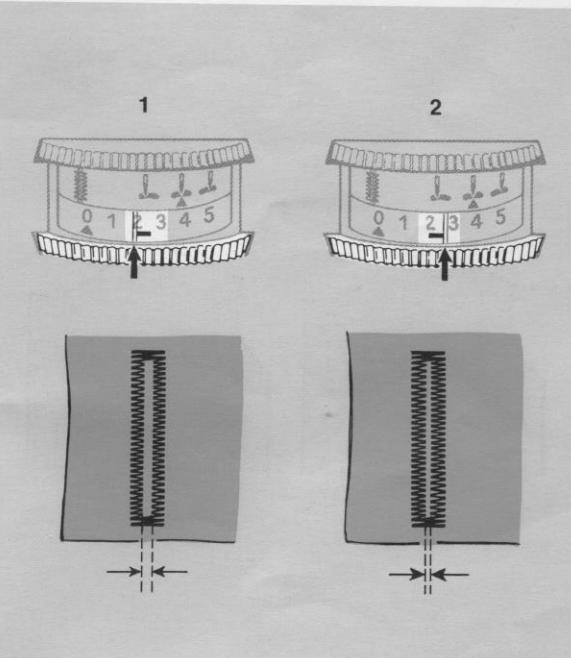
Denna justering ger glesare stygn på höger sida och tätare på vänster.

Avståndet mellan raderna för upplippning är för brett eller för smalt

För ändring av radavståndet vid upplippning av knapphålet använder Ni kastbreddsväljaren.

- 1 För att öka avståndet vrider Ni kastbreddsväljaren något åt vänster.
- 2 För att minska avståndet vrider Ni kastbreddsväljaren något åt höger.

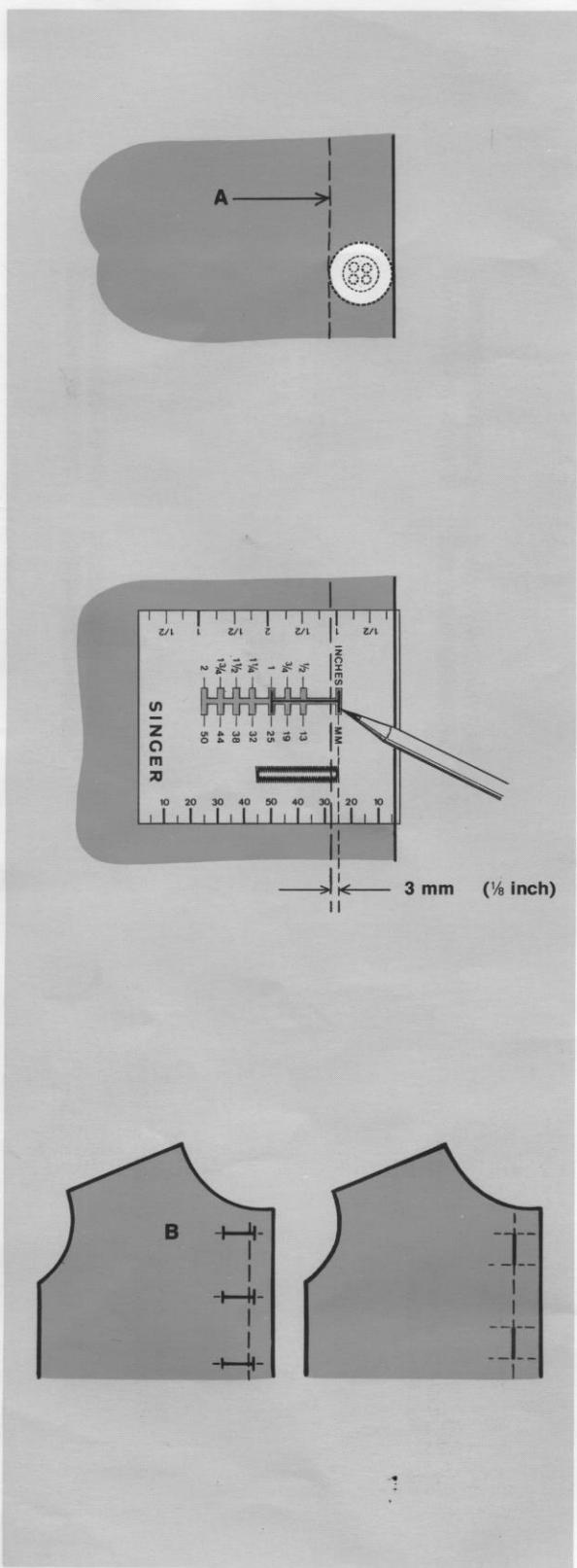
Yrkes mässigt
sömnutförande

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

2-stegs knapphål forts. Förberedelse

Knapphålets Placering

En noggrann uppmärkning av knapphålet är nödvändigt för att få ett jämnt avstånd från tygkanten samt för knapparnas inbördes avstånd.

- Gör upp en markeringslinje, **A** på bilden. Avståndet från markeringslinjen och till plaggets kant skall vara $\frac{3}{4}$ eller en gång knappens storlek. Detta för att knappen vid knäppning ej skall nå ut över plaggets kant.

Se till att markeringen följer tygrådarna.

- Märk upp för varje knapp. Med guiden för knapphåls-märkning märker Ni upp start och mittlinje. För märkning i mjuka eller fina tyger använder Ni en penna, gärna i avvikande färg i förhållande till tyget. Om pennmärkning ej är lämpligt, nälmärker Ni. Placera nålarna i guidens uppskärning, tag bort guiden och träckla över nålarna, se bilden.

Liggande knapphål: Placera guidens utskärning över en tvärgående vävtråd och låt 0-mm-märket gå 3 mm bortom markeringslinjen, se bilden.

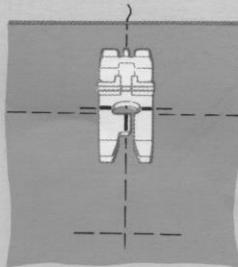
Märk upp start och mittlinje i guidens utskärning. Mittlinjen **B** skall följa en tvärgående vävtråd.

Stående Knapphål: Mittlinjen skall gå genom mitten av knapphålslinjen.

Färdigställande av knapphål

- Placera in plagget under pressarfoten och se till att knapphålsmärkningen kommer i linje med guidelinjerna på knapphålsfoten. Sänk ned foten.

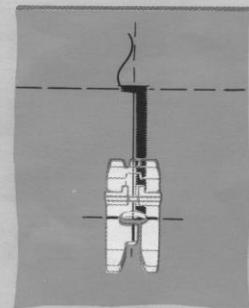
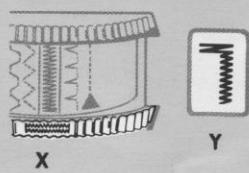
1

- Tryck in knapphålväljaren **X** tills den röd symbolen kommer fram i fönstret **Y**.

Starta maskinen och sy den första raden av knapphålet och stanna vid ändmarkeringen då detta når fram till tvärstrecket på knapphålsfoten.

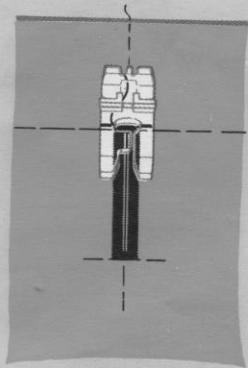
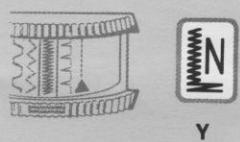
2

- Tryck på nytt in knapphålväljaren så att denna symbol kommer fram i fönstret **Y**. Maskinen är nu klar att sy den andra raden av knapphålet.

Starta maskinen på nytt och sy knapphålet färdigt. Stanna då sömraden överlappar tränsen vid knapphålets början.

3

För att få ett starkare knapphål kan Ni sy det två gånger. Ni upprepar då hela proceduren på nytt.

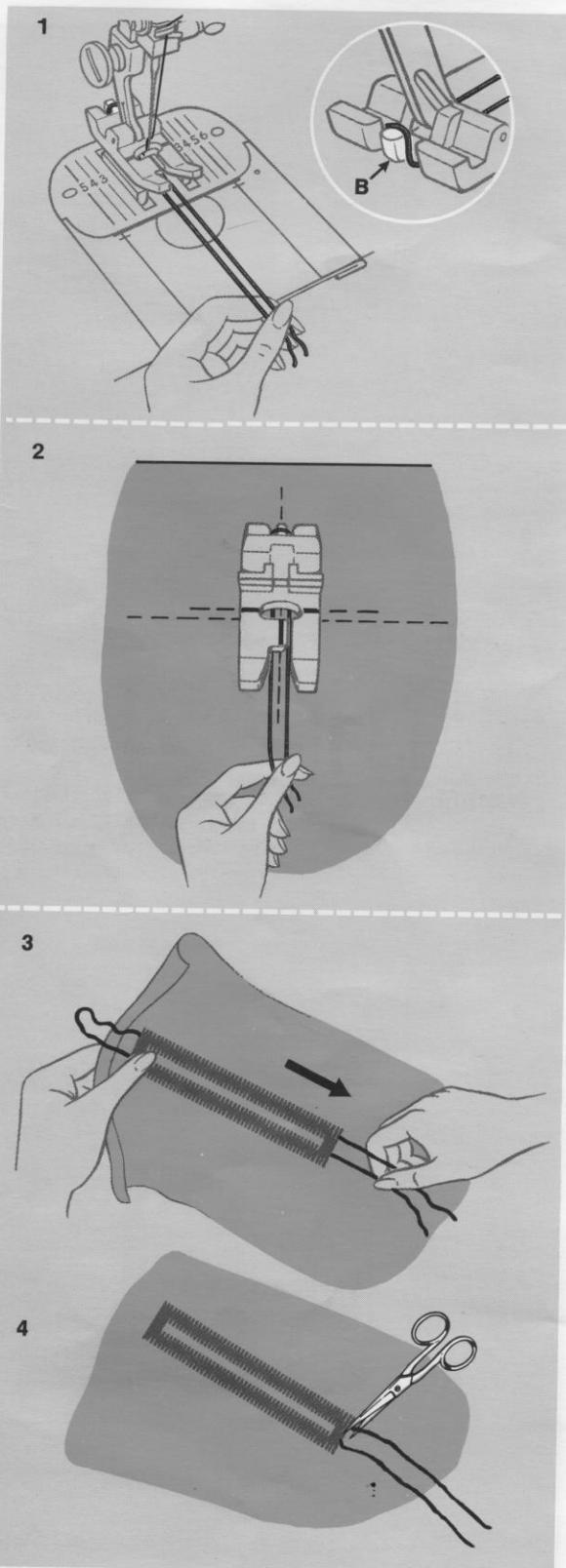
Yrkes mässigt
sömförande

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Knapphål med inläggstråd

Knapphål med inläggstråd

Om Ni önskar ett mera upphöjt knapphål så kan Ni få detta genom att använda en inläggstråd, knapphålssilke eller motsvarande är lämpligast.

- Med knapphålsfoten uppfälld lägger Ni in en öglan av inläggstråden, se bild **B**. Ni drager sedan fram de båda ändarna mot Er och håller dem lätt.

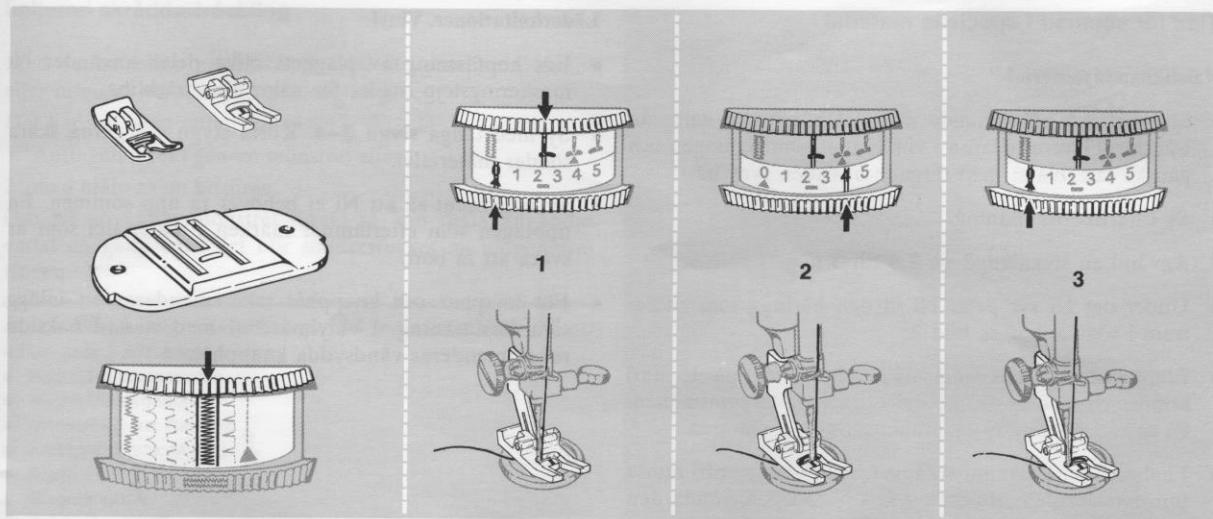
- Placera plagget under knapphålsfoten rikta in efter märkningen och sänk ned foten.

Håll de båda ändarna av inläggstråden och sy knapphålet på vanligt sätt.

- När knapphålet är avslutat tar Ni ut plagget ur maskinen. Håll i den bakre delen av knapphålet och drag sakta de båda trådändarna framåt tills öglan är helt indragen till knapphålets tråns.

- Klipp bort resterande ändar av inläggstråden och skär upp knapphålet.

Knappisyning

Innan Ni gör några maskininställningar se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära pressarfoten eller Specialfoten
- Stopp och Broderplåten
- Mönsterväljaren:
- Nållägesvälvaren: vänster
- Kastbredd: **0-4**
- Syhastighet: **MIN.**
- Trådspänning: **3-4**
- Pressarfotstryck: **NORM** till +

- 1 Sätt kastbreddsväljaren på **1**. Placer knappen under foten och låt nälen gå ned i det vänstra hålet på knappen. Sänk ned pressarfoten. Vrid handhjulet sakta mot Er tills nälen gått upp ovanför knappen.
- 2 Sätt kastbreddsväljaren på **4**. Fortsätt att vrida handhjulet runt tills nälen befinner sig just över det högra hålet, justera om nödvändigt kastbredden så att nälen går fritt ned i hålet. Sy sedan sex eller flera stygn med denna inställning och sluta vid det vänstra hålet.
- 3 För fästning av stygnen ställer Ni kastbreddsväljaren på **1** och syr tre stygn.

Hur ni gör en knaphals

Knappar som sys i ett tjockt tyg kan ibland behöva en knaphals för att hålla knappen ifrån tyget.

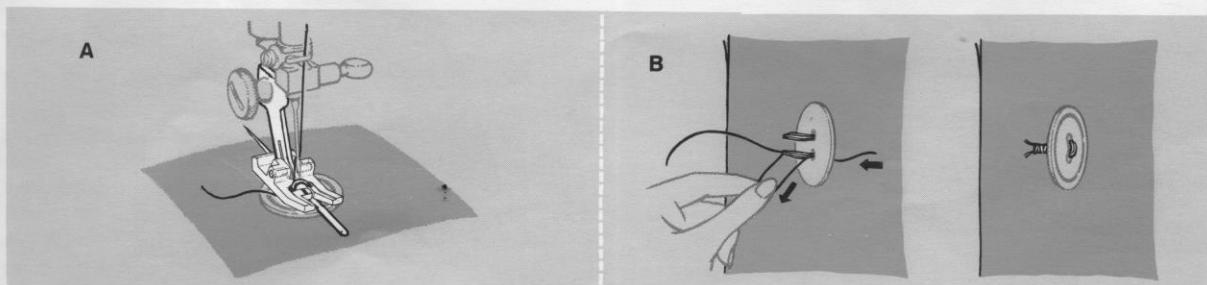
- För att få en knaphals så lägger Ni en nål under pressarfoten och ovanpå knappen, se bild **A**. Sy sedan över nälen enligt tidigare givna informationer för knappisyning.
- Drag ut arbetet från pressarfoten och drag ned nältrådsänden till undersidan av tyget. Drag ut knappen en bit från tyget och linda en trådande runt halsen tills Ni får den stadig och fast. Knyt sedan trådändarna noggrant.

Yrkesmässigt
sömförande

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhall

Skräddarbetonat sömnadsutförande

Tips för sömnad i speciella material

Pälsliknande material

- Sömmarna i pälsliknande material bör heller nälas än tråcklas. Placer närlarna i vinkel mot sömriktningen och ganska tätt. När med färgade huvuden syns bäst.
- Sy i hårfiberns riktning.
- Använd en styglängd på **2,5 till 3 mm**.
- Under det Ni syr petar Ni in den hårlugg som sticker fram i sömkanten, se bild 2.
- Efter avslutad söm (sömsmånen bör vara c:a 15 mm) klipper Ni med en fin sax bort luggen från sömsmånen. På så sätt elimineras ojämnheter i själva sömnen.
- I hals och skuldersömmar lägger Ni in en krympfri remsa som förstärkning, alternativt kan Ni också använda den superelastiska raksömmen, se sid. 37.
- Fälluppläggningar på pälsplagg blir mindre buktiga och ojämna om Ni använder ett brett uppläggningsband.
- Fläk itu sömnen med fingrarna eller kasta med en bred zig-zagsöm och klipp sedan bort överflödigt material.

Sammet och bomullssammet

- Märk upp och tråckla med en fin tråd.
- Ställ pressarfotstrycket på — (minus).
- Använd en nål av nr. 11 i grovlek. Nåltyp 2020 och en fin tråd för sömnaden.
- Tråckla eller nåla ihop tygbitarna och använd en trådspänning på c:a **2–3**. Sy alltid i luggens riktning. Extra långa sömmar kan kastas med en lång och bred zig-zagsöm.
- Vid sömnad i sammet som har luggen borstad i en riktning använder Ni än något kortare styglängd än normalt, c:a **1,5–2 mm**.

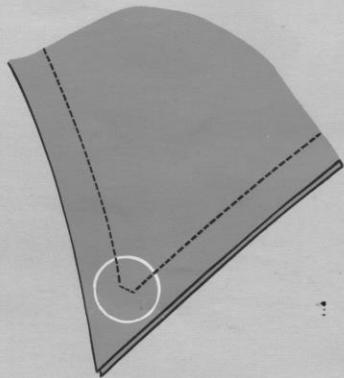
Läderimitationer, Vinyl

- För hopfästning av plaggets olika delar använder Ni maskeringstejp istället för nälar eller tråckling.
- Sy med långa stygn **3–4**. Korta stygn vill gärna skära sönder materialet.
- Sy noggrant så att Ni ej behöver ta upp sömnen. En upptagen söm efterlämnar märken i materialet som är svåra att få bort.
- För knappar och knapphål rekommenderas ett inlägg som förstärkning. I vinylmaterial med stickad baksida rekommenderas vändsydda knapphål.

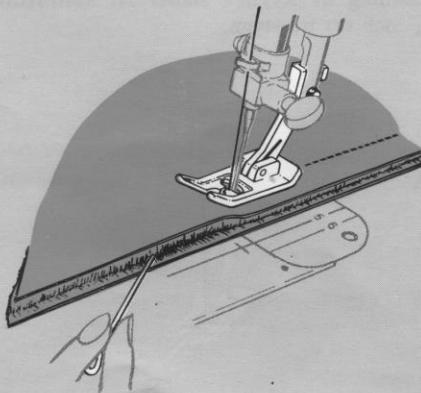
Taftlaminater

- I detta slags material använder Ni ej nälar på de ställen som kommer att bli synliga när plagget är färdigt.
- Använd maskeringstejp för att hålla sömmar, fällar eller blixtlås på plats innan Ni syr.
- Sy noggrant så att Ni ej behöver ta upp sömnen. Nålstickan kommer annars att synas i tyget.
- Använd en övertrådspänning på **2–3**.
- Vid sömnad och fällning i taftlaminater använder Ni en något längre styglängd. Fällkanter överkastas liksom vanliga sömkanter.
- Material med stickad undersida syr Ni med en styglängd på c:a **2–2,5 mm**.
- Maskinsydda eller vändsydda knapphål kan användas på detta material. Använd alltid ett inlägg och se till att den tätta zig-zagsömmen ej skär sönder materialet. Använd därför en något glesare zig-zag.

1

2

Imiterad skräddarträckling

Med denna enkla metod överför Ni lätt sömlinjer, insnitt eller mönster på två tyglager samtidigt.

Det kan bli gjort enligt följande:

- 1 Antingen direkt genom mönstret eller
- 2 med hjälp av en kritlinje.

Om Ni använder mönstret direkt så kan detta användas endast en gång enär det blir sönderstucket av nålpenetreringen.

Innan Ni gör några inställningar på maskinen så se till att nälen står i sitt högsta läge.

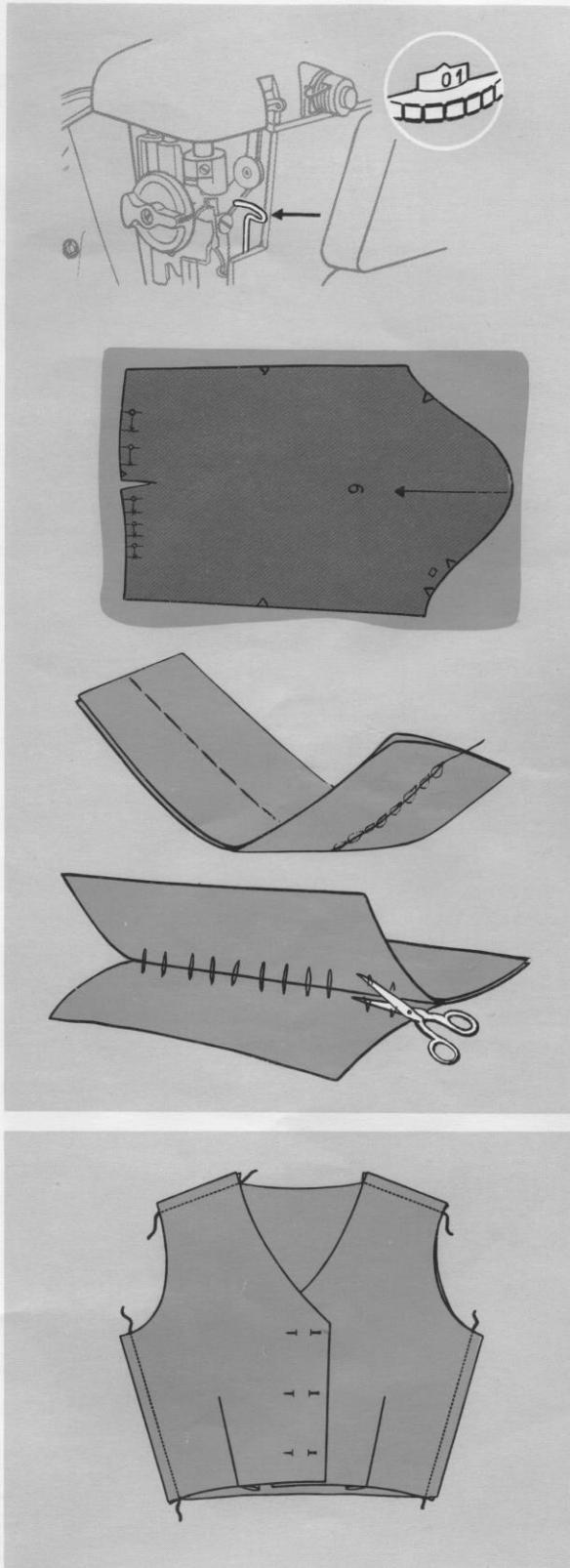
- Reguljära pressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljare: Raksöm
- Nållägesvälvjare: Mittläge
- Kastbredd: 0
- Stygnlängd: 4
- Trådspänning: 0
- Pressarfotstryck: — (Minus)
- Tråd: Merceriserad nr. 50
- Nålgrovlek: nr. 14

- Träd maskinen på vanligt sätt fram till trådtilldragaren (den upp och nedgående armen), öppna frontluckan och led tråden genom kedjesömstrådledaren. Stäng frontluckan och fortsätt trådnningen på vanligt vis.
- Styr materialet noggrannt och se till att ej mönstret bollar upp sig framför pressarfoten. Detta är speciellt viktigt vid svängar och hörn, exempelvis ärmhål och kraglinningar.
- Tag bort mönstret.
- Drag de två tygbitarna något ifrån varandra, se vidstående bild.
- Klipp sedan isär trådöglorna mellan tygstyckena och Ni har märktråd på både över och understycke.

Kom ihåg att efter avslutad träckling se till att nåltråden i maskinen lyftes ur kedjesömstrådledaren.

Träckling med kedjesöm

Ni spar tid och arbete genom att använda kedjesöm vid inpassningar av de olika delarna i det plagg Ni planerar att sy. Genom sin följsamhet och fina stygnbildning får Ni en ovärderlig hjälp vid inprovningarna. Den kan på ett ögonblick repas bort så snart Ni sytt avslutningssömmarna. Kedjesömmen är speciellt lämplig för träckling i ylle och liknande där nålpenetreringen ej efterlämnar några märken när Ni repar upp sömnen.

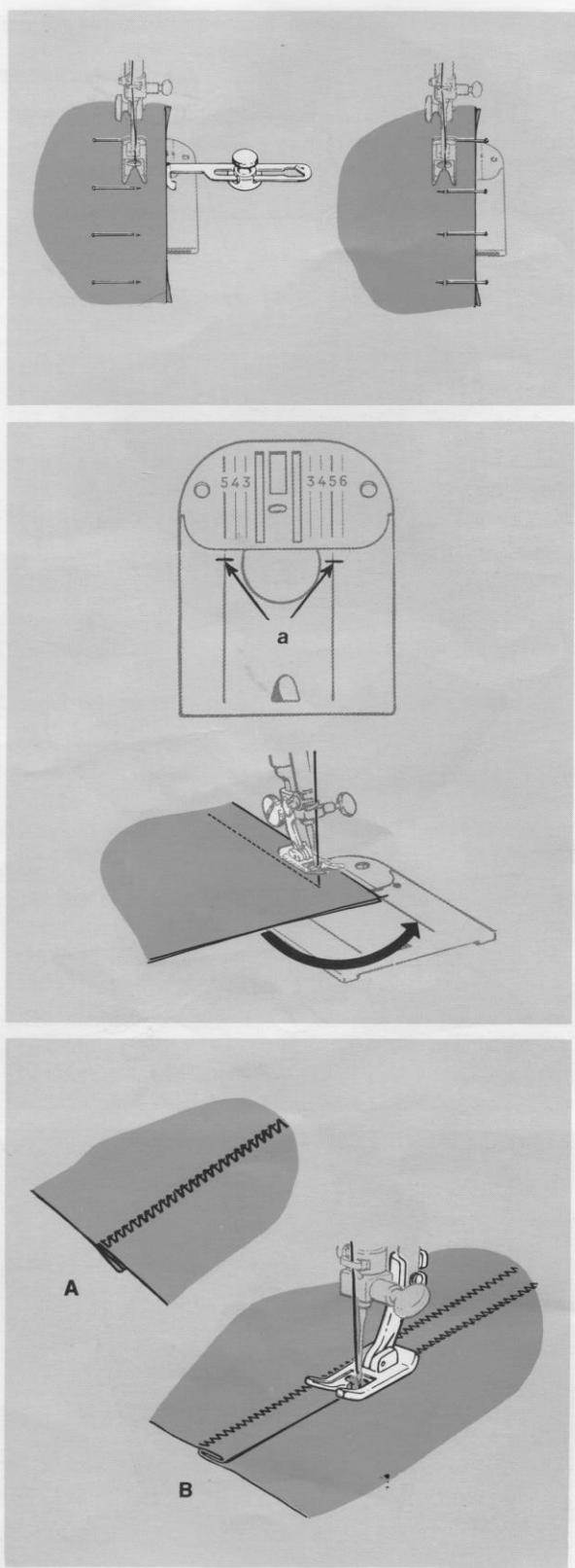

Yrkessömnadsutförande
Dekorativa stickningar

Frihands-sömnad

Rengöring-
underhåll

Skräddarbetonat sömnadsutförande forts.

Nålträckling

Nålträckling är mycket tidsbesparande då det gäller raka sömmar i lätthanterligt material. I rak vinkel till sömriktningen sätter Ni i fina knappnålar. Se till att de ej går helt igenom på undersidan enär de då kan skada mataren.

Syning av skarpa hörn

De två förlängda linjerna på skjutluckan **a** tillåter Er att sy en skarp vinkelsöm c:a 1,5 mm från materialets kant.

- Rikta in arbetet som skall sys efter linje **5** på stygnplåten. Sy sakta fram tills Ni kommer till hörnet.
- Stanna syningen med nälen nere i materialet enligt bilden.
- Lyft upp pressarfoten och sväng materialet runt i enlighet med bilden.
- Sänk ned pressarfoten och fortsätt sömnaden.

Sömmar i underkläder Fig. A
eller flata fällsömmar Fig. B

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen är i sitt högsta läge.

- Reguljära pressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljaren: Zig-Zag
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 0 och 2 eller 2,5 för flata fällsömmar
- Stygn längdsväljaren: 1–2 beroende på materialet
- Syhastighet: MIN
- Trådspänning: 1–3
- Pressarfotstryck: NORM

Trikåsömmar

Genom att använda zig-zagsöm får Ni en både töj och hållbar söm. Speciellt lämplig för snedgående sömmar.

- Sy med raksöm (-kastbredd) från avigsidan.
- Pressa ned sömkanterna åt samma håll.
- Sy sedan från rätsidan med fina zig-zagstygn 2 mm kastbredd och låt nälen växelvis gå ned i sömlinen och de tre tyglagren.

Fällsömmar

För sömmar som är utsatta för stora påfrestningar använder Ni en dubbel melansöm.

- Sy ihop tygstyckena räta mot räta och beräkna sömsmånen rikligt.
- Pressa ned sömmen åt ett håll.
- Klipp bort den undre halvan av sömsmånen.
- Vik den övre sömsmånen om den undre renklippta och sy med zig-zag.

Blixtlåsinfällning

Många olika slag av blixtlås finns att välja på för det plagg Ni skall sy. Det finns olika metoder för fastsättningen. Vilken metod Ni än väljer bör Ni använda blixtlåsfoten för att få en jämn sömlinje tätt intill blixtlåset.

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Blixtlåsfoten
- Stygnplåten för raksöm
- Mönsterväljaren: Raksöm
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 0
- Stygnlängdsväljaren: 2–3
- Syhastighet: MIN
- Trådspänning: Lämplig för materialet
- Pressarfotstryck: NORM

Inställning av blixtlåsfoten

Blixtlåsfoten av påknäppstyp kan ställas in antingen till höger eller vänster om nälen, beroende på vilken sida Ni har plagget placerat i förhållande till nälen.

Blixtlåsinfällning med kordinlägg

Med blixtlåsfoten kan Ni också sy in en kord samtidigt med blixtlåset. Den är speciellt lämplig för slip-overs, barnkläder, blusar och underkläder.

Innan Ni gör någon maskininställning så se till att nälen står i sitt högsta läge.

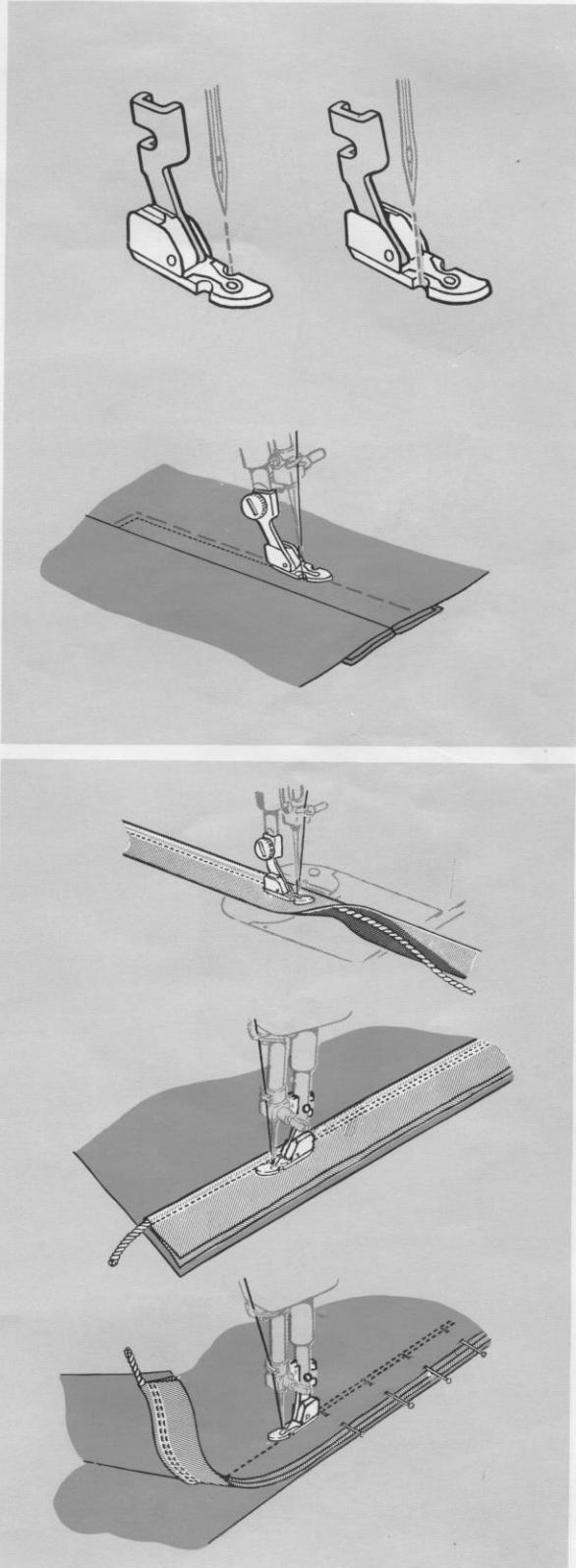
- Blixtlåsfoten
- Stygnplåten för raksöm
- Mönsterväljaren: Raksöm
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbredd: 0
- Stygnlängd: Något längre än för vanlig sömnad

Tillverkning av korden

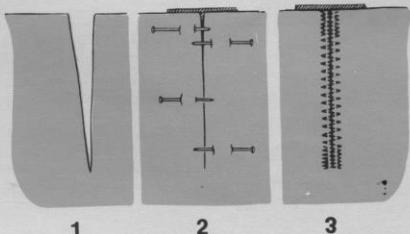
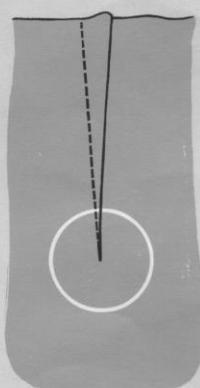
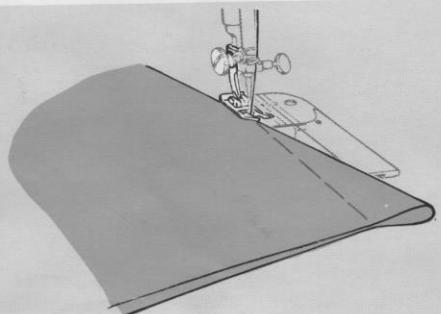
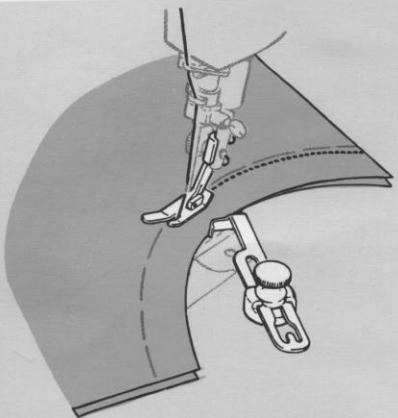
- Ställ in blixtlåsfoten till vänster om nälen.
- Vik en remsa av samma material som plagget och placera korden inuti vikningen, observera att remsan skall vara skuren på snedden. Sänk ned blixtlåsfoten. Sy tätt intill korden.

Infällning av korden i sömnen

- Ställ in blixtlåsfoten till höger om nälen så att plagget ligger åt vänster.
- Sticka till höger om sömnen i kordremsan. Styr sömnen intill korden men ej för tätt.
- Placera sedan den fastsydda bärden ovanpå den andra kanten och nåla eller träckla tillsammans. Placera plagget under blixtlåsfoten med den första stickningen uppåt så att Ni kan använda den som sömguide. Sy sedan med foten så tätt som möjligt intill korden.

Skräddarbetonat sömnadsutförande forts.

Svängda sömmar

Utföres på samma sätt som raksöm, men vi ber Er observera följande. Använd korta stygn för elasticitet och styrka. Om Ni vid raksöm använder 1,5 mm stygn längd så använder Ni nu 1–1,5 mm för svängda sömmar i samma material. Använd raksömsfoten för bästa resultat.

Avsynningar

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära eller raksömsfoten
- Reguljära eller raksömsplåten
- Mönsterväljaren: Raksöm
- Nållägesvälvaren: Mittläge
- Kastbredd:

Avsynningar med ändlös tråd

Med hjälp av den helautomatiska spolningen i Er maskin kan Ni lätt utföra denna sömnadsoperation.

- Spola upp en trådkvantitet som räcker för den avsedda sömmen. Vrid handhulet mot Er och placera nälen i själva kanten av vikningen och vid insnittets spets.
- Stäng skjutluckan, sänk ned pressarfoten och sy de tre fyra första stygnen i materialets vikning och fortsätt sedan mot den bredare delen av avsyningen.
- Förstärk avslutningen med några återgående stygn. När sömmen är avslutat så skall också tråden på spolen vara slut och färdig för ny uppspolning för nästa avsyning.

Avsynningar på mellanlägg

- Specialpressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljaren: Vanlig eller flerstegs zig-zag
- Nållägesvälvaren: Mittläge
- Kastbredd: 5
- Stygnlängd: C:a 1 eller lämpligt för tyget.

Ni kan med zig-zag söm smidigt forma ett mellanlägg utan att det bubblar sig.

- 1 Klipp bort avsyningen intill sömlinjen.
- 2 För ihop de båda öppna kanterna och nåla fast en bit tunnt bomullstyg på baksidan.
- 3 Sy och fäst med några stygn i båda ändarna.

Blindstygnsfällar

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära pressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljaren: Blindstygns
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 1–4
- Stygnlängdsväljaren: 2–4
- Blindstygnslinjalen

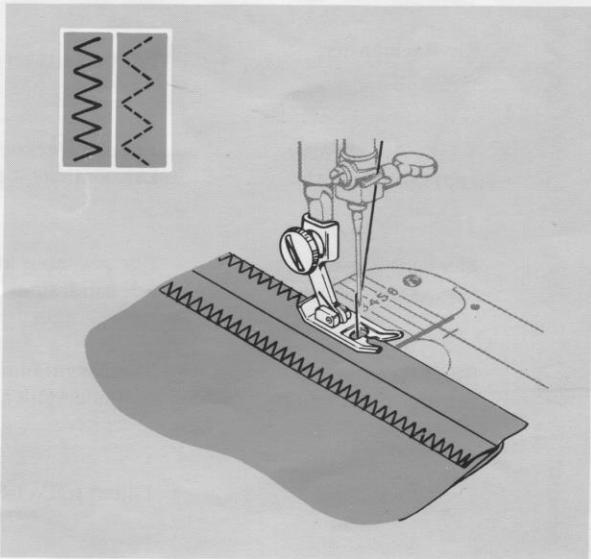
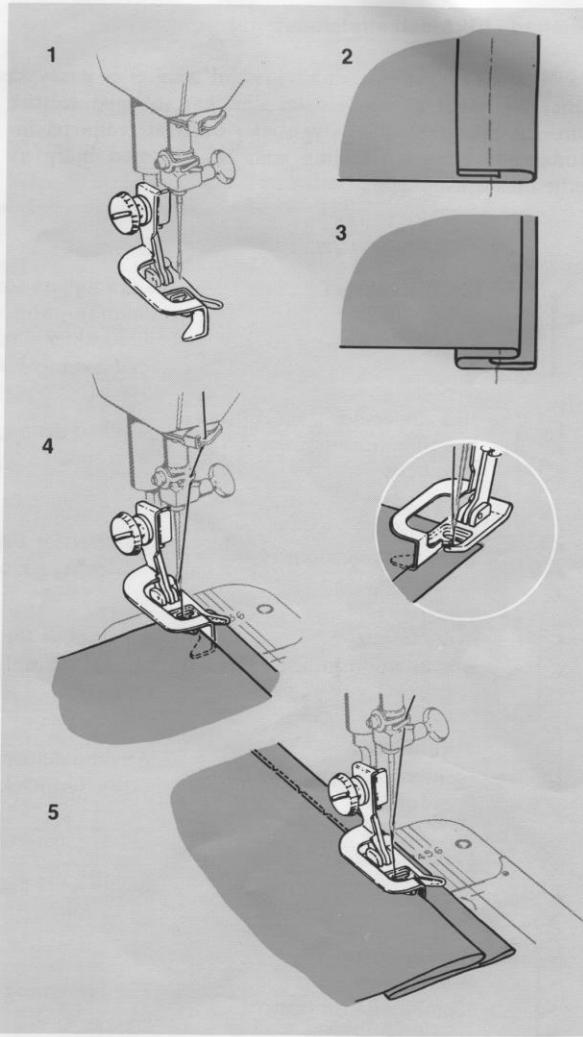
Blindsöm ger en hållbar fäll som är nästan osynlig och som kan jämföras med en handsydd och den ger samma fina resultat i både raka och svängda fällar. Bandade kanter, vända eller osydda fällkanter syr Ni lätt med blindsöm.

- 1 Lossa pressarfotsskruven efter att först ha lyft upp pressarfoten. Sätt fast blindstygnslinjalen mellan skruven och fästet. Drag till skruven.
- 2 Markera, vik och pressa fällen på vanligt sätt. Träckla ca. 12 mm från övre fällkanten.
- 3 Vänd fällen mot materialet och vik tillbaka det övriga tyget ca 6 mm i en mjuk vikning. För vikningen mot linjalen under sömnaden.
- 4 Styr efter den vikta fällkanten.
- 5 Justera kastbredden om nödvändigt. När Ni vänder materialet med rätsidan ut kan Ni se hur vart sjätte stygn nätt och fint har fått fällen vid det övriga materialet.

Sömväslutningar

Zig-zagsömmen eller flerstegs zig-zag är den lämpigaste för denna typ av sömnad.

- Välj ut det stygnmönster som passar sig bäst.
- Justera stygnlängden och kastbredden. Välj den inställning som ger den glesaste stygnbildningen.
- Klipp kanterna rena och placera sedan stygngen över den den öppna kanten enligt bilden.

Skräddarbitonat sömnadsutförande forts.

Sömnad i trikå och stretchmaterial

Då Ni skall sy i stretch, dubbelstickad trikå eller jersey så väljer Ni något av de mönster som har inbyggd elastisk söm. Ett mångfald olika stygntyper finns att välja på inkluderande elastisk tråckling som Ni får med hjälp av kedjesömsutrustningen.

Ni kan välja det mest lämpliga stygnmönstret för sömnan den och på den här nedan visade stygnkartan kan Ni lätt finna ut vilken söm som passar Er bäst.

Stygntyper	Anfändningsområde	
	Elastisk raksöm se sid. 20 Kastbredd 0	Raka töjbara sömmar (utpressade fällar eller hoppres sade sådana) – ärm och kilsömmar – töjbara effektsömmar – bad och skiddräkter – påstickade fickor – lagningar och förstärkningar av sömmar.
	Rak fjädersöm Kombinationsmönster A, se sid. 20	Använd denna söm överallt där ett maximum av töjbarhet erfordras.
	Fagottsöm Kombinationsmönster B, se sid. 20	Sömmar för baddräkter – påsyning av spets (elastisk) – sömmar i underkläder och korsetter.
	Pyramidsöm Kombinationsmönster C, se sid. 20	Användbar för hopsyning med samtidig kastning av sömkanten. Speciellt lämplig för tyger som lätt fransar sig i kanterna.
	Turkisk söm Kombinationsmönster D, se sid. 20	Använd denna söm för fällkantning – applikationsarbeten hopsyning av ex. lapptäcken.
	Gallermönster Kombinationsmönster E, se sid. 20	Idealisk för påsyning av elastiska midjeband.
	Snedliggande överkastsöm Kombinationsmönster F, se sid. 20	För hopsyning av fina sömmar i en operation.
	Ric-Racmönster, se sid. 20	För tjocka tyger – alla förekommande töjbara sömmar – effektstickningar.
	Vanlig Zig-zag söm Inbyggt mönster	För alla förekommande stretchsömmar – underkläder – applikationer – kantsömmar – påsyning av elastiska midjeband.
	Flerstegs Zig-zag söm Inbyggt mönster	För påsyning av elastiska band och spetsar – underkläder och baddräkter – kantavslutningar – reparationer.
	Blindstygnssöm Inbyggt mönster	Blindstygnfallning – sömöverkastning – snäckfallning på underkläder.
	Entrådig kedjesöm	Töjbar tråckelsöm.

Superelastisk söm

Dagens modärna tyger kräver en ny sömnadsteknik. Er nya SINGER har alla de mest modärna stygntyper som kräves och var och en av dem har sitt speciella användningsområde.

Allmänt kan dessa nya stygntyper indelas i två grupper.

- a Nyttosömmar för hopsyning och liknande sömnad på olika typer av plagg.
- b Dekorativa mönstersömmar för effekt och förstärkning.

Superelastisk raksöm

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära eller raksömsfoten
- Reguljära eller raksömsplåten
- Elastiska sömväljaren: FLEXI
- Mönsterväljaren:
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren:
- Styglängd: D
- Syhastighet: MIN
- Nåltyp: 2045, gulfärgad

Den elastiska sömmen använder Ni endast där extra påfreстningar förekommer ex. ärmhål, ryggsömmar, lekkläder för barn och sportdressar.

De delar av plagget som Ni tänker sy med elastisk söm måste vara noggrannt inpassade före sömnaden enär denna sömtyp är ganska svår att sprätta upp. Ni riskerar dessutom att trasa sönder tyget vid en sådan uppsprättning.

För förstärkning av svängda sömmar och sådana som utsätts för speciell påfreстning kan Ni använda ett förstärkningsband. Fäst bandet på plats med en vanlig raksöm innan Ni slutligt syr med den elastiska sömmen.

Styrning av materialet

De flesta elastiska material kräver endast en lätt styrning framför pressarfoten vid sömnad.

Det finns dock en del material som kräver ökad styrning.

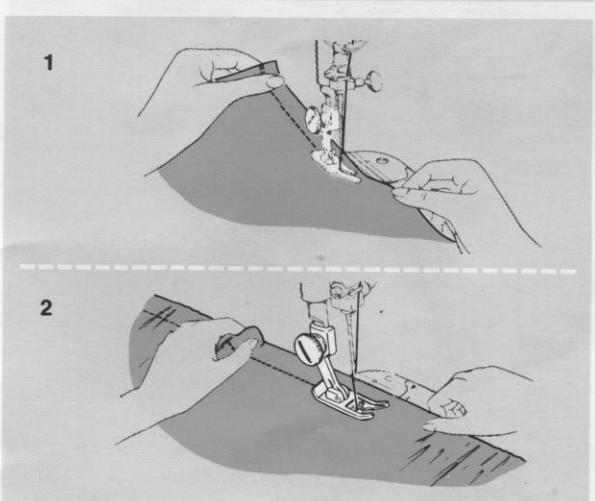
- För nylon, trikå och töjbara spetsar håller Ni materialet lätt sträckt framför och bakom pressarfoten under sömnaden. Se fig. 1.
- För övriga elastiska tyger med än mer ovanlig töjbarhet kräves en hårdare sträckning under sömnaden. Se fig. 2.

Dekorativa
stickningar

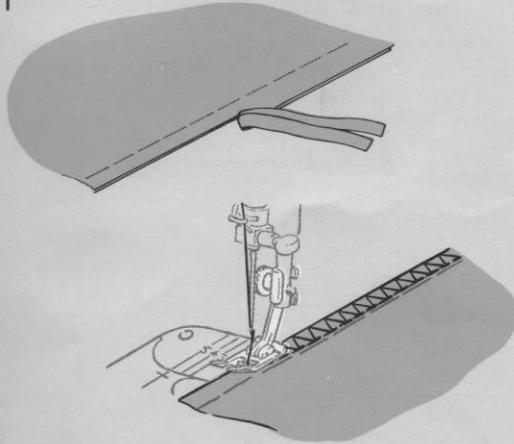
Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

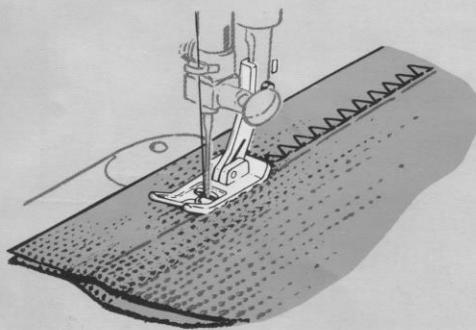

Skräddarbetonat sömnadsutförande forts.

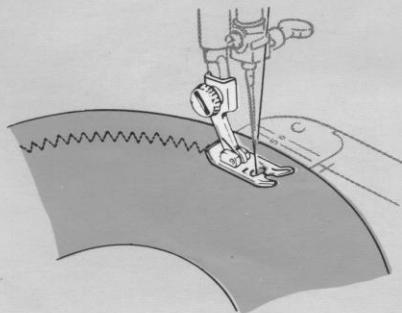
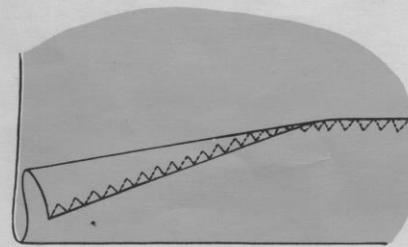
1

2

3

Överkastsömmar

Den elastiska överkastsömmen är speciellt lämplig för hopsyning av plagg av stickat material, stretch eller elasta. För bösta resultat användes pyramidmönstret.

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära eller Specialfoten
- Reguljära stygnplatén
- Elastiska sömväljaren: FLEXI
- Knapphålskammen: Grön
- Mönsterväljaren:
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 5
- Stygnlängdsväljaren: D
- Stygnbalansen: Neutral
- Syhastighet: MIN
- Nåltyp: 2045, gulmärkt

Tillvägagång

- Sy först ett prov för att se om det passar med denna typ av överkastsöm. Ställ in stygnbalansen och justera trådspänningen.
- Klipp till plagget och prova in som vanligt, använd ca 1,5 mm sömsmån. Träckla i sömlinjen.
- Klipp av sömsmånen till ca 6 mm från tråkellinjen.
- Placera in sömmen under pressarfoten så att stygnet på vänstra sidan av mönstret tar i den tråcklade linjen.
- Pressa sedan ut sömmen och klipp bort överskjutande del av sömsmånen.

Överkastsöm

Den här typen av överkastsöm lämpar sig bäst för trikåer och sådant material som vill rulla sig eller fransas upp i kanten.

Utförande fig. 2

- Sy först ett prov.
- Klipp och passa ihop plaggets delar och lämna 1,5 cm sömsmån. Träckla i sömlinjen.
- Placera in sömmen under foten så att de vänstra stygnen av mönstret går i tråkellinjen.
- Pressa efter sömnaden och klipp bort överflödigt material.

Överkastning av fällar och öppna kanter fig. 3

Kantavslutningar med flerstegs zig-zag;消除不规则的折痕和开叉处的材料弹性。

- Sy ett prov.
- Placera sömmen ca 1,5 cm från fällen eller kanten.
- Pressa efter sömnaden och klipp bort överflödigt material.

Lagningar

Vid behov kan Ni kvickt utföra en lagning utan några extra tillbehör.

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära pressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljaren: Raksöm ↑
- Nållägesväljaren: Mittläge ↓
- Kastbreddsväljaren: ↘
- Stygnlängdsväljaren: 1–2
- Syhastighet: MIN
- Pressarfotstryck: ████

- Förstärk området som skall lagas med en bit tunn gasväv. Träckla fast den.
- Lägg in materialet under pressarfoten och sy under det Ni samtidigt för tyget fram och tillbaka tills Ni fyllt hela området med raka stygnrader. Gör sedan om proceduren genom att sy på samma sätt tvärs över de tidigare sydda raderna.

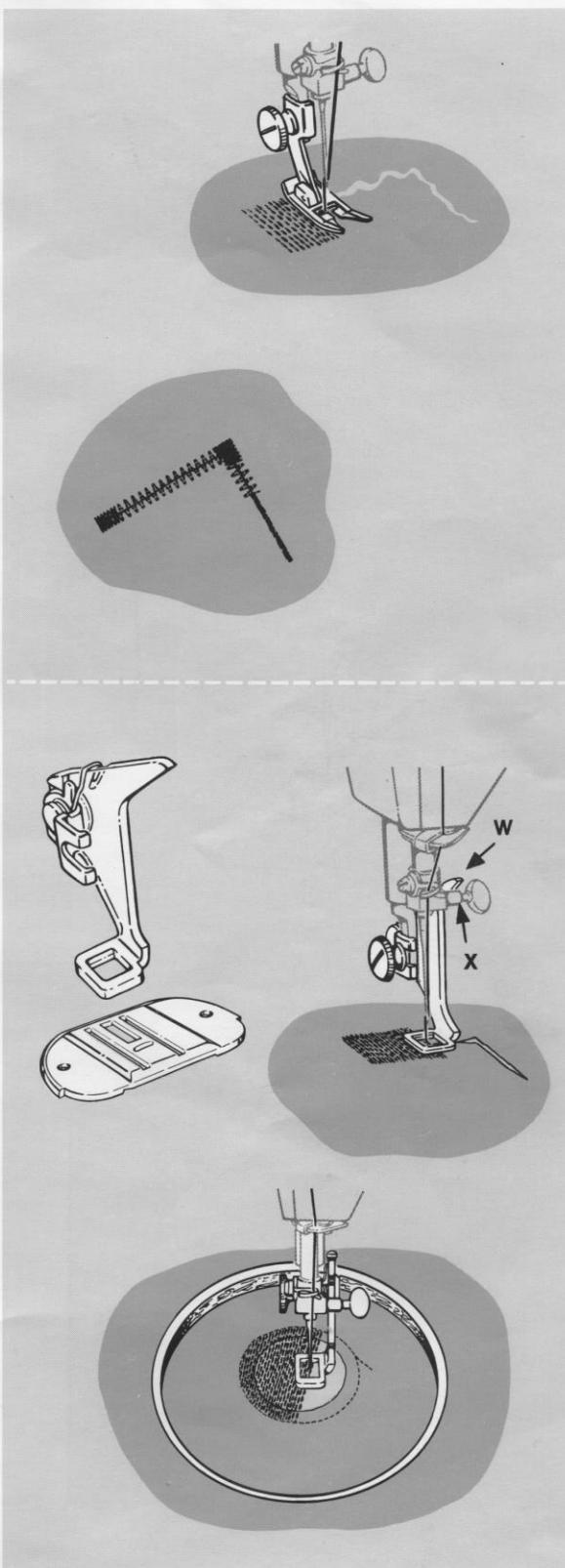
En reva i ett plagg kan lätt lagas genom att använda flerstegs zig-zag. Sätt pressarfotstrycket på **NORM**. Vid början och slutet av lagningen använder Ni något kortare stygn som förstärkning.

Lagningar med stoppbåge och stoppfot

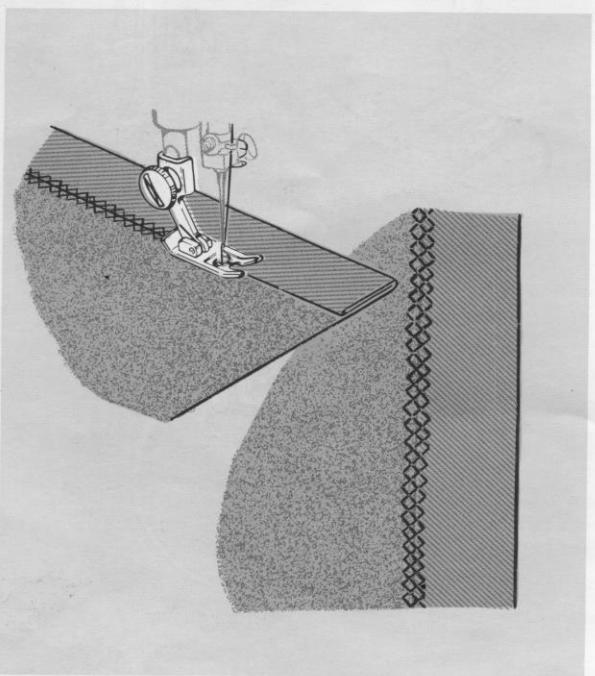
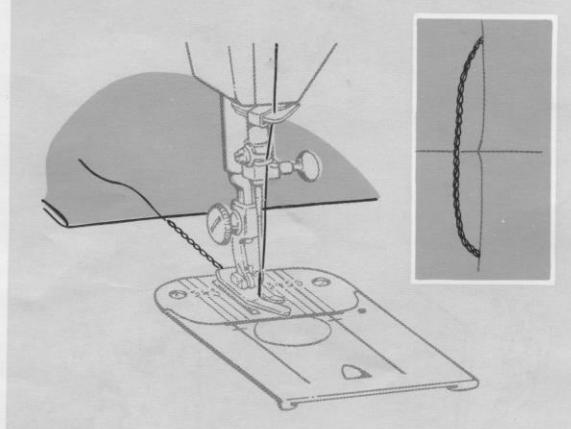
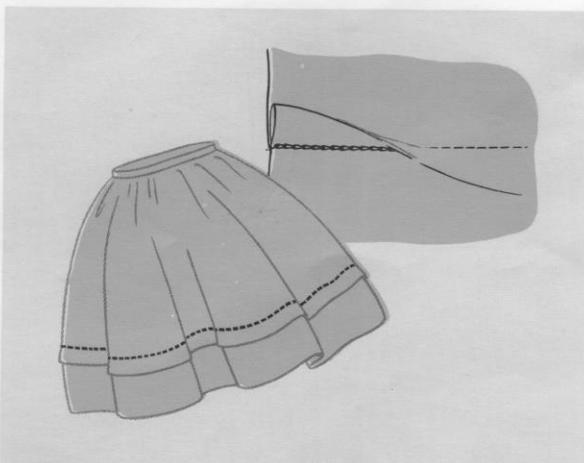
Vid mera noggranna lagningar använder Ni stoppbåge och stoppfot.

- Stoppfot
- Täckplåt
- Mönsterväljaren: Raksöm ↑
- Nållägesväljaren: Raksöm ↘
- Kastbreddsväljaren: ↘
- Stygnlängdsväljaren: 0
- Syhastighet: MIN
- Trådspänning: 3–4
- Pressarfotstryck: MAX

- Lägg på täckplåten (stopplåt).
- Sätt på stoppfoten med armen **W** ovanför nålskruven **X**.
- Klipp rent hålet som skall lagas. Spänn upp området som skall lagas i stoppbågen.
- Lägg in bågen under stoppfoten och sänk ned densamma.
- Håll nålträdsänden löst med vänsterhanden och vrid samtidigt handhjulet runt så att nälen går ned och hämtar upp underträden. Håll sedan de båda trådändarna och sänk ned nälen där Ni tänker börja. Sy sedan runt hålet för uppmärkning.
- Ni kan nu börja stoppningen genom att föra bågen i en lätt lutning från nedre vänstra delen av hålet till dess övre högra del. Sy i jämma rader tätt intill varandra. Vrid sedan bågen ett halvt varv runt och stoppa tvärs över de redan färdiga stygnraderna.

Yrkesmässiga sömnadsutförande forts.

Praktiska användningsområden för kedjesöm

Temporära uppläggningar och fällar

Uppläggningar kan användas för gardiner och barnkläder där man behöver släppa ut efter en tvätt eller liknande. Att släppa ned en fäll är ej längre så svårt eftersom kedjesömmen lätt kan repas upp vid behov. Se sid. 17.

Skärpöglor – Tränsar

Att tillverka en sådan för hand tar lång tid i anspråk men kan med kedjesöm utföras snabbt och lätt. Ni börjar med att placera de första stygnen i plagget, styr sedan av från plagget och fortsätter kedjningen så långt som, skärpbredden kräver. Träd sedan kedjan genom en broder eller stoppnål och sy fast den vid plagget. En styglängd på 2 mm rekommenderas.

Filtkantning

Filtar kan lätt kantas om och ser sedan ut som nya. Vanlig zig-zag eller flerstegs-zig-zag användes huvudsakligen, men om Ni önskar så kan Ni också använda Gallermönster som ger en mer dekorativ effekt.

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära pressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljaren: Se ovan nämnda förslag
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 5
- Styglängdsvälvaren: 1–4 för zig-zag och flerstegs zig-zag
C – D för Gallermönster

- Sy först ett prov för inställning av stygngen. Om Ni använder elastisk söm så kom ihåg att balansera stygtätheten.
- Tag bort den gamla filtkantningen och träckla sedan fast den nya för hand.
- Sy sedan och tag bort träcklingen.

Dekorativa stickningar

Turkisk Fällsöms-stickning

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Specialpressfoten
- Reguljära stygnplåten
- Elastiska sömväljaren: FLEXI
- Knaphålskammen: Gula märket mot svarta punkten
- Mönsterväljaren: 5
- Nållågesväljaren: Mittläge ♠
- Kastbreddsväljaren: 3–5
- Styglängdsväljaren: D
- Stygbalansen: Neutral
- Syhastighet: MIN
- Trådspänning: 1–3

- Använd nålgrovlek nr. 18 och en fin tråd.
- Fälla och träckla en dubbel fäll av önskad bredd längs med eller tvärs över vävträdarna.
- Träckla en märklinje från baksidan och ovanför kanten av fällinvikningen.
- Placera tyget med avigsidan upp under foten och med fällen åt vänster.
- Sänk ned pressfoten och sy samtidigt som Ni styr arbetet så att de högra stygna tar över fällkanten i det enkla tyget och de vänstra i den vikta fällen. Se fig. 1.

Spetsinfällningar

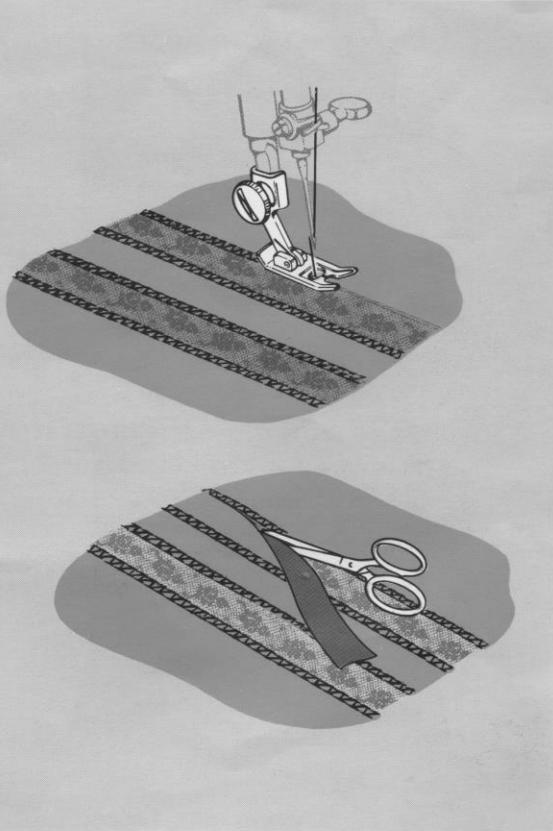
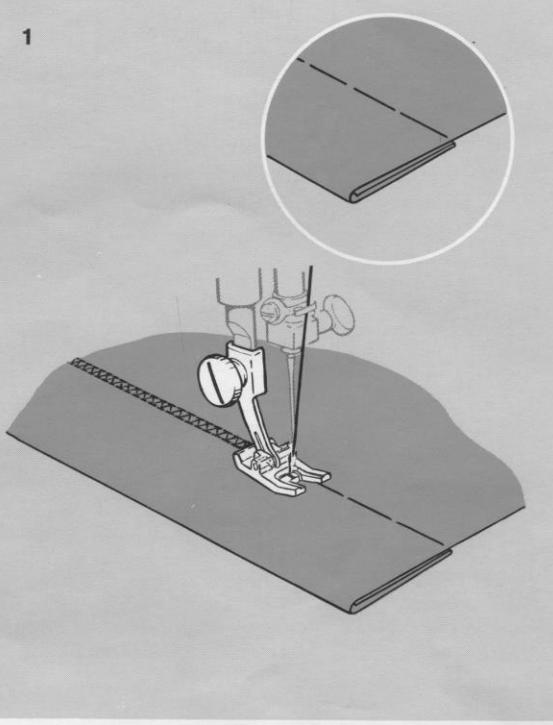
Fina spetsinfällningar eller kantningar får Ni om Ni använder den Turkiska mönstersömmen. En näl nr. 18 samt en fin sytråd förhöjer ytterligare effekten.

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära pressfoten
- Reguljära stygnplåten
- Elastiska sömväljaren: FLEXI
- Knaphålskammen: Gula märket mot svarta punkten
- Mönsterväljaren: 5
- Nållågesväljaren: Mittläge ♠
- Kastbreddsväljaren: 2–3
- Styglängdsväljaren: C eller D
- Stygbalanseringen: Neutral
- Syhastighet: MIN

- Nåla upp en linje och placera och träckla fast spetsen utefter denna, tag sedan bort nälarna.
- Sy längs spetsens kant och se till att de raka stygna tar i kanten av spetsen och zig-zag-stygna över spetskanten.
- Klipp efter avslutat stickning rent på undersidan av de båda kanterna.

1

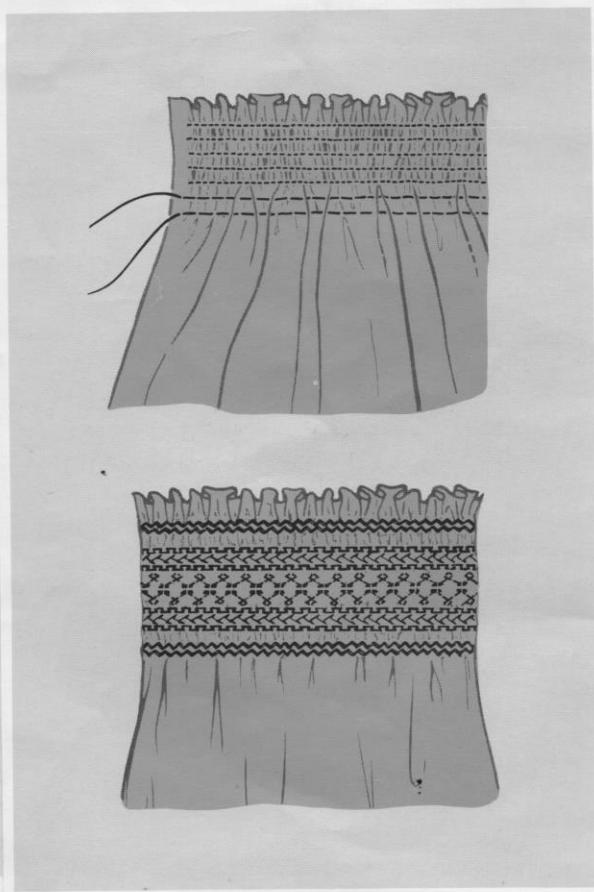
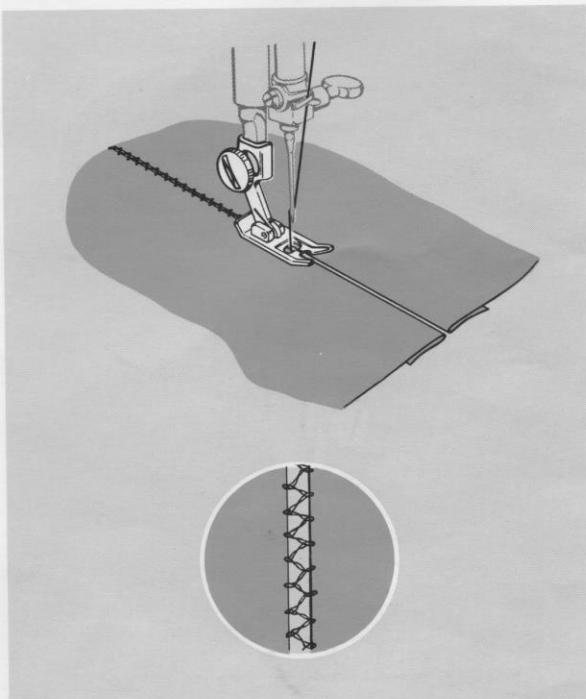

Dekorativa
stickningar

Friarms-
sömmad

Rengöring-
underhåll

Dekorativa stickningar forts.

Fagotsöm

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Reguljära pressarfoten
- Reguljära stygnplåten
- Elastiska sömväljaren: FLEXI
- Knapphålskammen: Gröna märket mot svarta punkten
- Mönsterväljaren: >
- Nållägesväljaren: Mittläge ♡
- Kastbreddsväljaren: 5
- Styglängdsväljaren: D
- Stygbalansen: Neutral
- Syhastighet: MIN

Att sammanfoga två tygbitar med en dekorativ hopsyning kallas Fagotsöm.

- Vik ned och kasta över den öppna kanten och pressa ned.
- Sy och för de båda kanterna in under pressarfoten med ett avstånd på ca 3 mm. Se till att nälen tar ett stygn i varje kant och två stygn i öppningen mellan tygkanterna.

Smock-söm

Smocksöm är en teknik där man använder broderstygn för att ge form åt materialet. Den är speciellt lämplig för besparingar, infällningar på babyplagg och kläder för småflickor.

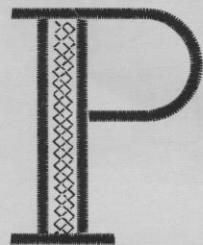
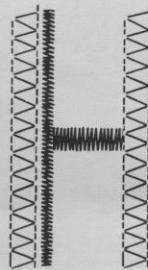
Sy alltid först ett prov i samma material som skall användas och gör de rynkningarna som Ni tänkt Er.

- Ordna upp rader av jämna rynkor tvärs över vävträdar纳斯 längdriktning. Använd en matchande tråd.
- Justera rynkorna till önskad storlek.
- Sticka över och mellan raderna av rynkor. Sy ett eget mönster eller det som illustreras. Ni använder dubbelbrickan för Ric-Rac, Fagotting eller Stjärnmöstret. Använd tråd som matchar eller kontrasterar allt efter önskan.

Monogram och motiv

Många dekorativa mönster kan användas för monogram eller motiv och ger då en extra personlig touch åt ex. en bluskrage eller märkning på Ert hushållslinne. Ni kan köpa ett mönster eller skapa ett själv.

Då Ni skall använda en dekorativ mönsterstickning och önskar börja från början av mönsterdetaljen **Z** på bilden så hänvisar vi till sid. 22.

Frihandsstickningar

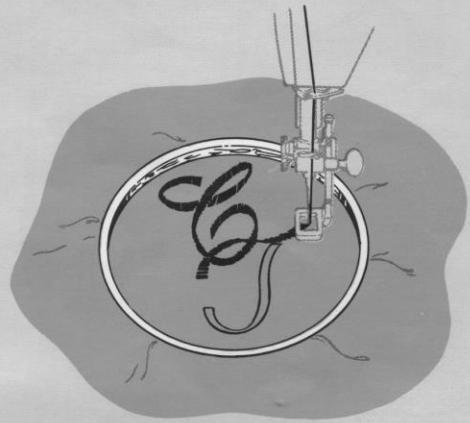
Innan Ni gör någon maskininställning så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Stoppfoten, för fastsättning se sid. 39.
- Stoppläten
- Mönsterväljaren: Zig-Zag
- Nållägesväljaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 2–5
- Stygnlängdsväljaren: 0
- Syhastighet: MIN
- Pressarfotstryck: NORM

Vid frihandsstickning använder Ni broderbågen och bestämmer själv stygnlängd och materialets rörelsriktning.

Ju snabbare Ni för bågen dess längre blir stygnen. Ni kan också kontrollera zig-zagbredden genom att vrida bågen i olika vinklar.

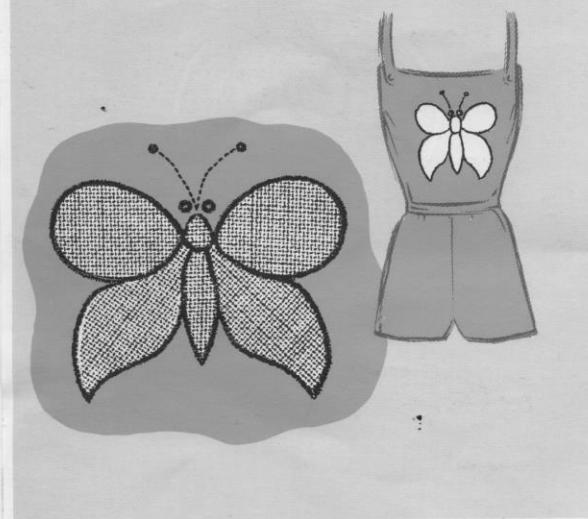
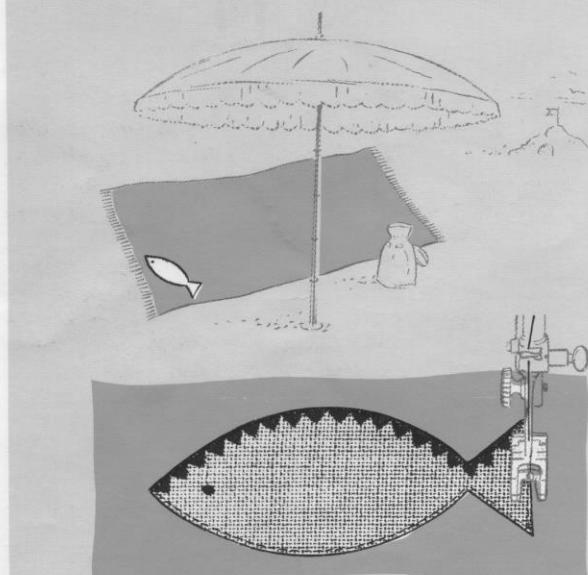
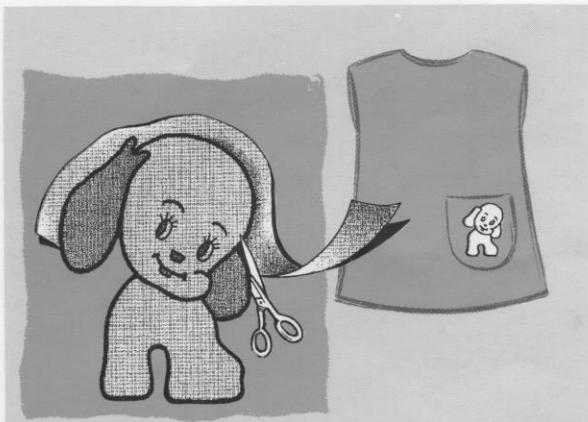
- Placerar arbetet under foten och sänk ned denna.
- Håll nälträden lätt med vänster hand och låt nälen gå ned och hämta upp underträden.
- Efter de första två eller tre stygner klipper Ni bort de båda trädändarna.

Frihands-
sommad

Rengöring-
underhåll

Dekorativa stickningar forts.

Applikationer

Applikationer ger en extra garnering till ett plagg, ett förkläde eller bordduk. Ni kan använda material av samma sort eller i en avvikande färg.

Övriga inbyggda mönster liksom de elastiska mönstren kan också användas.

Förberedelser:

Sy ett prov för att bestämma vilken av följande metoder som passar Ert arbete bäst.

Märk upp mönstret på en provbit av det tyg Ni tänker använda. Klipp ut konturerna av mönstret och beräkna c:a 2 cm marginal runt om.

Placera mönstret på plats och träckla fast det.

Metod 1

Innan Ni gör några maskininställningar så se till att nälen står i sitt högsta läge.

- Specialpressfoten
- Reguljära stygnplåten
- Mönsterväljaren: Önskat mönster
- Nållägesvälvaren: Mittläge
- Kastbreddsväljaren: 2–5
- Styglängdsväljaren:

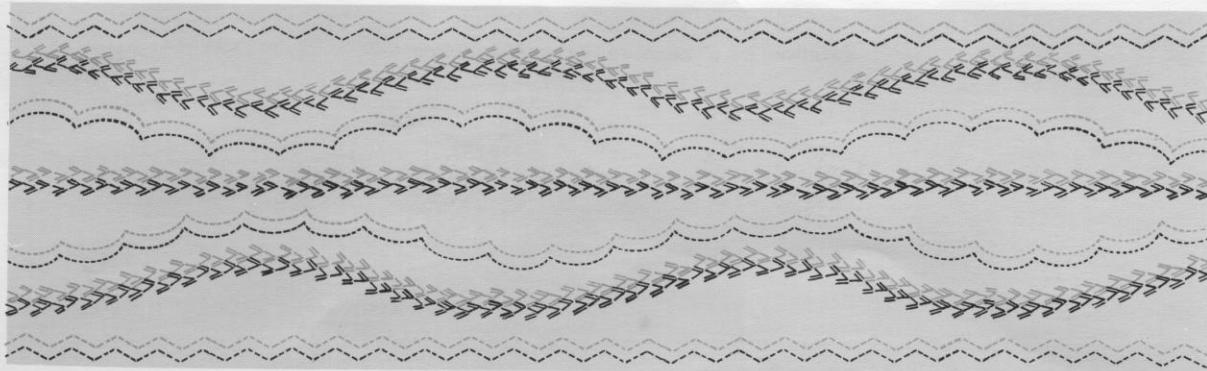
- Sy i mönstrets linjer med en dekorativ mönstersöm.
- Klipp bort det utanför liggande materialet.

Metod 2

- Ställ in väljarna för raksöm.
- Sy upp mönstrets konturer med korta stygn.
- Klipp rent tätt intill stickningen och tag bort träcklingen.
- Ställ in väljarna för mönstersöm och kastbredd samt ställ styglängden på för tätt liggande stygn.
- Sy fast applikationen med den utvalda mönstersömmen och följd den tidigare sydda stickningen som håller applikationen på plats.
Resultatet blir mjukt och vackert och fordrar ingen efterputsning.

Metod 3

- Färdigköpta motiv kan Ni lätt sy fast på plagget med vanlig raksöm eller en dekorativ mönstersöm.

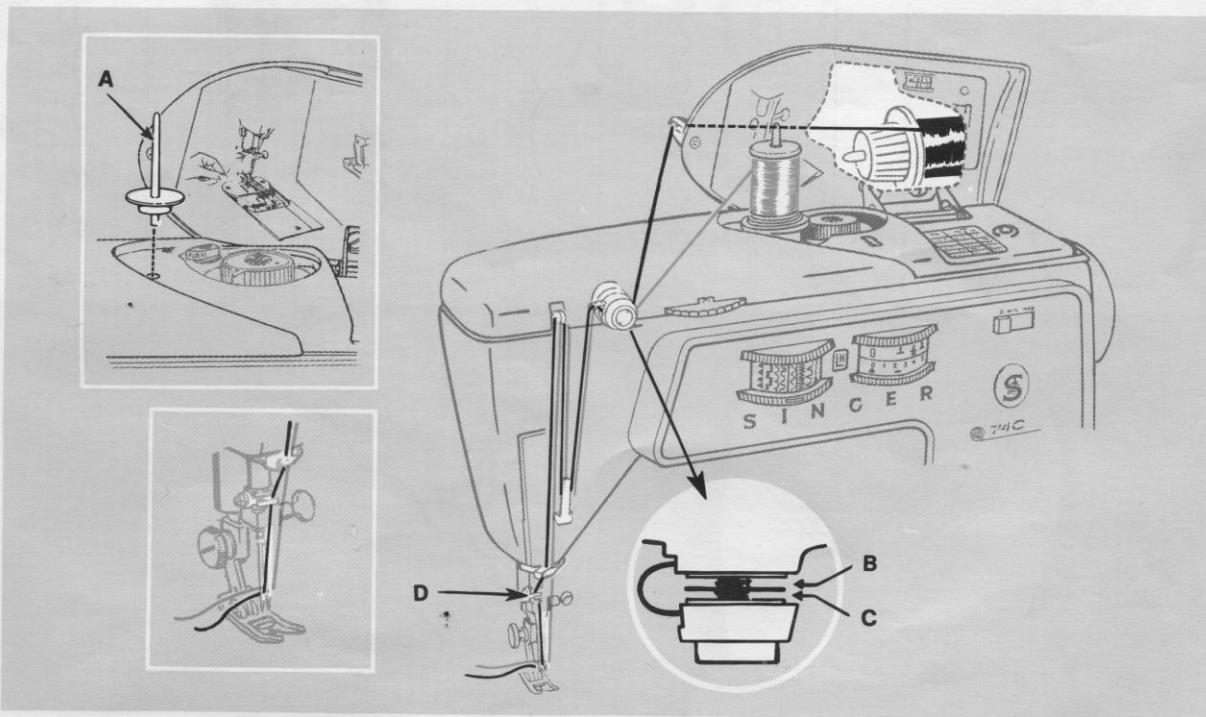
Stickningar med dubbelnål

Genom att använda dubbelnålen kan Ni sy två parallella rader av tätt liggande dekorativa mönsterömmar. Ni kan också använda olika trådfärger för att förhöja effekten. En del av dessa dekorativa stickningar visas vi på följande sida.

Använd en merceriserad tråd nr. 50 för bästa resultat.

- Spola upp en full spole eller flera med en enkelnål i maskinen eftersom Ni ej kan spola med dubbelnål.
- Sätt sedan i dubbelnålen.
- Öppna locket ovanpå maskinen och sätt fast det extra trådrullstift som medföljer Er maskin. **A** på bilden.

- Placera en extra trådrulle på den löstagbara spolspinnen.
- Träd sedan maskinen med två trådar och se till att:
- Tråden från den liggande spolpinnen kommer att ligga emellan den bakre och mittersta trådspänningbrickan **B** och att tråden från den stående pinnen kommer att ligga mellan den mittersta och yttersta trådspänningbrickan **C**.
- Fortsätt sedan trädningen på vanligt sätt fram till sista trådledaren **D**. Tråden från den liggande spolpinnen skall gå genom trådledaren och nälsögat på den vänstra nälen och tråden från den stående pinnen skall gå utanför trådledaren och genom ögat på den högra nälen.

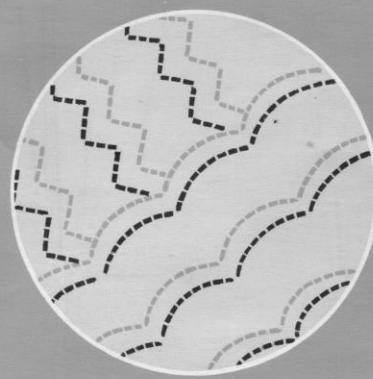
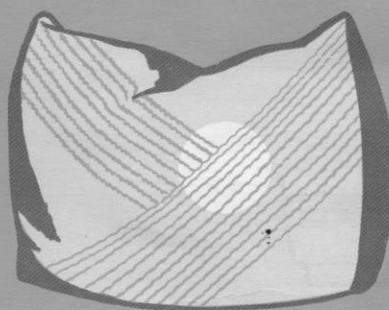
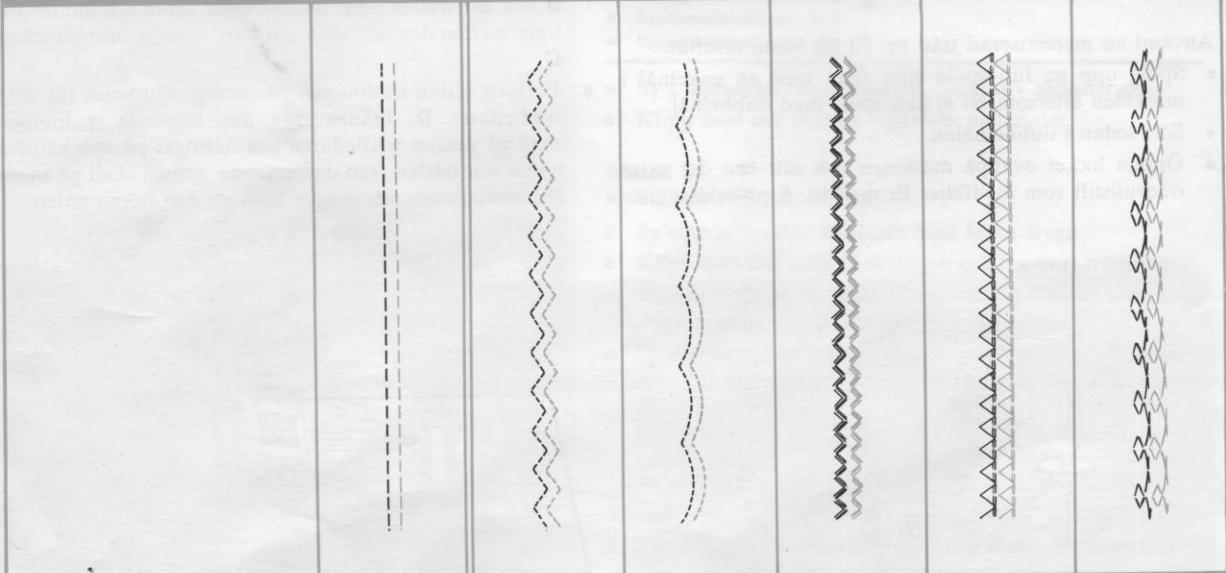

Dekorativa stickningar
forts.

Exempel på dekorativa två – nåls stickningar

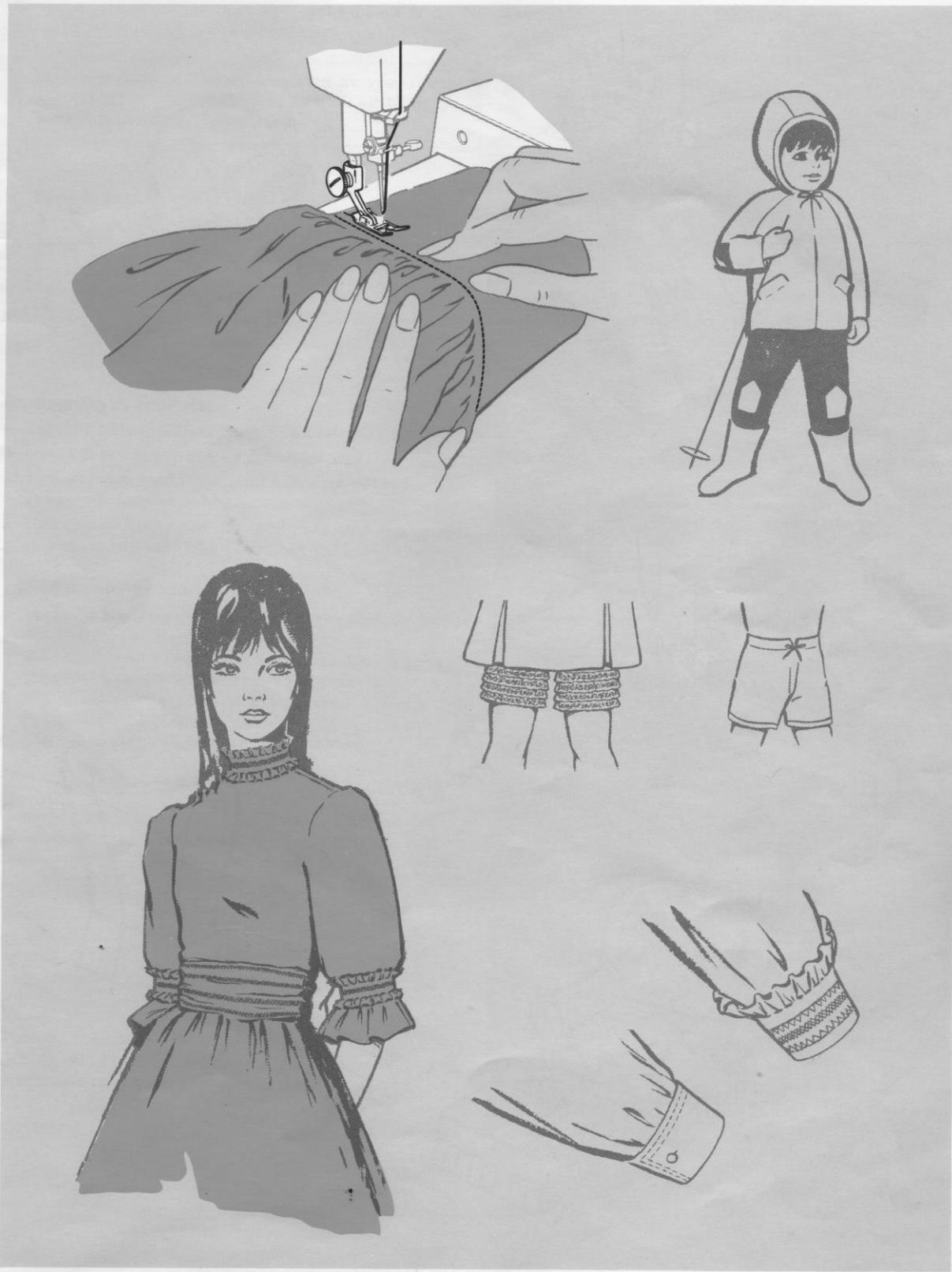
Flexi-inställning			FLEXI	FLEXI	FLEXI
Knapphälskammen			Gul eller grön	Grön	Gul
Mönsterväljaren	▲	3	3	▲	▲
Nållägesväljaren	●	●	●	●	●
Kastbreddsväljaren	○	2	2	2	2
Stygnlängdsväljaren	1 – 4	1	1	D	D

På följande sidor ser Ni prov på sömnadsarbeten där Ni använder friarmen, idealisk vid sömnad av barnkläder, ärmarna, manschetter och lagnings mm.

Rengör Friarms-sömnad

ahot

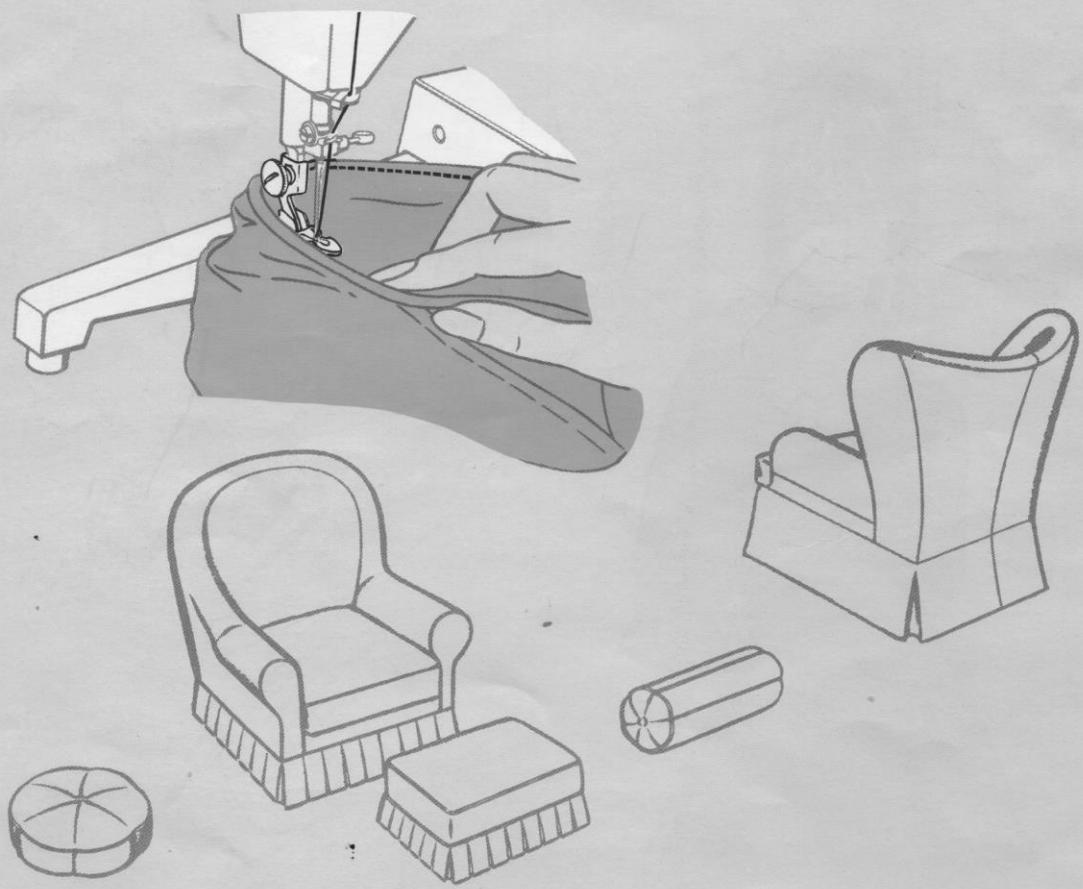
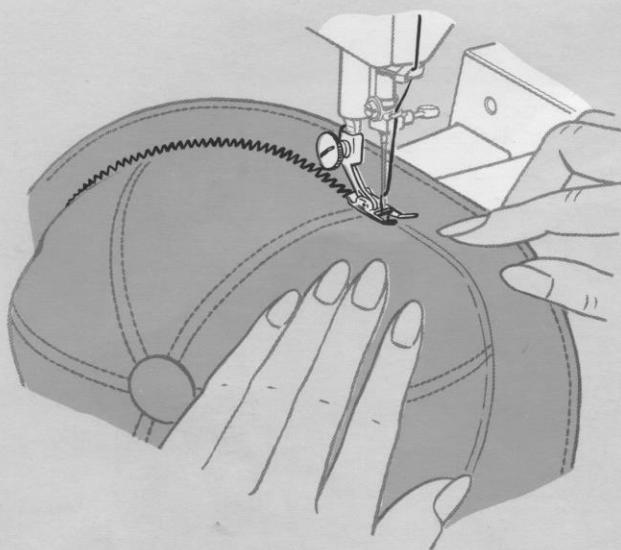

Friarms-
sömnad

Rengöring-
underhåll

Friarmssömnad forts.

Vi vill meddela att vi har fått en
meddelande från författaren om
att regelangst den nämnda tekniken

Rengöring och underhåll

Er symaskin kommer att tjäna Er troget i många år om Ni vill offra något av Er tid på underhållet.

Varning: Innan Ni börjar rengöring av symaskinen eller tänker ta ur spolhylsan, se först till att Ni dragit ur stickproppen från vägguttaget.

Rengöring av fönstret på skjutluckan.

- Drag ut luckan
- Borsta från undersidan rent med en pensel.

Borttagning av spolhylsan

- För upp nälen i högsta läget. Tag bort spole och stygnplåt. Låt spolknappen stå i frånslaget läge.
- 1 Lyft upp den svarta positionsfjädern till höger om spolhylsan och för den åt höger.
- 2 Fäll upp spollåset och lyft spolhylsan upp och ur maskinen. Borsta rent från damm och ludd.

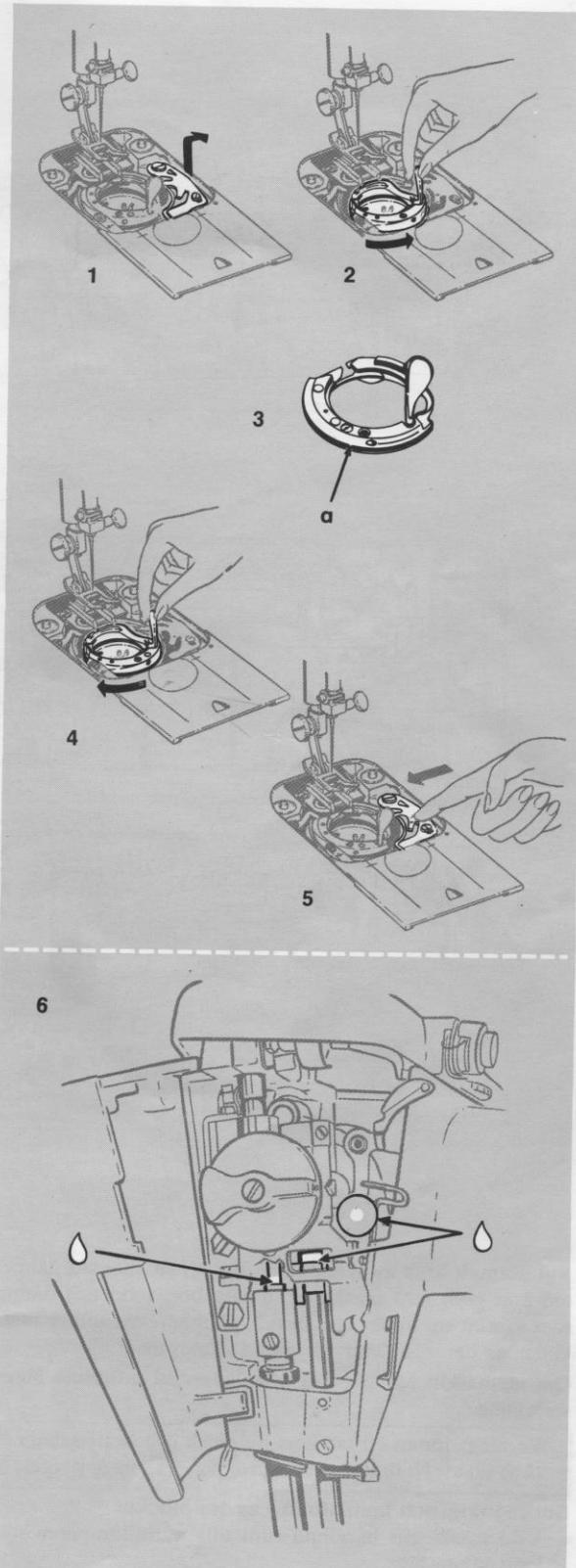
Återsättande av spolhylsan

- 3 Innan Ni återsätter spolhylsan så anbringa Ni en droppe olja vid **A**.
- 4 Håll spolhylsan i spollåset och passa in den i läge så att griparens kant passar in i spåret på spolhylsan.
- 5 För tillbaka den svarta positionsfjädern i läge och spolhylsan sitter på plåts.
- Sätt tillbaka skjutluckan och lägg i spolen.

Om nödvändigt så kan Ni med ett milt tvättmedel torka av maskinens arm och bädd. Använd aldrig rengöringsmedel.

Oljning

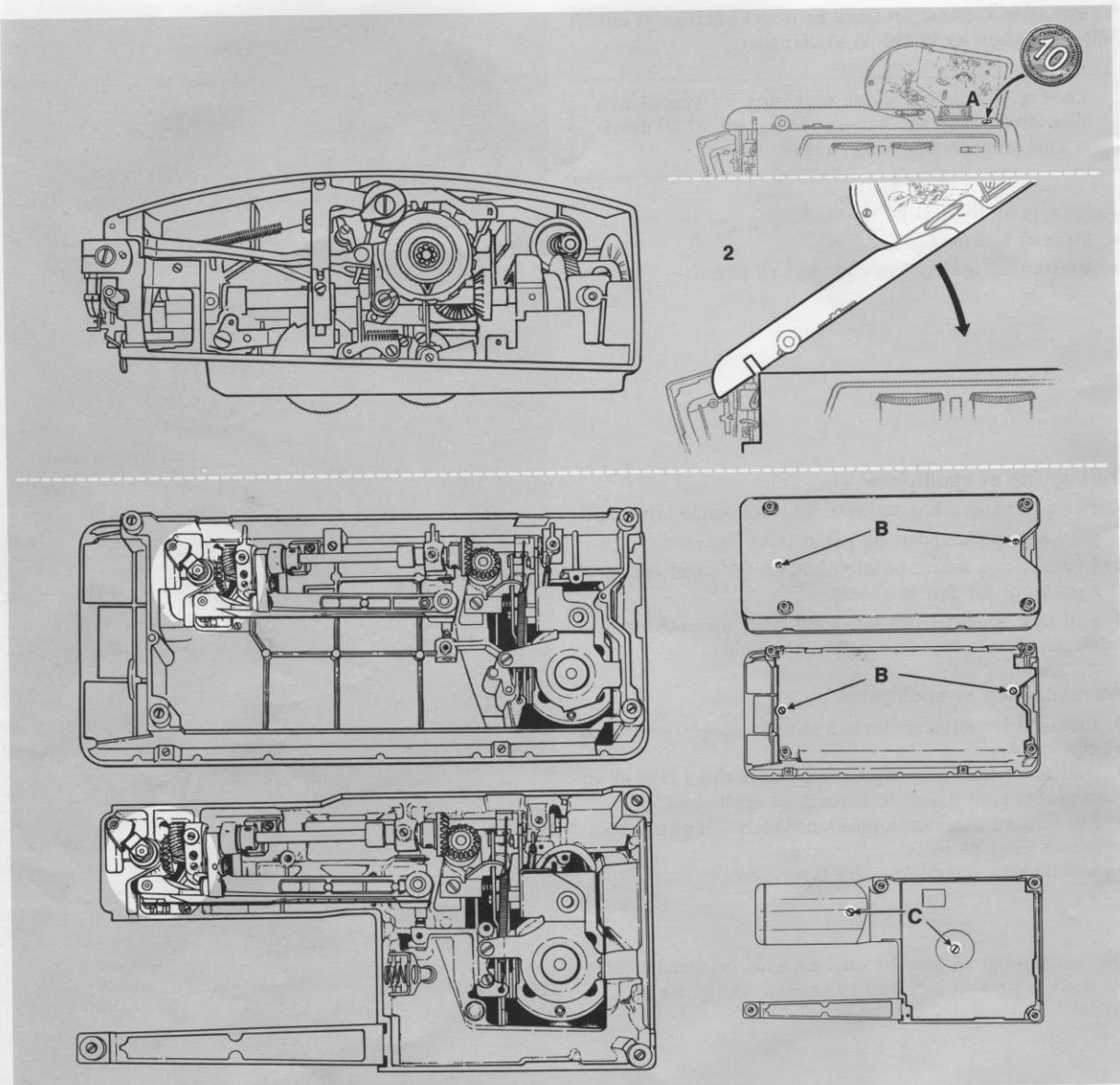
Litet då och då bör Ni anbringa några droppar olja på de rörliga delarna innanför frontluckan, se bild. 6.

Rengöring-
underhåll

Rengöring och underhåll

forts.

Vid normalt bruk av symaskinen bör Ni en eller två gånger om året göra rent maskinen. Borsta bort ludd och damm som samlat sig under spolen och i kuggdrevet under maskinen, se det vita fältet på bilden här ovan.

Om er maskin har plast eller nylodrev så erfordras ingen smörjning.

Varning: Innan Ni tar bort topplock och bottenplatta så se till att Ni dragit ur stickproppen från vägguttaget.

Borttagning och fastsättning av topplocket

- Vrid maskinens handhjul runt tills trådtilldragaren står i sitt lägsta läge.

- Öppna luckan på topplocket och skruva ur skruven **A**. Lyft sedan upp högra delen av topplocket och skjut det åt vänster, fig. 1.
- Vid återsättande av topplocket så håller Ni locket så som visas på bild 2 och fäll det nedåt. Drag sedan fast locket med skruven **A**.

Borttagning av bottenplattan

- Tag bort anslutningskontakten från högra sidan på maskinen.
- Tag bort båda skruvarna **B** på flatbäddsmaskiner eller skruvarna **C** på friarmsmaskiner.

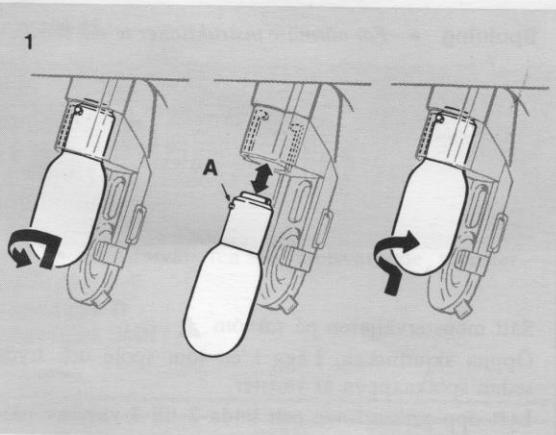
Byte av glödlampa

Fig. 1

Varning: Innan Ni byter glödlampa så se till att Ni dragit ur stickproppen från vägguttaget.

- Fäll ned lampan och håll den i nedfälld läge.
- Sätt i ny lampa genom att föra in lampsockeln i fästet så att styrtapparna **A** kommer i motsvarande spår i fästet. Vrid sedan glödlampan med solså att den läses fast i hållaren.

I denna maskin användes maximalt en 20 watts glödlampa.

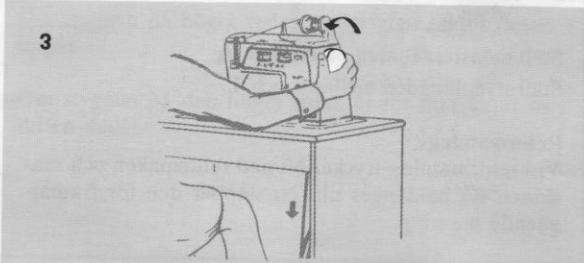
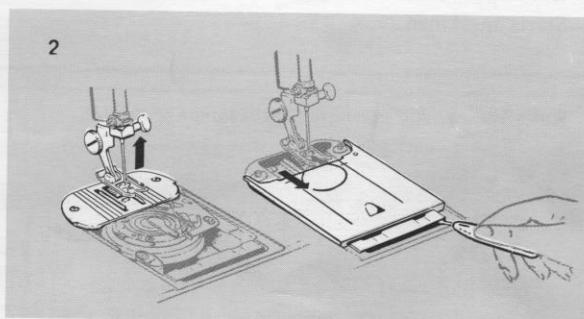

Fastsättning av skjutluckan

Fig. 2

Om av någon anledning skjutluckan skulle lossna från maskinen så är dett lätt att återsätta den på följande sätt:

- Lyft upp pressarfoten och se till att nälen står i högsta läge. Tag sedan bort stygnplåten.
- Placerar sedan skjutluckan med sin bakre kant framför slidfjädern i framkant på maskinen. Se bilden. Med en liten skruvmejsel lyfter Ni sedan upp fjäderns båda ändar i motsvarande spår på skjutluckans undersida.
- Drag sedan luckan mot Er tills den knäpper in i sitt läge.
- Sätt tillbaka stygnplåten och stäng skjutluckan.

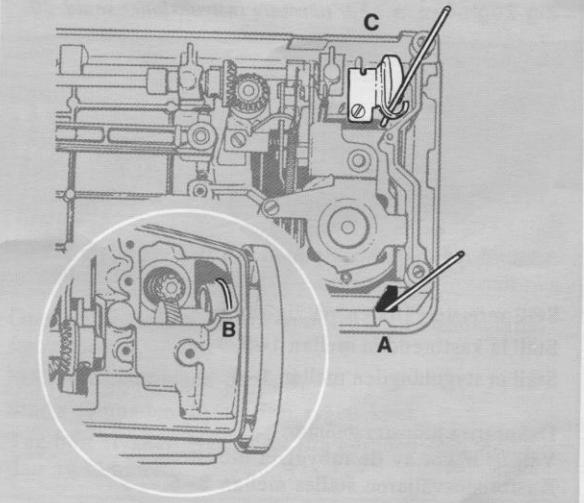
Trampdrift

Fig. 3

För start av maskinen vrider Ni handhjulet mot Er.

Byte av tramprem

- Tag bort topplocket och fäll maskinen bakåt. Se instruktion på sid. 50.
- För in enden av trampremen vid **A** och led remmen upp och runt handhjulet och ner vid **C**. Fäst sedan ihop den med remkroken. Sätt tillbaka topplocket.

För kombinationsmaskiner

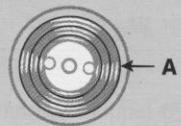
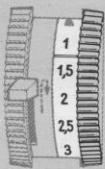
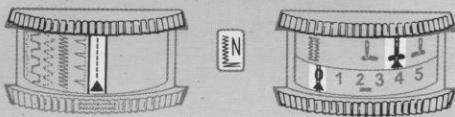
Ändring från tramp till elektrisk drift

Om Ni vill ändra maskinen från tramp till eldrift så måste Ni koppla bort remmen från trampjhulet i bordet.

Att komma ihåg

Kortfattad sammanställning över de viktigaste maskininställningarna

Spolning • För närmare instruktioner se sid. 9

Sätt mönsterväljaren på raksöm ▲.

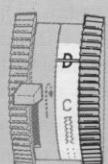
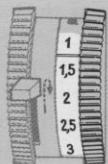
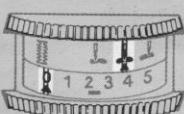
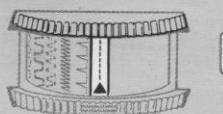
Öppna skjutluckan. Lägg i en tom spole och tryck sedan spolknappen åt vänster.

Lyft upp pressarfoten och linda 2 till 3 varv av nättråden runt skruven.

Starta maskinen.

Fyll spolen med önskad trådkvantitet – men aldrig mer än till den yttre vita cirkeln på spolen A. Stäng skjutluckan efter avslutad spolning.

Raksöm • För närmare instruktioner se sid. 18

Ställ mönsterväljaren på raksöm ▲
Ställ stygnlängden mellan 1 och 4.

Returmatning

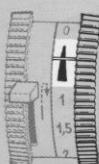
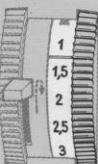
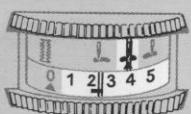
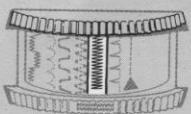
Vid returmatning trycker Ni ned returspaken och maskinen syr baklänges tills Ni släpper den för framåt-gående matning.

För bästa raksömsresultat rekommenderas raksömfoten och raksöms-stygnplåten.

Elastisk raksöm

Ställ stygnlängdsväljaren på det röda fältet A till D och upp till slutliga inställningen D.
Använd ej returspaken.

Zig-Zag-söm • För närmare instruktioner se sid. 20

Använd reguljära stygnplåten och den reguljära pressarfoten.

Ställ mönsterväljaren på zig-zag ▲.

Ställ in kastbredden mellan 1–5.

Ställ in stygnlängden mellan 1–4.

Tät Zig-Zag (Satinsöm)

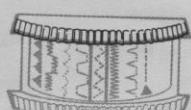
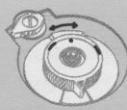
Använd specialpressarfoten. Ställ stygnlängden på ▲ området för tätta stygn.

Dekorativa mönstersömmar

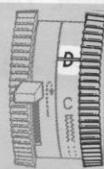
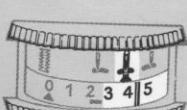
Välj ut något av de inbyggda mönstren.

Kastbreddsväljaren ställs mellan 3–5.

Elastiska mönstersömmar FLEXI • För närmare instruktioner se sid. 20

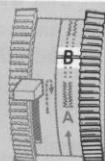
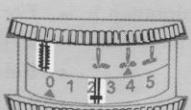
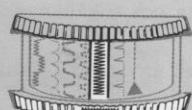
N

Ställ kontrollvredet på FLEXI. Välj ut det önskade mönstret från kartan över elastiska sömmar. Vrid knapphålskammen tills den färg som nämnes på kartan står mitt för den svarta punkten.

Ställ in mönstervälgaren på motsvarande mönster.
Kastbredd: 3–5
Stygnlängd: D
Syhastighet: MIN

2 – stege knapphål • För närmare instruktioner se sid. 23

Sätt på knapphålfoten (påknäppstyp).

Ställ in knapphålskammen så att den röda pilen ▼ står mitt för ⚡ på maskinen.

Ställ in alla välgare på röda symboler, stygnlängdsvälgaren på B för provknapphål. Se till att stygna är balanserade.

Ställ syhastigheten på MIN.

Tryck in knapphålväljaren så att den röda symbolen ⚡ blir synligt i fönstret.

Starta maskinen och sy första raden av knapphålet.

Tryck åter in knapphålväljaren så att denna symbol blir synlig i fönstret ⚡.

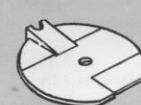
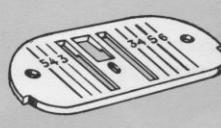
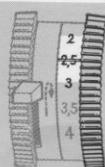
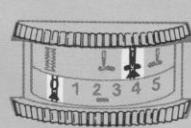
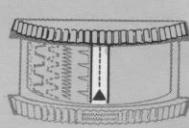
Starta maskinen på nytt och sy knapphålet färdigt.

Olika stygtäthet mellan de två knapphålsraderna justeras med ratten för stygnbalansen.

Om stygna på högra raden är för glesa, skjut ratten uppåt.

Om stygna på den högra sidan är för täta, skjut då ratten nedåt.

Kedjesöm • För närmare instruktioner se sid. 15

Ställ välgarna på ▲ symbolerna.

Stygnlängden endast mellan 2–3.

Byt ut stygnplåten till kedjesömsplåten.

Tag ur spolen och lägg på spolskyddet.

Öppna frontluckan och för in överträden i trådledaren för kedjesöm.

Ställ trådspänningen på ca 4.

Starta sömnaden. Sy ut över tygets kant.

Tag bort stygna genom att dra i tråden från slutänden av sömnen.

Tips om hur ni själv avhjälper enklare fel

Om maskinen inte fungerar tillfredsställande bör Ni först kontrollera att Ni iakttagit alla instruktioner, som gäller för det aktuella arbetet. Därefter kontrollerar Ni följande

punkter. Om Ni fortfarande har besvär med maskinen så ring närmaste Singer Sy-Center eller auktoriserad SINGER-försäljare.

Nålträden går av vid spolning

- Pressarfoten är ej upplyft.
- Alla väljare är ej inställda på raksöm ▲
- Träden spolar ej av fritt från trådrullen.
- Felaktig spolhållare. (Skivan som sitter på spolpinnen.) Träden fastnar i hacket på trådrullens kant. Vänd på rullen.
- Maskinen är felträdad.

Träden spolar ej upp på spolen

- Spolknappen är ej inkopplad.
- Spolen har gamla trådrester kvar.
- Spolhalvorna är ej hopskruvade ordentligt.
- Ni håller ej fast trådänden vid skruven då Ni startar spolningen.

Nålträden går av vid sömnad

- Spolen är överspolad. Över den vita yttre cirkeln.
- Maskinen är felträdad.
- Överträden spolar ej fritt av från trådrullen.
- Avspolningsskivan är skadad.
- Nålsögat för litet för den tråd som användes.
- Nålträddsspänningen för hård.
- Spole och spolhylsa sitter fel i maskinen.
- Nålen är skadad.
- Nålålet i stygnplåten är skadat.
- Trådändarna ligger fel vid start av sömnaden.

Spolträden går av

- Spolen är överspolad, förbi den yttre vita cirkeln.
- Spolen fel ilaggd.
- Spolhalvorna ej ordenligt hopskruvade.
- Damm och lugg i spolhusområdet.

Nålen bryts av

- Fel nältyp användes.
- Nålen böjd eller uddstött.
- Pressarfoten sitter löst.
- Ni drar arbetet för hårt bakom nålen.
- Raksömsplåten, raksömsfoten och kedjesömsplåten kräver raksömsinställning och ▲ kastbredd.
- Kastbredden får ej överstiga 2,5 med dubbelnål i maskinen.

Hoppstygn

- Fel sorts nål användes.
- Nålen är ej rak.
- Nålen är uddstött.
- För syntetiska och trikåliknande tyger användes nältyp 2045.
- Fel nålgrovlek användes i förhållande till träden.
- Maskinen är felträdad.
- Damm och lugg i spolhusområdet.

Tyget rynkar sig

- Nålträddsspänningen är för hård.
- Felaktigt pressarfotstryck.
- Olämplig stygnlängd för materialet.

Tyget matas ej fram ordentligt

- Pressarfotstrycket är felaktigt.
- Pressarfoten eller utrustningen sitter ej ordentligt fastskruvade.
- Felaktig stygnlängd användes.
- Damm och ludd har samlats kring mataren.

Maskinen skramlar och för oljud

- Smuts och lugg har samlats i spolhusområdet och omkring mataren.
- Maskinen behöver smörjas.

Edra personliga mått

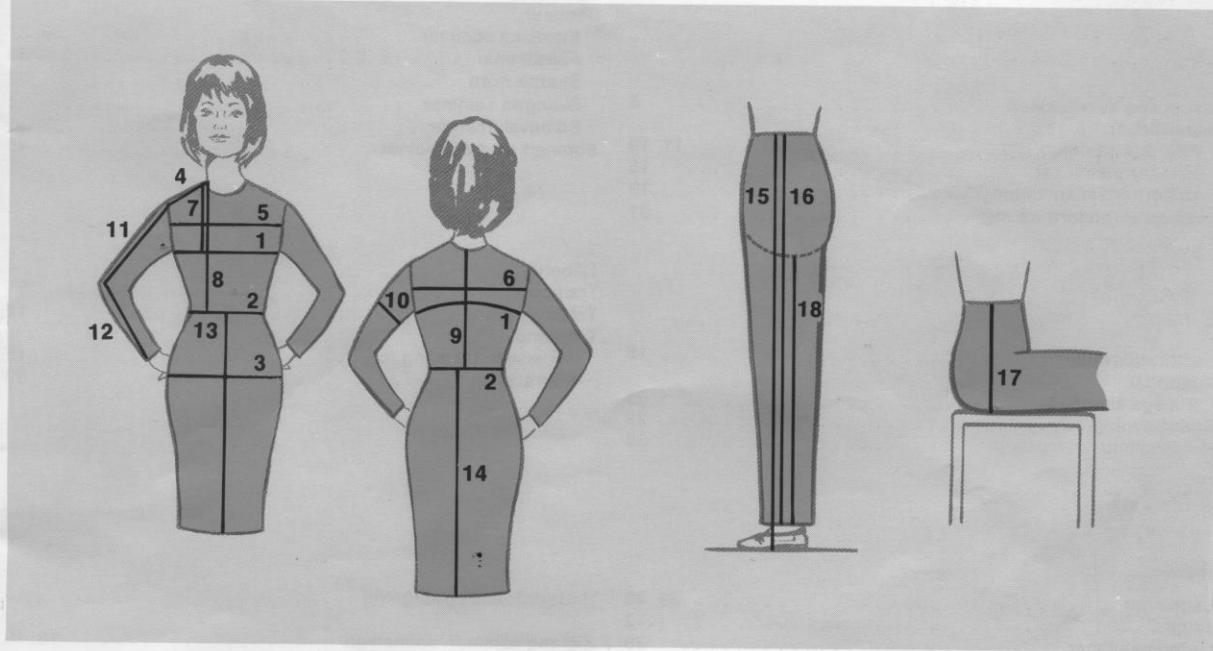
Nedanstående tablå gör det möjligt för Er att framställa en personlig mättabell. Naturligtvis behöver Ni hjälp av någon för att få mätten noggrant angivna.

- 1 **Bystmått** – mät över bystens högsta punkt och lägg till ett par cm
- 2 **Midjemått** – tages runt midjans naturliga plats
- 3 **Höftmått** – tages runt höftens bredaste parti
- 4 **Skuldermått** – tages från halsen till ärmens övre del
- 5 **Framstycke** – tages från ärmhål till ärmhål
- 6 **Bakstycke** – tages från ärmhål till ärmhål
- 7 **Hals och skulderparti** – tages från hals/skulderparti till i nivå med bröstlinjen
- 8 **Längd på framstycke** – tages från hals/skulderparti över bystens högsta punkt till midjelinjen
- 9 **Längd på bakstycke** – tages från översta ryggkotan till midjelinjen
- 10 **Ärmvidd** – tages runt överarmen
- 11 **Ärmlängd** – från ärmsömmen till armbågen
- 12 **Ärmlängd** – från armbågen till handleden
- 13 **Kjollängd** – framstycke, tages från midjan till fällen
- 14 **Kjollängd** – bak, tages från midjan till fällen

Byxmått

- 15 **Hela längden** – från midjelinjen vid sidsömmen till golvet
- 16 **Byxlängd** – mätes från midjelinjen till ankeln
- 17 **Grenmått (stående)**
- 18 **Grenmått (sittande)** – tages från midjelinjen till sittsen

På nedanstående bilder ser Ni hur de olika mätten skall tas.

Alfabetisk Innehållsförteckning

Applikationer	44	Maskinens trädning	8
Arbetsplatta	3	Monogram och motiv	43
Avsyningar	34	Måttablå	55
		Mönstersömmar	22
		Mönsterväljare:	
		Inbyggda mönsterbrickor	18
		Elastiska mönstersömmar FLEXI	20
Byte av:			
Glödlampa	51		
Nålar	7		
Pressarfötter (påknäppstyp)	14	Nållägesvälvjare	13, 18
Stygnplåtar	14	Nåltrådspänning	11, 19
		Nål-Tråd-Tyg-tablå	7
Blixtlåspåsyning	33	Pressarfotstrycket	13
Blindstygnsfällar	35	Pälsmaterial	30
Brodering	43		
Dekorationssömmar	40, 41	Raksöm	11
		Raksöm elastisk	37
		Rengöring och underhåll	49, 50
		Returmatning	13
Elastiska sömmar	20	Sammetstyper	30
Fagottsöm	42	Spolen:	
Felavhjälpling	54	Byte av spole	10
Fotkontrollen	6	Spolning	9
Friarmssömnad	43, 47	Undertrådspänningen	19
Frihanssömnad	43	Spolhylsans urtagning och isättning	49
Inkoppling av maskinen	6	Skjuluckan	51
Inställningar:		Smocksöm	42
Nåltrådspänning	11, 19	Stoppnings	39
Pressarfottrycket	13	Stygnbalans	22, 25
Undertrådspänningen	19	Stygn längdsväljare	11, 19
Imiterad skräddarträckling	31	Sömmar:	
		Elastiska sömmar	36, 37
Kastbreddsväljaren	18	Fällsömmar	32
Knaphål:		Skarpa hörn	32
2-stegs knaphål	23	Svängda sömmar	34
Knappisyning	29	Sömvatslutningar	35, 38
Kordsömmar	33	Sömnad med dubbelnål	45
Lagningar	39, 40	Tillbehör	4
Linjal	12	Trampdrift	51
Läderimitationer	30	Trådavskärare	12
		Träckling:	
		Kedjesömsträckling	15
		Nålträckling	32
		Undertrådens upptagning	10
		Zig-zag sömmar, satinstyg	18, 19